

Stichting
Bedrijfstakpensioenfonds voor
de Foodservice en Groothandel
in Levensmiddelen

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de
Foodservice en Groothandel in Levensmiddelen
Akerstraat 92
6411 HD Heerlen
Telefoon : 088 - 1162 442
website : www.bpffoodservice.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 41151419

Jaarverslag
Verslag over het boekjaar
1-1-2021 t/m 31-12-2021

Inhoud

	Pagina
Voorwoord voorzitters	5
Meerjarenoverzicht	7
Bestuursverslag	
Het pensioenfonds	9
Pensioenregeling 2021	13
COVID -19	13
Financiële positie	14
Ontwikkelingen 2021	19
Vooruitblik 2022	51
Jaarrekening	
Balans per 31 december	56
Staat van baten en lasten	58
Kasstroomoverzicht	60
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	61
Verbonden partijen	66
Toelichting op de balans per 31 december	67
Gebeurtenissen na balansdatum	73
Toelichting op de staat van baten en lasten	75
Risicoparagraaf	80
Overige gegevens	
Statutaire bepalingen resultaatbestemming	87
Actuariële verklaring	88
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	90
Bijlagen	
Verzekerdenbestand	101
Organisatie van het pensioenfonds	102
Verslag Raad van Toezicht	
Verantwoording Intern Toezicht 2021	107
Reactie bestuur op verantwoording raad van toezicht 2021	108

Verslag Verantwoordingsorgaan

Oordeel van het verantwoordingsorgaan over het handelen en het gevoerde beleid van het bestuur in 2021	111
Reactie bestuur op oordeel verantwoordingsorgaan over gevoerd beleid in 2021	114

Voorwoord voorzitters

Halverwege 2021 werd het bestuur opgeschrikt door het zeer plotselinge overlijden van de plaatsvervangend werkgeversvoorzitter Gerard Wegh. Gerard Wegh was sinds 2011 verbonden aan het pensioenfonds en was naast bestuurslid en plaatsvervangend werkgeversvoorzitter, lid van de pensioen- en communicatiecommissie en de aansluitings- en incassocommissie. Het bestuur wenst de nabestaanden veel sterkte met het verwerken van het verlies.

Gerard Wegh heeft zich volledig ingezet voor het pensioenfonds waardoor een groot hiaat is ontstaan in de governance. In verband hiermee is het bestuurslid Gijs Flaming in juli door het bestuur benoemd als plaatsvervangend werkgeversvoorzitter. Begin 2022 is Gijs Flaming bij De Nederlandsche Bank (DNB) voorgedragen voor de functie van werkgeversvoorzitter en na goedkeuring van DNB benoemd door het bestuur.

In verband met het naderende aftreden van bestuurslid en sleutelfunctiehouder risicobeheer Boudewijn Heineman per eind 2021, was het bestuur op zoek naar nieuwe werkgeversbestuursleden. Met de aanstelling van 2 nieuwe (aspirant) bestuursleden in het najaar is het bestuur vanaf 2022 weer volledig bezet. Het bestuur wil langs deze weg Boudewijn Heineman bedanken voor zijn jarenlange inzet voor het pensioenfonds.

Halverwege het jaar trad de voorzitter van de raad van toezicht, Jeroen Hilbrands af wegens het bereiken van zijn termijn. Het bestuur wil Jeroen Hilbrands bedanken voor zijn inzet in de raad van toezicht in de afgelopen jaren. Met Arjen van Amerongen is een waardige opvolger gevonden. Om de banden met de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan te versterken is afgelopen jaar een gezamenlijke sessie over boardroom dynamics georganiseerd.

Het bestuur heeft in 2021 diverse malen met sociale partners overlegd. Naast onderwerpen met betrekking tot de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, was met name in de laatste maanden van 2021 de hoogte van de pensioenpremie en bijbehorende opbouw een veelbesproken onderwerp.

Ook in 2021 zijn de gevolgen van de COVID-19-crisis voelbaar geweest voor alle betrokkenen bij het pensioenfonds. De herhaaldelijke lockdowns, aangepaste openingstijden en andere maatregelen hebben grote impact op een groot aantal van de werkgevers gehad die het pensioenfonds bedient. Het bestuur heeft zich ingespannen om in 2021, bij het van kracht worden van de overheidsmaatregelen, ook de betalingsregeling voor de pensioenpremie, die in 2020 werd ingesteld, grotendeels te continueren. Hierdoor is een zeer groot deel van de premie in 2021 tijdig ontvangen. Er is geen toename in het aantal faillissementen van bij het pensioenfonds aangesloten werkgevers geconstateerd. Op pagina 13 staat een verdere toelichting op de handhavings- en incasso-activiteiten van het afgelopen jaar.

Een groot deel van het jaar was het niet mogelijk om in fysieke vorm te vergaderen. Veel werkzaamheden bij onze uitbestedingspartners en dienstverleners zijn ook in 2021 weer vanuit huis verricht. Alhoewel dit niet optimaal is, heeft dit niet tot noemenswaardige problemen geleid.

In vergelijking met 2020 was 2021 een rustig jaar en bovendien een positief jaar voor de beleggingen. De returnportefeuille, het gedeelte van de beleggingen dat gebruikt wordt voor beleggingen met meer risico, is gedurende het kalenderjaar fors gestegen. Het

valutarisico heeft ook een positieve bijdrage geleverd aan het rendement. Door de gestegen rente is de matching portefeuille, het deel van de beleggingen dat gebruikt wordt voor de pensioenuitkeringen en waarbij dus minder risico wordt gelopen, in waarde gedaald. Omdat de verplichtingen harder zijn gedaald, heeft dat de dekkingsgraad positief beïnvloed. Helaas herstelde de beleidsdekkingsgraad niet voldoende om de opgebouwde pensioenrechten en pensioenuitkeringen per 1 januari 2022 te verhogen.

Verder heeft het pensioenfonds een herijking gedaan van het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB). De belangrijkste conclusie hieruit is dat het pensioenfonds verder wil gaan dan een MVB-beleid dat puur gebaseerd is op uitsluitingen. Om hierin een eerste stap te zetten wenst het bestuur in 2022 onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor verdere integratie van MVB in de aandelenportefeuille. Zie hoofdstuk beleggingen.

In 2021 is gestart met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel (NPS). In het begin van het jaar ging het bestuur nog uit van een gewenste transitiedatum per 1 januari 2023. Halverwege het jaar moest dat, door het uitblijven van de wetgeving, uitgesteld worden naar 1 januari 2024. Inmiddels is, in overleg met sociale partners, gekozen voor de transitiedatum van 1 januari 2025. Het bestuur heeft in 2021 een start gemaakt met het verkennen van de nieuwe wet- en regelgeving en het inrichten van een projectorganisatie. Daarbij zijn ook sociale partners, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan betrokken. Op pagina 20 is meer te lezen over het project NPS.

Het contract met uitbestedingspartner AZL liep eind 2021 af. Nadat het bestuur, na een marktverkenning, had vastgesteld om de uitvoering van de pensioenadministratie bij AZL te willen houden, is dit jaar gewerkt aan de verlenging van het contract. In september heeft het bestuur een akkoord met AZL bereikt over de financiële afspraken en eind december is ook akkoord gegeven op de overeenkomst en de service-level-afspraken. De nieuwe overeenkomst is per 1 januari 2022 ingegaan. In 2021 heeft het bestuur opdracht gegeven tot een onderzoek naar de kwaliteit van de data in de pensioenadministratie. Eind 2021 is het pensioenfonds nog in afwachting van de rapportage. De uitkomsten van het onderzoek zullen dienen als een nulmeting en worden gebruikt voor beleid over datakwaliteit.

Het afgelopen jaar is het eerste volledige jaar geweest waarin alle sleutelfunctiehouders in functie zijn. Vanuit de sleutelfunctiehouder interne audit heeft dit resultaten opgeleverd zoals bijvoorbeeld een nieuw beleidsdocument "compliance-beleid". De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft een nieuwe risicorapportage gepresenteerd. Op pagina 42 en 43 wordt een en ander toegelicht.

Vanaf begin 2021 heeft het pensioenfonds de overstap gemaakt naar een nieuw werkgeversportaal: Mijn Pensioenadministratie. Het nieuwe portaal kent een aantal nieuwe functies die de werkgever meer zekerheid bieden en de gebruiksvriendelijkheid hebben verbeterd.

Zie voor meer informatie over de communicatie van het pensioenfonds het hoofdstuk communicatie.

Vanaf begin 2022 vindt een aanpassing in de governance-structuur plaats. Verder zal het bestuur dit jaar besluiten over deelname aan het transitie-FTK en mogelijk het verlenen van een toeslag. Voor meer informatie wordt verwezen naar het hoofdstuk Vooruitblik 2022.

Het bestuur dankt alle betrokkenen die zich in 2021 hebben ingezet voor het pensioenfonds.

Meerjarenoverzicht

De bedragen in dit jaarverslag zijn afgerond op duizend euro tenzij anders aangegeven.

	2021	2020	2019	2018	2017
Aantallen					
Deelnemers	18.033	17.572	17.965	17.560	16.448
Gewezen deelnemers	32.047 ¹⁾	41.626	40.511	39.349	37.427
Pensioengerechtigden	10.570	9.991	9.502	9.223	9.113
Totaal	60.650	69.189	67.978	66.132	62.988
Aangesloten ondernemingen	1.114 ²⁾	1.080 ²⁾	1.035 ²⁾	952 ²⁾	907 ²⁾
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Voorziening pensioen verplichtingen eigen rekening	1.775.378	1.879.965	1.588.358	1.270.872	1.172.515
Pensioenvermogen ³⁾	2.031.855	1.966.147	1.682.379	1.318.972	1.265.357
Dekkingsgraad	114,4%	104,6%	105,9%	103,8%	107,9%
Beleidsdekkingsgraad ⁴⁾	110,0%	99,9%	104,4%	107,3%	107,3%
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer ⁵⁾	198,20	180,31	179,38	171,75	168,03
Belegd vermogen	2.028.370	1.962.383	1.679.667	1.323.072	1.271.315
Beleggingsopbrengsten	43.879	230.079	303.292	3.582	7.388
Beleggingsrendement	2,22%	13,67%	22,90%	0,41%	0,70%
Benchmark	1,73%	12,94%	22,20%	0,05%	0,28%
Kosten vermogensbeheer	2.908	2.831	3.247	2.753	2.581
Transactiekosten	403	2.026	463	413	651
Z-score	+0,43	+0,75	+0,55	+0,28	+0,41
Performancetoets ⁶⁾	+2,36	+2,22	+2,03	+1,96	+1,97

1) De sterke afname van het aantal gewezen deelnemers in 2021 is veroorzaakt door het grote aantal overgedragen pensioenen. Dit betreft kleine pensioenen die ontstaan zijn voor 1 januari 2018.

2) Bij de aantallen aangesloten ondernemingen zijn vanaf 2017 eveneens de ondernemingen meegeteld waarvan geen deelnemers zijn aangemeld (2020: 133; 2019: 97, 2018: 120; 2017: 62).

3) Het pensioenvermogen betreft het stichtingskapitaal + reserves (exclusief de premietoelagreserve) + technische voorzieningen (voor risico fonds en risico deelnemer).

4) Met het nFTK is de beleidsdekkingsgraad geïntroduceerd als zijnde de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt in het nFTK gebruikt om de financiële positie van pensioenfondsen te toetsen..

5) Om de kosten per deelnemer te berekenen is conform de aanbeveling van de Pensioenfederatie het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen dus niet mee in deze berekening. Met ingang van 2015 wordt de btw heffing volledig toegepast.

6) De performancetoets over het jaar 2017 was in vorige jaarverslagen exclusief de correctie van 1,28 weergegeven.

Bestuursverslag

Het pensioenfonds

Verplichtstelling, aansluitingsbeleid en aangesloten ondernemingen

Bpf Foodservice is een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds. Die status ligt vast in het besluit, nr. 67305, d.d. 26 november 1964, afgegeven door de minister van Sociale Zaken. De laatste wijziging van de verplichtstelling betrof de wijziging van de pensioenrichtleeftijd van 67 naar 68 jaar. Dit besluit is op 25 januari 2018 integraal gepubliceerd in de Staatscourant en op 26 januari 2018 is de gewijzigde verplichtstelling in werking getreden.

De verplichtstelling geldt voor werknemers van 21 tot 68 jaar (behoudens enkele uitzonderingen), in dienst van ondernemingen, die zich als groothandel bezighouden met het kopen en verkopen van een assortiment food en non food producten en het aanbieden van diensten bestaande uit ten minste acht van de in de verplichtstelling genoemde groepen; en/of het kopen en verkopen aan wederverkopers van Zoetwaren, Tabak en Tabaksproducten, Bakkerijgrondstoffen en Aanverwante Producten, zijnde specerijen en/of vleeswaren en/of visconserven en/of gedroogde zuidvruchten.

Handhaving verplichtstelling

Werkgevers die onder de verplichtstelling vallen moeten zich aanmelden bij Bpf Foodservice. Daarnaast heeft Bpf Foodservice de verplichting naar de aangesloten deelnemers, werkgevers en andere belanghebbenden om de verplichtstelling te handhaven. Bpf Foodservice voert daarom een actief handhavingsbeleid.

Ultimo het verslagjaar zijn er 783 (2020: 820) werkgevers aangesloten bij Bpf Foodservice. Onderstaande tabel laat een onderverdeling zien naar soort aansluiting.

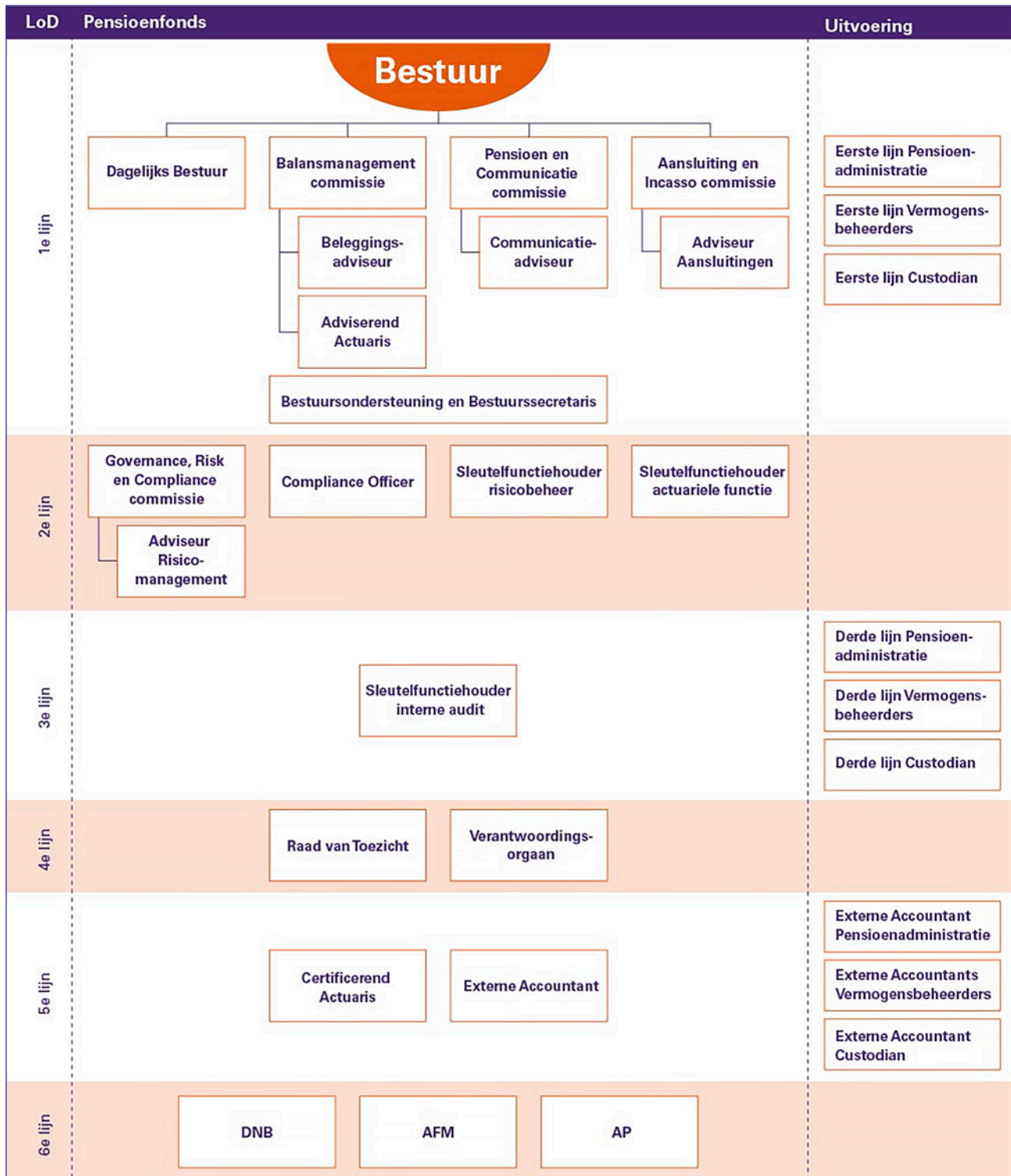
Ultimo	2021	2020
Aangesloten werkgevers	783	820
– waarvan verplicht deelnemend *	684	723
– waarvan vrijwillig deelnemend	58	55
– waarvan vrijgesteld	41	42
* Verplicht deelnemend maar nog geen werknemers aangemeld	73	133

Naast de aangesloten werkgevers, zijn ultimo verslagjaar ook 331 (2020: 260) ondernemingen aangesloten, die wel activiteiten uitvoeren die onder de werkingssfeer van de verplichtstelling vallen, maar geen premieplichtig personeel (meer) in dienst hebben. Bij deze ondernemingen wordt jaarlijks gecontroleerd of zij premieplichtig personeel in dienst hebben gekregen. In 2021 heeft deze controle voor de eerste keer plaatsgevonden op basis van de loonaangiftegegevens die van het UWV zijn verkregen. Dit heeft er mede toe geleid dat van een deel van de ondernemingen die nog geen werknemers hadden aangemeld is vastgesteld dat er geen premieplichtig personeel in dienst is noch is geweest.

Op dit moment lopen er nog enkele juridische procedures over de verplichte aansluiting en de vrijstelling van verplichte deelname. Rechtszaken zijn voor verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen helaas soms onvermijdelijk. Bedrijven die volgens het pensioenfonds onder de verplichtstelling vallen maar niet zijn aangesloten, vormen namelijk een ongewenst risico voor het pensioenfonds. Werknemers (en oud-werknemers) van die bedrijven kunnen aankloppen bij het pensioenfonds voor een pensioenuitkering. Er is dan nooit premie betaald, maar er zijn wellicht wel rechten, omdat hun werkgever onder de verplichtstelling viel. Dat risico wil Bpf Foodservice zoveel mogelijk beperken, omdat het de deelnemers schaadt die wél premie betalen. Met een rechterlijke uitspraak wordt in voorkomende gevallen duidelijkheid verkregen over de verplichtstelling per bedrijf.

Om het risico op claims van werknemers (en oud-werknemers) waarvoor geen premie is betaald verder terug te brengen, doet Bpf Foodservice doorlopend onderzoek naar ondernemingen die mogelijk onder de werkingssfeer van Bpf Foodservice vallen. In 2021 zijn 88 nieuwe ondernemingen verplicht aangesloten. Tevens zijn 4 nieuwe ondernemingen op vrijwillige basis aangesloten bij Bpf Foodservice. In totaal zijn 58 ondernemingen niet langer verplicht aangesloten. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bedrijfsbeëindigingen, wijziging van activiteiten waardoor ondernemingen niet langer onder de verplichtstelling vallen en een klein aantal faillissementen. Het aantal actieve deelnemers is toegenomen. (18.033 in 2021 ten opzichte van 17.572 in 2020).

Organogram

Missie, visie en strategie

Missie

Bpf Foodservice zorgt voor de meest passende pensioenregeling ten behoeve van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die aansluit op de behoefte van werknemers en werkgevers uit de aangesloten sector(en) die het bedient, gebaseerd op transparantie, integriteit en kwaliteit en met aandacht voor een persoonlijke benadering.

Gezien de lage risicobereidheid en risicodraagvlak van de deelnemers van Bpf Foodservice beschouwt het pensioenfondsbestuur het als haar primaire taak om de nominale pensioenaanspraken te waarborgen. Alleen nadat de nominale pensioenaanspraken in voldoende mate gewaarborgd zijn, is het streven van het bestuur om vanuit het beleggingsrendement een indexatie toe te kennen.

Visie

Bpf Foodservice is een zelfstandig bedrijfstakpensioenfonds gericht op de foodservice en aanverwante sectoren. Het bindt werknemers en werkgevers door het aanbieden van een passend pensioenproduct ook in het nieuwe pensioenstelsel, dat onderscheidend is in focus op de klant, eenvoud en kostenefficiëntie, toekomstbestendigheid en transparantie.

Strategie

De strategische roadmap wordt regelmatig door het bestuur en in de commissies besproken. Op de beleidsdag worden jaarlijks de huidige strategische doelstellingen getoetst, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Het bestuur heeft de volgende doelstellingen (in willekeurige volgorde) benoemd met het oog op de komende jaren (in willekeurige volgorde):

1. In overleg met sociale partners invulling geven aan het pensioenakkoord (Nieuw Pensioen Stelsel), voorkomen van overgangsregelingen en passend binnen een "generieke" basisregeling met onderscheidende elementen.
2. Goede binding met werknemers en werkgevers zodat zij bewust/vrijwillig kiezen voor Bpf Foodservice.
3. Groei pensioenfonds: beheerste groei door aansluiting (grotere) werkgevers uit de (foodservice) sector.
4. Onderzoeken 'interfondselijke' samenwerking gericht op schaalvoordelen.
5. Kritisch blijven monitoren 'Governance' met oog op toekomstscenario's.
6. Monitoren IT-ontwikkelingen vanuit meerdere dimensies: vanuit perspectief risicomanagement, maar ook vanuit kansen- en kostenperspectief.

Het bestuur, in samenspraak met sociale partners, vindt het belangrijk het nieuwe pensioenstelsel in zelfstandigheid te implementeren. Dit vraagt de komende jaren veel tijd en aandacht van het bestuur. Groei van het pensioenfonds door het aansluiten van enkele grote vrijgestelde werkgevers is vooralsnog niet mogelijk gebleken. Periodiek worden relationele gesprekken gevoerd. Door het handhaven van de verplichtstelling zorgt het pensioenfonds dat het risico van "geen premie, wel recht" wordt beperkt in het belang van de deelnemers.

Met betrekking tot de strategische agenda zijn er in 2021 de volgende ontwikkelingen geweest:

Ad 1: in 2021 heeft veelvuldig overleg en kennisdeling plaatsgevonden met de sociale partners in de commissie overleg sociale partners om voorbereidingen te treffen voor een nieuwe pensioenregeling.

Ad 2: Zowel vanuit het perspectief van handhaving en aansluiting als vanuit communicatie wordt er doorlopend gewerkt aan draagvlak. Voor meer in formatie hierover wordt verwezen naar de paragrafen hierover op pagina 33 en pagina 34.

Ad 3: Met diverse werkgevers zijn door de nieuwe plaatsvervangend werkgeversvoorzitter kennismakingsgesprekken gevoerd. Hierbij is onder meer ook gesproken over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en de mogelijkheden die BPF Foodservice kan bieden voor vrijgestelde werkgevers..

Ad 4: Het bestuur heeft eind 2021 besloten de speciaal hiervoor in het leven geroepen werkgroep te beëindigen. Het bestuur ziet op dit moment geen mogelijkheden hier stappen in te zetten. Als oorzaak wordt onder meer gezien dat pensioenfondsen op dit moment hun tijd en aandacht bij voorkeur besteden aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Wel blijft het pensioenfonds actief participeren in een overleg met andere klanten van AZL.

Ad 5: Door het overlijden van Gerard Wegh is kritisch gekeken naar de governance van het fonds, wat heeft geleid tot een aanpassing in de commissiestructuur- en bezetting per 1 januari 2022. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar pagina 103

Ad 6: De toegenomen noodzaak om IT-ontwikkelingen goed te monitoren heeft geleid tot de oprichting van een aparte commissie die zich per 1 januari 2022 bezig gaat houden met datakwaliteit, IT-strategie en uitbesteding. Op pagina 103 wordt dit verder toegelicht.

Pensioenregeling 2021

De pensioenregeling van Bpf Foodservice zag er op 31 december 2021 op hoofdlijnen als volgt uit:

Regeling voor werknemers geboren op of na 1 januari 1950 en nieuwe toetreders vanaf 2006

Pensioensysteem	Geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar
Opbouw% ouderdompensioen	1,29%
Opbouw% partnerpensioen	0,903%
Partnerpensioen	Opbouwbasis
Maximum salaris	53.499,00
Franchise	14.544,00
Maximum pensioengrondslag	38.955,00
Pensioenpremie	25,7% van pensioengrondslag

Naast vorengenoemde regeling voert Bpf Foodservice een regeling uit voor deelnemers geboren voor 1 januari 1950 en de regeling 1982. In deze regelingen komen geen actieve deelnemers meer voor.

Het pensioenreglement is per 1 januari 2022 geactualiseerd. Voor het actuele pensioenreglement wordt verwezen naar de website van Bpf Foodservice: www.bpffoodservice.nl

COVID -19

Ook in 2021 zijn de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de aangesloten werkgevers bij Bpf Foodservice duidelijk voelbaar geweest. Op grond van de adviezen en richtlijnen vanuit de overheid herhaaldelijk ingestelde lockdowns met aangepaste openingstijden en andere maatregelen hebben grote impact gehad op een groot aantal van de werkgevers die het pensioenfonds bedient. De coulanceregeling voor het gespreid betalen van de kwartaalpremie, die in 2020 werd ingesteld, is ook in 2021 grotendeels gecontinueerd. Hierdoor is een zeer groot deel van de premie tijdig ontvangen.

De mate waarin en door welke ondernemingen er gebruik is gemaakt van de coulanceregeling verschilde per kwartaal. Over het algemeen hebben de aangesloten ondernemingen zich goed aan de betalingsafspraken gehouden. Uit gesprekken met werkgevers blijkt dat deze gebaat zijn bij de geboden coultance en blij zijn dat de coultance door het pensioenfonds werd geboden. Uiteindelijk hebben in 2021 39 (2020: 126) premiebetalende ondernemingen voor één of meerdere nota's gebruik gemaakt van de door het pensioenfonds geboden coultance. Er is geen toename van het aantal faillissementen bij de aangesloten werkgevers van het pensioenfonds geconstateerd.

In 2021 zijn er geen verstoringen in de operationele bedrijfsvoering (inclusief automatisering) waargenomen. De uitbetaling van de pensioenuitkeringen heeft plaatsgevonden op de vooraf bekende uitbetalingsdata. De bestuurlijke besluitvorming heeft gedurende het jaar grotendeels plaatsgevonden via digitale communicatie. Alhoewel digitaal vergaderen niet de voorkeursituatie is van het bestuur, is dit naar tevredenheid verlopen.

Ten aanzien van het operationele risico is continu aandacht voor de beveiliging van de IT-verbindingen, de gezondheid van medewerkers thuis en voor mogelijke frauderisicofactoren. Tot op heden hebben zich geen incidenten door deze nieuwe omstandigheden voorgedaan.

Financiële positie

(Beleids)dekkingsgraad

Sinds de invoering van de Wet Financieel Toetsingskader (FTK) is de beleidsdekkingsgraad leidend voor bepaalde beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen. De beleidsdekkingsgraad van Bpf Foodservice bedroeg ultimo 2021 110,0% (ultimo 2020 was dit 99,9%).

In onderstaande tabel worden de standen en de bronnen voor de actuele feitelijke dekkingsgraad weergegeven:

Resultatenbron	Pensioen- vermogen voor risico fonds	TV risico- fonds	2021 Totaal	Feitelijke dekkings- graad
Primo	1.966.147	1.879.965	86.182	104,6%
Beleggingen / marktrente	43.879	-139.978	183.857	10,7%
Premies	69.658	87.293	-17.635	-1,1%
Waardeoverdrachten	-29.750	-28.157	-1.593	-0,1%
Kosten	2.438	1.650	788	0,0%
Uitkeringen	-20.957	-21.096	139	0,0%
Kanssystemen	0	-4.864	4.864	0,3%
Andere oorzaken	440	565	-125	0,0%
Ultimo	2.031.855	1.775.378	256.477	114,4%

Reële dekkingsgraad

Naast de beleidsdekkingsgraad is de reële dekkingsgraad een graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de dekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan. Ultimo 2021 bedroeg de reële dekkingsgraad 88,6% (ultimo 2020 was dit 81,4%). De grens voor volledige toeslagverlening lag ultimo 2021 op een dekkingsgraad van 124,1% (ultimo 2020 was dit 122,8%)

Om de juistheid van de berekeningen van de dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad te waarborgen heeft Bpf Foodservice als interne beheersmaatregel zijn adviserende actuaris de opdracht gegeven om de juistheid van de dekkingsgraad elke maand te controleren.

	31-12-2021	31-12-2020
Dekkingsgraad	114,40%	104,60%
Beleidsdekkingsgraad	110,00%	99,90%
Reële dekkingsgraad	88,60%	81,40%

Vereist eigen vermogen en herstelplan

Het vereist eigen vermogen van Bpf Foodservice bedroeg per 31 december 2021 114,6%. Hiermee ligt de beleidsdekkingsgraad van 110,0% onder de vereiste dekkingsgraad waardoor Bpf Foodservice ultimo 2021 in een reservetekort verkeert. De verwachting is dat het vereist eigen vermogen van Bpf Foodservice binnen de hersteltermijn wordt behaald.

De beleidsdekkingsgraad ligt per 31 december 2021 boven de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,5%.

Bpf Foodservice heeft een herstelplan waarin is vastgelegd welke maatregelen worden ingezet om binnen de gestelde termijn het vereist eigen vermogen te behalen. In het herstelplan is geen maatregel tot verlagen van pensioenaanspraken en -rechten opgenomen. Informatie over het herstelplan kunt u vinden op de website van Bpf Foodservice www.bpffoodservice.nl. In het eerste kwartaal van 2022 heeft de jaarlijkse update van het herstelplan plaatsgevonden.

Premiebeleid

Binnen het premiebeleid van het pensioenfonds wordt onderscheid gemaakt naar verschillende premies:

- Feitelijke premie
Cao-partijen hebben besloten dat het premiebudget voor pensioenopbouw maximaal 25,7% van de pensioengrondslagsom bedraagt;
- Zuivere kostendekkende premie, met name voor verslagleggingsdoeleinden
Deze premie wordt berekend op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (RTS) per 31 december voorafgaande aan het kalenderjaar. Solvabiliteitsopslag op basis van het vereist eigen vermogen;
- Gedempte kostendekkende premie
De minimale feitelijke premie om aan de wet te voldoen op basis van de 120-maands gemiddelde rentetermijnstructuur (RTS) per 30 september voorafgaande aan het kalenderjaar. Solvabiliteitsopslag op basis van het vereist eigen vermogen;
- Interne kostendekkende premie
De door het bestuur gedefinieerde 'kostprijs' op basis van de 36-maands gemiddelde RTS per 30 september voorafgaande aan het kalenderjaar ¹⁾. Solvabiliteitsopslag op basis van de beleidsdekkingsgraad per 30 september voorafgaande aan het kalenderjaar (maar minimaal gelijk aan het Minimaal Vereist Eigen Vermogen (MVEV) en maximaal gelijk aan het Vereist Eigen Vermogen (VEV);
- Toetspremie
Gelijk aan het maximum van de gedempte kostendekkende premie en de interne kostendekkende premie. Het ijkmoment voor de vaststelling van de toetspremie is 30 september voorafgaand aan het nieuwe kalenderjaar.

1) In 2021 is besloten om, met ingang van 2022, de interne kostendekkende premie te baseren op een 84-maands gemiddelde RTS.

Premiedekkingsgraad

Naast de eerder genoemde dekkingsgraden kent het pensioenfonds nog een dekkingsgraad, namelijk de premiedekkingsgraad: de premiedekkingsgraad is de verhouding tussen de feitelijke premie die aan het pensioenfondsvermogen wordt toegevoegd voor de pensioenopbouw en de actuariel benodigde premie (op basis van de ongedempte rentetermijnstructuur). De ex-ante premiedekkingsgraad bedroeg in 2021 80% en bedroeg ex-post 81,2%. De toename van de premiedekkingsgraad wordt met name veroorzaakt door verjonging van de populatie actieve deelnemers gedurende het jaar.

Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie

Artikel 129 van de Pensioenwet schrijft voor dat de pensioenpremie die het pensioenfonds ontvangt minstens gelijk moet zijn aan de kostendekkende premie zoals berekend conform de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN), tenzij aan de voorwaarden ten aanzien van de hoogte van beleidsdekkingsgraad, indexatie en het ongedaan maken van verlaging pensioen is voldaan.

In onderstaande tabel is de hoogte van de verschillende premies weergegeven (de feitelijke premie, de gedempte kostendekkende premie en de zuivere kostendekkende premie). Ook is de interne kostendekkende premie weergegeven.

	2021	2020
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
– diverse pensioenregelingen werkgever	51.843	50.867
– diverse pensioenregelingen werknemer	25.922	25.434
Totaal feitelijke premie	77.765	76.301
De kostendekkende premie o.b.v. (n)FTK is als volgt samengesteld:		
– actuariel benodigd	89.534	81.063
– in premie begrepen bedrag voor kosten	5.078	4.356
– benodigde solvabiliteitsopslag	12.177	11.350
Totaal kostendekkende premie	106.789	96.769
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– actuariel benodigd	51.530	51.391
– in premie begrepen bedrag voor kosten	5.078	4.536
– benodigde solvabiliteitsopslag	7.008	7.196
Totaal gedempte kostendekkende premie	63.616	63.123
De interne kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– actuariel benodigd	68.300	65.879
– in premie begrepen bedrag voor kosten	5.078	4.536
– benodigde solvabiliteitsopslag	3.142	3.031
Totaal interne kostendekkende premie	76.520	73.446

Om te bepalen of de feitelijke premie kostendekkend is, wordt deze getoetst aan het maximum van de gedempte kostendekkende premie en de interne kostendekkende premie en is voor 2021 daarmee gelijk aan 76.520. De feitelijke premie van 77.765 is hoger dan de toetspremie.

Haalbaarheidstoets

Bpf Foodservice dient sinds 2015 elk jaar een haalbaarheidstoets uit te voeren conform artikel 143 van de Pensioenwet. Hierin worden de vooraf door het bestuur vastgestelde grenzen omtrent het verwachte pensioenresultaat en de grootte van de afwijking daarvan getoetst. In 2021 heeft deze toets weer plaatsgevonden en bleven de resultaten, evenals in voorgaande jaren, binnen de vooraf bepaalde grenzen.

Z-score 2021 en performancetoets

De z-score laat het verschil zien tussen het werkelijke rendement van de portefeuille en het rendement van de benchmark. Een positief getal betekent dat de beleggingen van Bpf Foodservice het beter deden dan de markt. Een negatief getal betekent dat de beleggingen het juist slechter deden. Ook de kosten tellen mee in de berekening. Pensioenfondsen berekenen elk jaar een z-score. Ook doen ze elk jaar een performancetoets. Deze toets geeft de z-score over een periode van 5 jaar. Als de performancetoets negatief is, is vrijstelling van de verplichte deelname aan een bedrijfstakpensioenfonds mogelijk. De performancetoets is negatief als de uitkomst lager is dan 0. De z-score in 2021 komt uit op 0,43. De performancetoets is 2,36. Er is daarmee geen grond voor vrijstelling.

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het bestuur beslist elk jaar of en in hoeverre de pensioenen en de aanspraken kunnen worden verhoogd. De voorwaardelijke verhoging (toeslagverlening) wordt betaald uit extra rendement op beleggingen. De pensioenpremie bevat geen opslag voor toeslagverlening.

Bpf Foodservice heeft de ambitie om de pensioenaanspraken en rechten van actieve en inactieve deelnemers en pensioengerechtigden elk jaar te verhogen met de stijging van de consumentenprijzen zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) die meet.

Het bestuur heeft, conform het toeslagbeleid zoals vastgelegd in de ABTN en de regels van toekomstbestendig indexeren, besloten om de pensioenen van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2022 niet te verhogen.

De maximaal toe te kennen toeslag is gebonden aan de regels van toekomstbestendig indexeren. Hiervoor is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds per 31 oktober 2021 bepalend. De beleidsdekkingsgraad bedroeg op dat moment 108,7%. Dit is te laag om indexerend toe te kennen (minimale grens voor indexatie is 110,0%).

De ontwikkeling van de prijzen (afgeleide consumentenprijsindexcijfer voor alle bestedingen) was volgens het CBS in de periode september 2020 tot september 2021 2,57%.

Aan een verhoging in enig jaar kunnen geen rechten worden ontleend in toekomstige jaren.

Gemiste toeslagen uit het verleden kunnen worden ingehaald wanneer Bpf Foodservice beschikt over voldoende vermogen om in de toekomst de volledige toeslag te kunnen blijven verlenen. Het in het betreffende jaar voor inhaaltoeslagen beschikbare vermogen wordt in dat jaar voor hoogstens 20% aangewend voor het verlenen van een inhaaltoeslag.

Bij de inhaalindexatie wordt alleen rekening gehouden met de indexatieachterstanden, die zijn opgelopen na 1 januari 2015. Het bestuur van Bpf Foodservice heeft besloten om herstel van kortingen prioriteit te geven boven het inhalen van indexaties omdat dit het meest aansluit op de doelstelling om de nominale pensioenen te waarborgen.

In onderstaand overzicht is de gemiste toeslag vanaf 1 januari 2015 opgenomen.

Actieve deelnemers, premievrije deelnemers en gepensioneerden	Gemiste toeslag in %	Cumulatief in %
Per 1 januari 2015	0,20	0,20
Per 1 januari 2016	0,39	0,59
Per 1 januari 2017	0,00	0,59
Per 1 januari 2018	1,47	2,06
Per 1 januari 2019	1,47	3,53
Per 1 januari 2020	1,64	5,17
Per 1 januari 2021	0,99	6,16
Per 1 januari 2022	2,57	8,73

Premie/toeslagreserve

Om het risico te beperken dat de pensioenopbouw verlaagd moet worden en/of de feitelijke premie verhoogd moet worden, is een premie/toeslag-reserve gevormd die kan worden ingezet om eventuele premietekorten te financieren. De premie/toeslag-reserve wordt gevormd uit een (positief) verschil tussen de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie.

Als de feitelijke premie lager is dan de toetspremie wordt vanaf 2016 het verschil, voor zover mogelijk, onttrokken aan de premie/toeslag-reserve waardoor een verlaging van de pensioenopbouw en/of stijging van de feitelijke premie voorkomen dan wel beperkt wordt. De premie/toeslag-reserve is een bestemde reserve en wordt bij de bepaling van de dekkingsgraad buiten het eigen vermogen gehouden. In de jaren dat de reserve naar verwachting niet nodig is om toekomstige premietekorten uit te financieren, kan het bestuur de middelen uit de premie/toeslag-reserve aanwenden voor een additionele toeslagverlening aan de actieve deelnemers.

Als het pensioenfonds in de situatie komt dat een verlaging van het op te bouwen pensioen moet worden doorgevoerd, zal eerst de premie/toeslag-reserve worden aangesproken om verlaging te beperken of te voorkomen. Indien het tekort niet kan worden

gefinancierd vanuit de premie/toeslag-reserve, zal het pensioenfonds aan sociale partners voorleggen of partijen de pensioenregeling (tijdelijk) willen versoberen en/of de pensioenpremie willen verhogen. Wanneer sociale partners hier niet (tijdig) tot overeenstemming over komen dient het pensioenfonds de opbouw te verlagen.

De premie/toeslagreserve bevat momenteel geen middelen.

Ontwikkelingen 2021

Governance

Bestuur

Er hebben in 2021 10 bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast heeft het bestuur deelgenomen aan diverse kennissessies NPS en twee studiedagen, waaronder een boardroom dynamics sessie met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Daarnaast heeft het bestuur vergaderd met de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan over verschillende onderwerpen, onder meer over de maatregelen op het gebied van de governance als gevolg van het overlijden van Gerard Wegh, het nieuwe pensioenstelsel, het risicobeheer van het pensioenfonds en het vermogensbeheer.

In 2021 hebben diverse overleggen met sociale partners plaatsgevonden. Belangrijke gespreksonderwerpen in 2021 waren de hoogte van de premie voor 2022 en het opbouwpercentage pensioen voor 2022. Daarnaast is met sociale partners diverse malen gesproken over het nieuwe pensioenstelsel.

Het bestuur heeft twee beleidsdagen gehouden. Er is ook daar uitgebreid stilgestaan bij het nieuwe pensioenstelsel en de gevolgen hiervan voor het pensioenfonds. Tijdens de beleidsdagen is eveneens aandacht besteed aan het premiebeleid van het pensioenfonds. Daarnaast is door de commissies regelmatig vergaderd. Tot de taken van de commissies behoren onder meer het adviseren van het bestuur ten aanzien van de aan de commissie toegewezen beleidsterreinen en (het toezicht houden op) de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid.

Het bestuur heeft in het verslagjaar overleg gehad met de werkgeversorganisaties om twee vacatures op te vullen. Het bestuur heeft uitdrukkelijk een voorkeur uitgesproken voor bestuursleden die uit de branche komen. Per 1 oktober 2021 zijn twee aspirant-bestuursleden uit de sector benoemd door het bestuur.

Voor de actuele samenstelling van het bestuur en de overige pensioenfondsorganen wordt verwezen naar de bijlage 'Organisatie van het pensioenfonds' op pagina 102.

Tenslotte kan worden vermeld dat in 2021 het bestuur heeft geparticipeerd in de assurantieplatformen van AZL waarin pensioenfonds gezamenlijk hun activiteiten op het gebied van risicobeheer en interne audit richting AZL kunnen bundelen, met als doel gezamenlijke kostenbesparingen. Daarnaast heeft een aantal keer overleg plaatsgevonden met pensioenfonds die de pensioenregeling laten uitvoeren door AZL om de gezamenlijke belangen onder de aandacht van AZL te brengen.

Onderwerpen 2021

De onderwerpen die in 2021 in de bestuursvergaderingen aan de orde kwamen, naast de reguliere onderwerpen zoals communicatie, uitbesteding, risicomangement, aansluiting, handhaving en incasso en actuariële zaken, zijn:

- governance van het pensioenfonds
- marktontwikkelingen en financiële positie van Bpf Foodservice, waaronder het premiebeleid;
- het nieuwe pensioenstelsel;
- strategie en uitvoering strategische agenda;
- EigenRisikoBeoordeling (ERB)
- beleggingen, waaronder maatschappelijk verantwoord beleggen;
- beloningsbeleid, gedragscode en geschiktheidsplan;
- contractverlenging met AZL;
- datakwaliteit pensioenadministratie
- wijziging van fondsdocumenten waaronder de herziening van de ABTN en het actualiseren van de statuten en het pensioenreglement.

Bij belangrijke besluiten worden de belangen van de verschillende deelnemersgroepen door het bestuur zorgvuldig afgewogen, zoals bijvoorbeeld bij het premiebesluit.

Een aantal onderwerpen wordt hierna toegelicht.

Aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel

In de zomer van 2020 hebben het kabinet en sociale partners overstemming bereikt over de uitwerking van het pensioenakkoord uit 2019. Hiermee is de weg vrij om te komen tot een nieuw pensioenstelsel, dat uiterlijk 1 januari 2027 in werking moet treden. Belangrijke elementen uit het huidige pensioenstelsel blijven in het nieuwe stelsel behouden, zoals de bestaande verplichtstelling, collectieve risicodeling en fiscale facilitering door de overheid.

Wat wijzigt er zoal?

- In het nieuwe pensioenstelsel staat de pensioenpremie centraal en doet het pensioenfonds niet langer een belofte over de hoogte van het pensioen. Het pensioenfonds belegt de pensioenpremie en houdt voor iedere deelnemer het persoonlijk deel van het gezamenlijke pensioenvermogen bij. Zo kan iedereen direct zien hoeveel vermogen er voor zijn of haar eigen pensioen gereserveerd is. Omdat de pensioenpremie voor alle leeftijden een gelijk percentage is, zijn de kosten voor het opbouwen van pensioen in het nieuwe stelsel stabiel en nemen pensioenlasten voor de werkgevers niet toe naarmate werknemers ouder worden.
- In het nieuwe stelsel kunnen pensioenfondsen bij het beleggen van de premies meer rekening houden met verschillen tussen groepen deelnemers. Zo kan voor jongere deelnemers meer risico genomen worden dan voor oudere deelnemers, omdat zij verder van hun pensioenleeftijd af zijn en nog jarenlang premies kunnen afdragen. Ouderen hebben minder mogelijkheden om tegenvallers op te vangen en daarom meer behoefte aan zekerheid. Voor hen moet daarom minder risico genomen worden.
- Door bovenstaande veranderingen wordt pensioen persoonlijker. Maar als sociale partners dat willen, kunnen zij in het nieuwe stelsel kiezen om binnen het gezamenlijke pensioenvermogen met elkaar een apart deel aan te houden om tegenvallers op te vangen. De regels voor dit aparte deel moeten vooraf vast liggen. Zo is voor iedereen vooraf duidelijk hoe dit gezamenlijk deel wordt gevuld, bijvoorbeeld met een stukje van de pensioenpremie of met een deel van het rendement in goede jaren. En is ook duidelijk wanneer er geld vanuit het gezamenlijk deel naar de persoonlijke pensioenvermogens gaat.
- Vanaf 1 januari 2023 mogen deelnemers eenmalig een bedrag opnemen. De hoogte van het bedrag is maximaal 10% van het ouderdomspensioen en het bedrag kan alleen op de pensioendatum worden opgenomen. De resterende levenslange pensioenuitkering is daarna wel lager.
- Er komen andere regels voor nabestaandenpensioen. Vooral voor het partnerpensioen bij overlijden voordat het pensioen in zou gaan (de pensioendatum).

Nu de hoofdlijnen van het pensioenstelsel nader zijn uitgewerkt, is het pensioenfonds gestart met de voorbereidingen op de transitie naar het nieuwe stelsel. In het begin van het jaar ging het bestuur nog uit van een gewenste transitiedatum per 1 januari 2023. Halverwege het jaar moest dat, door het uitblijven van de wetgeving, uitgesteld worden naar 1 januari 2024. Inmiddels is in overleg met sociale partners besloten de transitiedatum uit te stellen naar 2025. In het hoofdstuk Vooruitblik leest u daar meer over.

De stuurgroep die het bestuur al in 2020 heeft ingesteld volgt de ontwikkelingen op de voet om tijdig sturing te geven aan de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel binnen het pensioenfonds en bij de uitbestedingspartners. Dit kan alleen in goed overleg met de sociale partners. De transitie naar een nieuw pensioenstelsel is complex en een langdurig traject met veel afhankelijkheden en belanghebbenden die allen hun rol en verantwoordelijkheid hebben. Om dit in goede banen te leiden is in 2021 dan ook veelvuldig overleg geweest met sociale partners, raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan om zich voor te bereiden op deze transitie.

EigenRisikoBeoordeling (ERB)

Sinds 13 januari 2019 zijn pensioenfondsen verplicht periodiek een EigenRisikoBeoordeling (hierna, ERB) uit te voeren en de resultaten daarvan met de toezichthouder (DNB) te delen. Het ERB-rapport bevat een beschrijving van alle materiële risico's.

Dit verslagjaar heeft het pensioenfonds de ERB afgerond. Hiermee krijgt het pensioenfonds nog beter zicht op de risico's, waaronder het klimaatrisico, waaraan het wordt blootgesteld en wordt tevens de effectiviteit van het risicobeheer en de beheersingsmaatregelen beoordeeld. Daarbij zijn voornamelijk gebeurtenissen van belang die het pensioenfonds strategisch raken.

Datakwaliteit pensioenadministratie

Het bestuur heeft besloten om een datavalidatie-onderzoek te laten doen naar de juistheid van de data in de pensioenadministratie en de berekende aanspraken, dit met het oog op het nieuwe pensioenstelsel. De eerste resultaten van het onderzoek zijn naar verwachting later in 2022 beschikbaar en zullen dan in het bestuur worden besproken.

Gedragcode / Compliance Officer

Het bestuur hanteert een gedragcode. Jaarlijks, per vergadering en bij toe- en uittreding, bevestigen de leden van het bestuur dat zij de gedragcode hebben nageleefd. De gedragcode is in het verslagjaar geactualiseerd. Over 2021 heeft de compliance officer geen bijzonderheden geconstateerd.

Beloningsbeleid

Het huidige beloningsbeleid dateert van 1 april 2020. Per die datum is de vaste vergoeding verhoogd en de vergoeding per dagdeel verlaagd.

In de volgende tabellen wordt een overzicht gegeven van de vergoedingen aan het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan. Voor meer informatie over beloningen wordt verwezen naar de website van Bpf Foodservice: www.bpffoodservice.nl

In de tabellen 1 en 2 is de vergoeding op jaarbasis weergegeven exclusief btw. In het Besluit van 28 april 2021 nr. 2021-9403, Stcrt. 2021, nr. 22627 stelt de Staatssecretaris van Financiën onder voorwaarden de vergoeding van leden van toezichtsorganen en besturen vrij van btw. De belangrijkste conclusie is dat bestuurders, commissarissen, leden van de raad van toezicht, bezwaaradviescommissies en vergelijkbare functies vanuit het standpunt van de belastingdienst niet kwalificeren als ondernemer. Op basis van dit besluit heeft het bestuur besloten geen btw meer te vergoeden aan de bestuurders, leden van het verantwoordingsorgaan en leden van de raad van toezicht.

In tabel 3 is te zien dat de totale vergoeding in 2021 ten opzichte van 2020 gelijk is gebleven.

Tabel 1 - Vaste vergoeding per functie per jaar	2021-Vaste vergoeding	2020-Vaste vergoeding	2019-Vaste vergoeding
Voorzitterschap bestuur	28.270,00	27.500,00	18.018,00
Lidmaatschap bestuur	15.420,00	15.000,00	10.296,00
Lidmaatschap bestuur en voorzitter van een commissie	17.990,00	17.500,00	14.425,00
Lidmaatschap en voorzitter van de Balansmanagementcommissie	20.560,00	20.000,00	16.263,00
Voorzitterschap raad van toezicht	27.765,00	27.000,00	7.722,00
Lidmaatschap raad van toezicht	13.878,00	13.500,00	5.149,00
Voorzitterschap verantwoordingsorgaan	8.353,00	8.125,00	3.861,00
Lidmaatschap verantwoordingsorgaan	5.783,00	5.625,00	2.574,00

Tabel 2 - Vaste vergoeding per gremium per dagdeel	2021-Vaste vergoeding	2020-Vaste vergoeding	2019-Vaste vergoeding
Bestuur	314,00	305,00	422,00
Raad van toezicht ¹⁾	314,00	305,00	422,00
Verantwoordingsorgaan ²⁾	314,00	305,00	422,00

Tabel 3 - Betaalde vergoeding:	2021	2020	2019
Bestuur	371	383	418
Raad van toezicht	70	57	62
Verantwoordingsorgaan	32	33	30
Totaal	473	473	510

Geschiktheid en evaluatie

Het bestuur werkt continu aan eigen deskundigheid met themabijeenkomsten en het uitwisselen van ervaringen met andere bestuursleden. Het bestuur heeft in 2021 diverse studiedagen gevolgd op het gebied van NPS, vermogensbeheer, IT-beleid en een workshop Blue Ocean Strategy. Daarnaast worden bestuursleden in de gelegenheid gesteld tot het volgen van individuele opleidingen.

1) Na 16e vergadering.

2) Na 9e vergadering.

Collectieve evaluatie

Elk jaar wordt een collectieve evaluatie van het bestuur gehouden. Hierbij betreft het bestuur één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij. Bij de evaluatie komt ook aan de orde of het bestuur voldoende geschikt en divers is en wordt bovendien gekeken naar gedrag en cultuur. Factoren zoals boardroom dynamics, deskundigheid, integriteit, het besluitvormingsproces en het uitvoeringsproces krijgen daarbij ook aandacht.

In oktober 2021 heeft de bijeenkomst over de boardroom dynamics van het pensioenfonds plaatsgevonden met het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Deze bijeenkomst was reeds in 2020 gepland maar was uitgesteld tot een fysieke vergadering in verband met COVID-19 weer mogelijk was.

Naar aanleiding van de collectieve evaluatie heeft het bestuur de volgende aandachtspunten voor 2022 geformuleerd:

- Blijvend aandacht hebben voor een proactieve communicatie met de pensioenfondsgremia.
- Bouwen aan een goed team in verband met de wijzigingen in de bestuursamenstelling.
- Oog voor elkaars belangen van bestuur, raad van toezicht en verantwoordingsorgaan in kader van taakafbakening.
- Inzicht hebben in voorkeursstijlen van leden en de impact daarvan op de besluitvorming.
- Sturen op slagkracht en efficiency.

De aandachtspunten uit deze evaluatie worden periodiek ter bespreking in de bestuursvergadering geagendeerd.

Individuele evaluatie

In de zomer van 2021 heeft het bestuur de evaluatie van het individueel functioneren van de eigen leden gehouden. Deze evaluatie en het feit dat er twee vacatures ontstonden in 2021 heeft geleid tot een nieuwe commissie-indeling per 1 januari 2022. Hiermee wordt de deskundigheid van de bestuursleden binnen de governance van het pensioenfonds beter ingebed. Ook is het geschiktheidsplan aangepast.

In 2021 heeft het bestuur besloten om vanaf 2022 de individuele evaluatie tenminste eens per twee jaar te houden.

Diversiteit

Het bestuur streeft bij de samenstelling van het bestuur voldoende diversiteit na, naast de vereisten van geschiktheid. Het bestuur vindt complementariteit (cultuur, zienswijzen en persoonlijkheden) en afspiegeling (draagvlak en binding) van belang. Een deelnemer moet zich kunnen herkennen in het bestuur.

Diversiteit binnen de pensioenfondsorganen kan de horizon verbreden en bevordert een goed functioneren van deze pensioenfondsorganen. Het bestuur onderschrijft hiermee de richtlijn van de Code Pensioenfonds. Het bestuur heeft dit streven vastgelegd in een diversiteitsbeleid. Ook bij de samenstelling van het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht wordt met het diversiteitsbeleid rekening gehouden. Het bestuur dringt er bij de voordragende en benoemende organisaties op aan om bij het vervullen van een vacature met het diversiteitsbeleid rekening te houden.

Wet- en regelgeving

In 2021 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouders DNB en/of de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) geen aanwijzingen aan Bpf Foodservice gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van Bpf Foodservice gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Het bestuur heeft maatregelen getroffen om te voldoen aan wet- en regelgeving, waaronder monitoring en periodieke bespreking van wijzigingen in wet- en regelgeving om aan toekomstige wet- en regelgeving te blijven voldoen. Dit ligt vast in het compliance beleid van het pensioenfonds.

Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie heeft in lijn met het bepaalde in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen (Gedragslijn) opgesteld, welke verplicht gevolgd moet worden door bij de Pensioenfederatie aangesloten leden..

De Gedragslijn is per 1 januari 2020 in werking getreden en heeft tot doel om:

- pensioenfondsen uniforme en specifieke gedragslijnen te verstrekken ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens;
- inzicht te geven aan personen van wie persoonsgegevens door pensioenfondsen worden verwerkt;
- de transparantie te vergroten ten aanzien van de uitgangspunten die door pensioenfondsen worden gehanteerd bij het verwerken van persoonsgegevens;
- pensioenfondsen een passende interpretatie te geven van het wettelijk kader en de toepassing hiervan op de specifieke kenmerken van de pensioensector.

Het pensioenfonds heeft een eigen privacy-beleid. De privacyverklaring die hieruit volgt is opgenomen op de website van het pensioenfonds.

Bpf Foodservice heeft vastgesteld dat de AVG, de Gedragslijn en het eigen privacy-beleid in 2021 in voldoende mate is nageleefd. Het bestuur heeft dat kunnen vaststellen op basis van rapportages van uitbestedingspartners zoals de privacy-rapportage van AZL over 2021; de SLA-rapportages en ISAE- en soortgelijke verklaringen van de uitbestedingspartners indien deze persoonsgegevens van het pensioenfonds verwerken; het incidenten/en datalekkenregister van het pensioenfonds en de evaluaties met dienstverleners over afspraken in het kader van AVG. Het privacy-beleid wordt periodiek gemonitord, geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

Code Pensioenfondsen 2018

De in 2018 herziene Code Pensioenfondsen is wettelijk verankerd. De normen in de Code zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn weliswaar leidend, maar de Code laat ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het pensioenfondsbestuur. Pensioenfondsen mogen de Code daarom naleven volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'- beginsel. Afwijken van de norm is dus mogelijk, als daar een goede reden voor is en hierover verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag.

Normen uit de Code pensioenfondsen waarvan door Bpf Foodservice is afgeweken in 2021

Bpf Foodservice heeft een inventarisatie van de naleving van de normen vastgesteld die jaarlijks, waar nodig, wordt geactualiseerd. Hierna worden de normen toegelicht die (nog) of niet (meer) volledig worden nageleefd:

Norm nr.	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Toelichting op afwijking
Norm 28 Het eigen functioneren is voor het bestuur en voor het intern toezicht een continu aandachtspunt. Het bestuur en het intern toezicht evalueren in elk geval jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betrekken het bestuur en het intern toezicht één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij.	Bpf Foodservice voldoet gedeeltelijk aan deze norm.	In 2021 heeft het bestuur besloten de collectieve evaluatie elk jaar en de individuele evaluatie tenminste eens per twee jaar te houden.

Norm nr.	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Toelichting op afwijking
<p>Norm 33</p> <p>In zowel het bestuur als in het verantwoordingsorgaan is er ten minste één vrouw en één man en kennen leden van zowel boven als van onder de 40 jaar. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.</p>	<p>Bpf Foodservice voldoet gedeeltelijk aan deze norm.</p>	<p>In zowel het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht is er tenminste één vrouw en één man. In het bestuur zijn in 2021 twee bestuursleden onder de 40 jaar. Het verantwoordingsorgaan kent geen leden onder de 40 jaar. Voor de vacature in 2022 zal de voorkeur uitgaan naar een jongere. De voordragende organisaties zijn tijdig verzocht voor de benoeming hierop te anticiperen.</p>
<p>Norm 39</p> <p>Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan. Een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan.</p>	<p>Bpf Foodservice voldoet gedeeltelijk aan deze norm.</p>	<p>De leden van het verantwoordingsorgaan worden benoemd door de werkgevers- en werknemersorganisaties. Het intrekken van het lidmaatschap geschiedt ook door deze instanties.</p>

De Code Pensioenfonds verplicht tot het opnemen van een rapportage in het jaarverslag over de naleving van acht omschreven normen (rapportagenormen).

Hierna wordt een overzicht gegeven van deze rapportagenormen met de bijbehorende toelichting.

Naleving rapportagenormen uit de Code Pensioenfondsen

Norm nr.	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
<p>Norm 5</p> <p>Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.</p>	Ja	Jaarverslag: Ontwikkelingen 2021 op pagina 19 en hoofdstuk Integraal risicomanagement op pagina 44.
<p>Norm 31</p> <p>De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.</p>	Ja	Jaarverslag: Ontwikkeling 2021, paragraaf Diversiteit op pagina 23.
<p>Norm 33</p> <p>In zowel het bestuur als in het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.</p>	<p>Gedeeltelijk:</p> <p>Het Verantwoordings-orgaan bestaat uit twee vrouwen en twee mannen, maar ouder dan 40 jaar. Het Verantwoordings-orgaan streeft naar naleving van het diversiteitsbeleid van het pensioenfonds.</p>	Jaarverslag: Ontwikkeling 2021, paragraaf Diversiteit op pagina 23.
<p>Norm 47</p> <p>Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.</p>	Ja	Zie verslag intern toezicht op pagina 107.
<p>Norm 58</p> <p>Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.</p>	Ja	In het jaarverslag staan Missie, Visie en Strategie opgenomen op pagina 12. Zie website www.Bpffoodservice.nl
<p>Norm 62</p> <p>Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.</p>	Ja	In het beleggingsbeleid en de beleggingsbeginselen. Op de website www.bpffoodservice.nl zijn de beleggingsbeginselen te raadplegen.

Norm nr.	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	In het hoofdstuk Governance op pagina 19 van het jaarverslag.
Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja	Op de website www.bpffoodservice.nl staat de Klachten en geschillenregeling beschreven.

Klachten en geschillen

Een deelnemer of een werkgever kan een klacht indienen als deze van mening is dat bij de uitvoering van de pensioenreglementen zijn rechten zijn geschaad. In 2021 zijn acht klachten ingediend bij het pensioenfonds: door deelnemers en door werkgevers. Er waren geen geschillen.

Het pensioenfonds ontving vier klachten van werkgevers over de aansluiting van de onderneming bij het pensioenfonds.

Deelnemers worden altijd gewezen op de klachten- en geschillenregeling van het pensioenfonds en de mogelijkheid om, na het doorlopen van de klachten- en geschillenprocedure van het pensioenfonds, de klacht voor te leggen aan de Ombudsman Pensioenen. De ontvangen klachten zijn, rekening houdend met een evenwichtige belangenafweging voor Bpf Foodservice en deelnemer, door het bestuur afgehandeld. Voor zover bekend zijn er in 2021 geen klachten over het pensioenfonds bij de Ombudsman Pensioenen ingediend.

Van vier deelnemers/ pensioengerechtigden zijn klachten ontvangen. Drie klachten betroffen de informatievoorziening. Hiervan waren twee klachten gegrond. Een klacht betrof een verzoek van een deelnemer om zijn eerdere beslissing te wijzigen. Het bestuur heeft uit coulance het verzoek gehonoreerd.

Het bestuur bespreekt periodiek de klachten met de uitvoeringsorganisatie zodat in voorkomende gevallen het beleid en/of de communicatie kan worden aangepast.

Incidenten

In 2021 hebben zich bij uitbestedingspartners 26 incidenten voorgedaan. Deze incidenten hebben voor Bpf Foodservice geen blijvende nadelige gevolgen voor de bedrijfsvoering gehad. De incidenten zijn, waar nodig, besproken met de betrokken uitbestedingspartners en hebben tot gevolg gehad dat aanvullende beheersmaatregelen zijn getroffen om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.

Bij vier van de 26 incidenten betroffen het datalekken. Hiervan is in drie gevallen melding gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Het ging hier om brieven die geopend waren door de ontvangers van post in het buitenland en de deelnemers geen adreswijziging hadden doorgegeven.

Bij acht incidenten bleek de kwaliteit van dienstverlening onder de maat, waarvan vijf incidenten betrekking hadden op deelnemers. Bij 14 incidenten betroffen het procesmatige incidenten.

Beleggingen

Bpf Foodservice heeft een balansmanagementcommissie (BMC). Deze commissie adviseert het bestuur over het beleggingsbeleid en balansmanagement en geeft sturing aan de uitvoering. Daarbij zijn de missie, de strategie en het strategisch beleidsplan 2021-2023 leidend. Voor de uitvoering stelt het pensioenfonds jaarlijks een roadmap op.

Gebeurtenissen en wijzigingen beleid 2021

2021 was in vergelijking tot 2020 een rustig jaar en bovendien een positief jaar voor de beleggingen. De returnportefeuille als geheel is gedurende het kalenderjaar fors gestegen. Het valutarisico heeft ook een positieve bijdrage geleverd aan het rendement. Door de gestegen rente is de matching portefeuille in waarde gedaald. Omdat de verplichtingen harder zijn gedaald, heeft dat de dekkingsgraad positief beïnvloed.

Gedurende 2021 zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd in de portefeuille en de inrichting van het vermogensbeheer. De belangrijkste stap die is gezet is de uitbesteding van het liquide balansbeheer aan Robeco. Dat past bij de huidige portefeuille, is efficiënter en beperkt de operationele risico's.

Eind maart 2021 heeft de jaarlijkse herbalancering plaatsgevonden van de portefeuille om terug te sturen naar de norm van 65% in de matchingportefeuille en 35% in de returnportefeuille. Eind mei is de allocatie naar het hypothekenfonds verhoogd. Als laatste heeft ook een eerste storting plaatsgevonden in het winkelvastgoedfonds van Altera eind september 2021. Hiermee is een eerste stap gezet in de opbouw van de vastgoedportefeuille.

In 2021 heeft het bestuur een herijking gedaan van zijn beleggingsbeginselen. Op basis van deze herijking is een aantal van de beleggingsbeginselen aangescherpt en is een beleggingsbeginsel toegevoegd ten aanzien van passief versus actief beheer.

Verder heeft het pensioenfonds ook een herijking gedaan van het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB). De belangrijkste conclusie hieruit is dat het pensioenfonds verder wil gaan dan een MVB-beleid dat puur gebaseerd is op uitsluitingen. Om hierin een eerste stap te zetten wenst het bestuur in 2022 eerst onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor de verdere integratie van MVB in de aandelenportefeuille.

In 2021 is ook een beleggingsonderzoek van DNB gestart. Het onderzoek wordt in 2022 vervolgd en afgerond. Uit een eerste gesprek met DNB is naar voren gekomen dat er weliswaar aandachtspunten zijn, maar geen substantiële bevindingen of grote tekortkomingen.

In 2021 zijn er problemen geweest in de continuïteit van de dienstverlening van CACEIS. Hierdoor zijn gedurende een gedeelte van het jaar verschillende rapportages niet of in gereduceerde vorm geleverd. Daarnaast is niet altijd tijdig voldaan aan de rapportageverplichtingen aan DNB. Het pensioenfonds heeft maatregelen getroffen om kwaliteit en tijdigheid van de rapportages te borgen. CACEIS heeft inmiddels een groot aantal processen weer op orde en werkt er hard aan om de dienstverlening weer op het oude niveau te brengen.

Van de andere uitbestedingspartijen voor het vermogensbeheer zijn er geen noemenswaardige problemen geweest met de dienstverlening, ondanks de in 2021 geldende maatregelen als gevolg van de COVID-19 pandemie.

Ontwikkeling portefeuille

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in de toelichting op de balans. Het belegd vermogen (inclusief liquide middelen) is met € 66 mln. gestegen, van € 1.959 mln. ultimo 2020 tot € 2.025 mln. ultimo 2021. Het grootste gedeelte van de waardeverhoging komt door het rendement van € 45 mln.. Daarnaast is er een positieve bijdrage door het feit dat de binnenkomende premie hoger is dan de uitkeringen. Dit verklaart € 21 mln. van de stijging van het vermogen.

Portefeuillebeheer

Robeco beheert het grootste gedeelte van de matchingportefeuille van Bpf Foodservice. De matchingportefeuille heeft bij Bpf Foodservice vooral het doel om de verplichtingen af te dekken. Hiermee vermindert Bpf Foodservice het renterisico. Daarnaast is het secundaire doel om een hoger rendement te behalen dan de waarde-toename van de pensioenverplichtingen. Dit hogere rendement wordt deels bewerkstelligd door te beleggen in het particuliere hypotheekfonds dat beheerd wordt door Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SAREF). Daarnaast wordt belegd in hoogwaardige bedrijfsobligaties die naar verwachting meer rendement opbrengen dan de risicovrije swaprente.

In de vastrentende waarden portefeuille wordt actief beheer toegepast bij de fondsen die beleggen in bedrijfsobligaties. Bij beide fondsen is de doelstelling om een beter rendement te behalen dan de benchmark. Dit wordt onder andere gedaan door in minder stukken te beleggen dan de benchmark, waardoor transactiekosten verlaagd worden. Daarnaast wordt ook in stukken belegd buiten de benchmark om extra rendement te behalen. Sinds 2020 wordt er binnen de bedrijfsobligatiefondsen bovendien alleen nog belegd in stukken die een positieve bijdrage leveren aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN.

Het hypotheekfonds en het LDI (Liability Driven Investments, gebruikt voor de rente-afdekking) maatwerk fonds zijn in principe ook actieve fondsen, omdat er geen publieke benchmark beschikbaar is die de fondsen (kunnen) volgen. Binnen het LDI fonds wordt er voor een gedeelte belegd in zogeheten Green Bonds ¹⁾.

De returnportefeuille heeft als doel om een goed rendement te halen tegen acceptabele risico's. Binnen de returnportefeuille wordt er belegd in aandelen, vastgoed en staatsobligaties uit opkomende landen (EMD). De aandelen zijn ondergebracht bij twee beleggingsfondsen van SSGA (aandelen ontwikkelde landen en aandelen opkomende landen). De beleggingen in vastgoed zijn momenteel ondergebracht bij één beleggingsfonds van Altera (winkelvastgoed). In 2022 wordt dit naar verwachting uitgebreid naar een tweede beleggingsfonds van Altera (woningvastgoed). De beleggingen in EMD zijn ondergebracht bij twee beleggingsfondsen van LGIM (EMD local currency en EMD hard currency).

De aandelen en EMD-fondsen binnen de returnportefeuille worden passief beheerd. Op deze fondsen is een maatschappelijk verantwoord beleggen filter van toepassing, onder andere gebaseerd op de tien principes van de VN Global Compact principes. Op basis van deze principes wordt uitsluiting van onder andere kinderarbeid en controversiële wapens gewaarborgd.

De vastgoedfondsen worden actief beheerd, omdat er geen investeerbare benchmark beschikbaar is. Binnen de vastgoedfondsen wordt rekening gehouden met de klimaatdoelstellingen die voortkomen uit het klimaatakkoord van Parijs.

Strategisch beleggingsbeleid

De strategische vermogensverdeling op hoofdlijnen betreft 35% return en 65% matching. De BMC beoordeelt aan de hand van de rapportages of bijsturen binnen de portefeuille noodzakelijk is (bij posities buiten de bandbreedte) om de portefeuille in lijn te brengen met de normportefeuille. De portefeuille heeft zich in 2021 op hoofdlijnen binnen de bandbreedtes bewogen.

¹⁾ Een Green Bond is een vastrentend instrument dat specifiek is ontworpen om specifieke klimaat-gerelateerde- of milieuprojecten te ondersteunen.

Normportefeuille

De portefeuille op 31 december 2021 is als volgt:

Asset (ultimo 2020)						Rendementen		
Mandaat	Norm	sub%	Min	Feitelijk	Max	Benchmark	Fonds	Benchmark
Return	35%		30%	37,5%	40%		23,4%	22,9%
– aandelen ontwikkeld		70%	63%	73,1%	77%	MSCI World index	31,7%	31,1%
– aandelen opkomend		12,5%	8,5%	10,9%	13,5%	MSCI Emerging Markets Index	3,3% ¹⁾	4,9%
– EMD HC		7%	1,5%	6,6%	12,5%	JPMorgan ESG Emerging Market Bond Index	5,1%	5,1%
– EMD LC		7%	1,5%	6,1%	12,5%	JPMorgan ESG Gov. Bond Index-Emerging Markets	-3,1%	-2,7%
– Vastgoed winkels		3,5%	-	3,3%	-	Fonds is benchmark	3,0%	3,0%
Matching	65%		60%	62,5%	70%		-9,2%	-9,1%
– LDI maatwerk fonds		43%	32,5%	41,7%	53,5%	Fonds is benchmark	-20,8%	-20,8%
–Euro Credits		19,5%	9%	19,7%	30%	Barclays Euro-Aggregate Corporates ex financials (EUR)	-0,9%	-1,0%
– Global Credits		19,5%	9%	19,9%	30%	Barclays Global Aggregate Corporates (hedged into EUR)	-1,8%	-1,7%
– Particuliere hypotheek		18%	7,5%	18,7%	23,5%	Fonds is benchmark	2,4%	2,4%
Totaal	100%						2,2%	1,7%

Resultaat

Alle performance cijfers zijn gebaseerd op de rapportages van CACEIS en betreffen netto percentages (na kosten).

Het rendement van de totale portefeuille komt neer op +2,2%, een outperformance van 0,5% ten opzichte van het benchmarkrendement van +1,7%.

De returnportefeuille behaalde in 2021 een rendement van 23,4%, dit rendement is hoger dan het rendement op de benchmark van 22,9%.

De rentestijging in 2021 heeft gezorgd voor een negatief rendement op de vastrentende waarden portefeuille. De portefeuille behaalde een rendement van -/9,2% over 2021 versus -/9,1% voor de benchmark. Dit rendement wordt met name veroorzaakt door het negatieve rendement op het LDI maatwerk fonds van circa -/20,8%. Het LDI-maatwerkfonds is ingericht om zo goed mogelijk het rendement te volgen van de verplichtingen. De verplichtingen zijn in 2021 ook fors gedaald door de rentestijging, wat de forse daling van het LDI maatwerk fonds verklaart.

1) De afwijking tussen het fondsrendement en het benchmark rendement wordt veroorzaakt doordat de gerapporteerde benchmark de reguliere benchmark betreft, terwijl de manager een ESG benchmark volgt.

De outperformance ten opzichte van de benchmark op totaalniveau wordt deels veroorzaakt door de outperformance van de returnportefeuille. Binnen de returnportefeuille wordt grotendeels passief belegd, waarbij het doel is om het rendement van de index te volgen. Echter, het rendement is niet altijd exact gelijk aan de index. De outperformance van de returnportefeuille is dus niet per se een doelstelling van het pensioenfonds, maar door efficiënt portefeuillebeheer en belastingterugvordering is het wel mogelijk om de vermogensbeheerkosten goed te maken of zelfs een outperformance te creëren ten opzichte van de benchmark. Daarnaast wordt de outperformance op totaalniveau verklaard door het feit dat de feitelijke portefeuille een grotere allocatie had naar de returnportefeuille dan de benchmark.

Risicoafdekking

De afdekking van de verschillende risico's is in 2021 niet gewijzigd. Gedurende 2021 is de renteaafdekking gelijk gebleven aan 50%. Daarnaast is de valuta afdekking 100% geweest binnen de matchingportefeuille en 0% binnen de returnportefeuille.

Vanaf 2019 hanteert het pensioenfonds een staffel voor het vaststellen van de dynamische renteaafdekking. De normafdekking wordt aangepast zodra de dynamische afdekking op basis van de staffel meer dan 5% afwijkt van de normafdekking. De dynamische afdekking wordt maandelijks vastgesteld. Gedurende 2021 is de dynamische afdekking gelijk gebleven aan 50%. Dit is namelijk de ondergrens die het pensioenfonds hanteert voor de renteaafdekking en deze ondergrens was reeds in 2019 bereikt. De rente is in 2021 wel gestegen, maar dit heeft nog niet geleid tot een verandering van de strategische renteaafdekking.

In de praktijk is het renterisico over 2021 voor circa 39% afgedekt geweest. Dit betreft de ex-post renteaafdekking en is gelijk aan de verhouding tussen de waardeverandering van de beleggingen en de waardeverandering van de verplichtingen als gevolg van de renteverandering gedurende 2021.

De gerealiseerde rente-afdekking is nooit precies gelijk aan de beoogde rente-afdekking. Dit komt onder andere omdat het renterisico van de verplichtingen wordt gemeten met de swaprente. Voor het afdekken van dit renterisico wordt echter ook gebruik gemaakt van (staats)obligaties en hypotheeklen, waarvoor de onderliggende (staats)rente niet exact gelijk is aan de swaprente. Dat de gerealiseerde renteaafdekking 39% is en niet 50%, wordt grotendeels veroorzaakt door dit zogeheten spreadrisico. De lagere gerealiseerde rente-afdekking is in dit geval positief, de beleggingen zijn namelijk minder hard gedaald dan verwacht.

Het VEV is gestegen gedurende 2021 van 113,6% naar 114,6%. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de stijging van de rente. In de berekening van het VEV moet namelijk een grotere buffer worden aangehouden naarmate de rente hoger is.

De hoogte van het VEV en de verschillende risico's worden verder toegelicht in de risicoparagraaf.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

Visie

Bpf Foodservice heeft het beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen vastgelegd in een beleidsdocument. De visie van Bpf Foodservice is dat maatschappelijk verantwoord beleggen bijdraagt aan haar langetermijndoelstelling, omdat het bestuur verwacht dat maatschappelijk verantwoord beleggen op lange termijn zal leiden tot betere resultaten tegen een lager risico. Het bestuur is ervan overtuigd dat bedrijven die in de bedrijfsvoering rekening houden met ESG (environmental, social, governance)-maatstaven op de lange termijn betere resultaten kunnen behalen dan bedrijven die dat niet doen. Daarnaast is de verwachting dat bedrijven die geen rekening houden met ESG-maatstaven op lange termijn een hoger risico kennen. Bovendien vindt het pensioenfonds het belangrijk om zijn verantwoordelijkheid te nemen en bij het beleggen van het pensioenvermogen van zijn (gewezen) deelnemers en gepensioneerden oog te houden voor de leefbaarheid van de wereld waarin zij van hun pensioen kunnen genieten.

In het MVB-beleid van Bpf Foodservice wordt verder ingegaan op het beleid, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie van maatschappelijk verantwoord beleggen binnen de portefeuille van Bpf Foodservice. Hieronder zal alleen worden ingegaan op de uitvoering.

Terugblik 2021

In 2021 is het MVB-beleid herijkt. Hiervoor is onder andere een enquête uitgezet bij het bestuur van Bpf Foodservice en bij de deelnemers van het pensioenfonds. Uit deze herijking is naar voren gekomen dat het pensioenfonds graag een stap verder wil zetten dan alleen het uitsluiten van bedrijven die een lage score hebben op het gebied van MVB. Het pensioenfonds zal in 2022 daarom verder onderzoek doen naar het toepassen van positieve selectie in de aandelenportefeuille.

Uitvoering

Het pensioenfonds heeft MVB geïntegreerd in het beleggingsbeleid door:

- Bij de aankoop van beleggingen ESG-criteria mee te wegen;
- De mogelijkheden voor ESG-benchmarks mee te nemen in de beoordeling en evaluatie van een beleggingscategorie;
- MVB-beleid mee te nemen in het selectieproces van beheerders.

Tegelijkertijd verliest het pensioenfonds de mogelijke negatieve consequenties van een te strikt MVB-beleid, zoals de impact op het belegbaar universum, niet uit het oog. Het financiële belang van de (gewezen) deelnemers staat altijd voorop.

Bpf Foodservice heeft met haar vermogensbeheerders afspraken gemaakt over organisaties waarin het pensioenfonds niet wil beleggen. Zo zijn organisaties uitgesloten die betrokken zijn bij de productie, ontwikkeling en/of onderhoud van clustermunitie, landmijnen en nucleaire wapens. Dit geldt ook voor ondernemingen die de zogenaamde 'Global Compact' van de Verenigde Naties (VN) niet naleven. Dit betreft tien principes die de VN heeft opgesteld op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anti-corruptie.

Daarnaast maakt het pensioenfonds gebruik van positieve selectie op basis van ESG-scores. Deze vorm van maatschappelijk verantwoord beleggen wordt toegepast bij de actieve credit fondsen, waarbij de ESG-scores en de bijdrage aan de VN doelstellingen sterk meewegen in de selectie van specifieke obligaties. In 2022 wordt onderzoek gedaan naar het toepassen van positieve selectie in de aandelenportefeuille.

Bpf Foodservice is van mening dat stemmen en engagement ook een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan maatschappelijk verantwoord beleggen. Bpf Foodservice doet dit echter niet zelf, maar zoekt de samenwerking met de vermogensbeheerder(s), omdat het praktischer is om dit uit te besteden –gezien het bescheiden vermogen– en omdat het pensioenfonds gelooft dat de impact dan groter is.

Betrokkenheidsbeleid ("engagement")

Bpf Foodservice belegt in aandelen via beleggingsfondsen van SSGA. Hierdoor is het niet mogelijk om een eigen stembeleid te volgen, maar is het pensioenfonds afhankelijk van het beleid van de vermogensbeheerder. Het betrokkenheidsbeleid en het stembeleid van SSGA is terug te vinden op de website van het pensioenfonds, inclusief de bijbehorende rapportages.

SFDR

Sinds 2021 moeten pensioenfondsen laten weten of zij de belangrijkste ongunstige effecten van duurzaamheidsfactoren meewegen bij het nemen van beleggingsbeslissingen. Dat schrijft Europese wetgeving (SFDR) voor. Ook staat in die wet wat de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren zijn. Als een pensioenfonds besluit deze ongunstige effecten mee te nemen, moet het daar een verklaring over opstellen. Een pensioenfonds mag ook besluiten om deze ongunstige effecten niet mee te nemen bij het beleggen, maar deze keuze dient wel gemotiveerd te worden.

Volgens nieuwe Europese wetgeving moeten pensioenfondsen aan strengere eisen voldoen om de pensioenregeling 'groen' te mogen noemen. Het pensioenfonds heeft zichzelf daarom langs die nieuwe meetlat gelegd. Daaruit bleek dat het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen nog niet helemaal in lijn is met die nieuwe vereisten vanuit de nieuwe Europese wetgeving (SFDR). Daarvoor moet duurzaamheid nog meer een rol krijgen in de besluitvorming.

Het MVB-beleid is in ontwikkeling. Het pensioenfonds kan nog niet aantonen dat de beleggingen op elk moment aan de bovengenoemde duurzaamheidscriteria voldoen. Bovendien vindt het bestuur dat er op dit moment nog onvoldoende zicht is op de verplichtingen om een duurzame kwalificatie te rechtvaardigen. Daarom kiest het pensioenfonds ervoor om, ondanks de inspanningen op het gebied van duurzaam beleggen, de beleggingen nu niet te kwalificeren als 'groen', maar als 'grijs' product. De onderliggende beleggingen van dit financiële product houden onvoldoende rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Communicatie

Communicatiebeleid

Bpf Foodservice heeft een Pensioen & Communicatie Commissie (P&CC). Deze commissie adviseert het bestuur over het communicatiebeleid en geeft sturing aan de uitvoering. Daarbij zijn de missie, de strategie, de kernwaarden en het communicatiebeleidsplan leidend. Voor de uitvoering stelt het pensioenfonds jaarlijks een roadmap op. Eind 2021 is het nieuwe communicatiebeleidsplan voorbereid voor 2022-2024. De Pensioen & Communicatie Commissie zijn vanaf 2022 aparte commissies.

Kernwaarden

Centraal in het handelen van Bpf Foodservice staan onze normen, waarden en overtuigingen. Die zijn vertaald in deze kernwaarden:

- **Betrouwbaar:** Bpf Foodservice is een deskundig en integer pensioenfonds. Wij zeggen wat we doen en doen wat we beloven. Het pensioen is bij ons in goede handen en we zijn 'in control'. De uitvoering van de pensioenregeling en de communicatie is goed geregeld.
- **Betrokken:** Bpf Foodservice is een toegankelijk en laagdrempelig fonds. Wij zijn goed vindbaar, bereikbaar én betrokken. Informatie bieden we op maat aan. Des te persoonlijker de informatie, des te meer betrokken is de doelgroep.
- **Transparant:** Bpf Foodservice kiest voor eenvoud en helderheid. In de communicatie zijn we direct, open en eerlijk. Ook bij een minder fijne boodschap.
- **Efficiënt:** Bpf Foodservice stuurt op behoud van lage kosten en op kostenefficiëntie. Door een efficiënte organisatie en uitvoering van de pensioenregeling en de communicatie. Want het gaat om een goed pensioen.

Doelstellingen

De doelen van de communicatie van Bpf Foodservice hebben alles te maken met vertrouwen. Vertrouwen in het pensioenfonds, in de pensioenregeling en dat deze goed wordt uitgevoerd. Want vertrouwen is de basis. Ook werkt het pensioenfonds actief aan het creëren van meer binding met zowel werkgevers als de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Randvoorwaarde voor het communicatiebeleid van het pensioenfonds is om, in overeenstemming met de wetgeving, de correcte informatie op het juiste, tijdige moment op een begrijpelijke en evenwichtige manier te communiceren. Het pensioenfonds wil het pensioenbewustzijn van belanghebbenden stimuleren, de verwachtingen managen en handelingsperspectief bieden. Het pensioenfonds wil daarnaast de aangesloten werkgevers stimuleren en faciliteren om hun rol als ambassadeur in te vullen.

Communicatie deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers in 2021

Per 1 januari 2021 wijzigde de pensioenregeling: de pensioenopbouw moest worden verlaagd. De actieve deelnemers van het pensioenfonds zijn daarover in januari 2021 persoonlijk geïnformeerd. In de pensioenkrant die in april 2021 verscheen, was er opnieuw aandacht voor de verlaging van de opbouw, het gelijk blijven van de premie en het feit dat de pensioenen niet verlaagd

hoefden te worden. Het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds in 2020 zorgde ervoor dat verlagen van de pensioenen niet nodig was. In de nieuwsbrief voor gepensioneerde deelnemers lag dan ook de nadruk op het niet hoeven verlagen van de pensioenuitkeringen. Ook in de andere communicatiemiddelen (UPO, website en digitale nieuwsbrieven) zijn deelnemers geïnformeerd over de wijziging van de pensioenregeling per 1 januari 2021. Op andere momenten, zoals bij de verzending van het UPO, ontvingen deelnemers e-mailalerts.

Daarnaast was 2021 opnieuw een jaar waarin COVID-19 een grote rol speelde. Ook voor Bpf Foodservice bleef dit een onderwerp om aandacht aan te besteden. De financiële situatie van het pensioenfonds bleef het hele jaar goed belicht in de communicatie via de website, de pensioenkrant en nieuwsbrief, de digitale nieuwsbrieven en het verkort jaarverslag.

Bijzondere aandacht in de communicatie

Een belangrijk onderwerp in 2021 was de waardeoverdracht kleine pensioenen. Dit is via de website en in de digitale nieuwsbrief onder de aandacht gebracht. Op de webpagina 'In dienst' is een infographic toegevoegd om de stappen bij een inkomende waardeoverdracht te verduidelijken.

In de digitale nieuwsbrief van december is een nieuwe online tool 'Starten met stoppen' gepubliceerd om deelnemers van 55 jaar en ouder snel op weg te helpen over meer inzicht in hun pensioen.

Natuurlijk houdt het pensioenfonds de vinger aan de pols bij actuele ontwikkelingen. Zo heeft het pensioenfonds in 2021 in de communicatie regelmatig aandacht besteed aan het nieuwe pensioenstelsel.

Digitaal communiceren

Bpf Foodservice communiceert bij voorkeur digitaal. Op 31 december 2021 beschikte Bpf Foodservice over de e-mailadressen van 68,7% van de deelnemers, 27,5% van gewezen deelnemers en 46,8% van pensioengerechtigden. In alle communicatiemiddelen attendeert het pensioenfonds de deelnemers voortdurend op het doorgeven en/of wijzigen van het e-mailadres. Het pensioenfonds breidt stapsgewijs de wettelijk verplichte communicatie uit via het digitale notificatiesysteem. Belanghebbenden die de informatie niet digitaal maar op papier willen blijven ontvangen, kunnen dit doorgeven via het deelnemersportaal 'Mijn Pensioencijfers'.

Bpf Foodservice stimuleert het gebruik van de website en van 'Mijn Pensioencijfers', de beveiligde omgeving van de website. Daar kunnen deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers terecht voor informatie en voor het zelf regelen van hun pensioenzaken. Via 'Mijn Pensioencijfers' zijn ook de Pensioenplanner en de Pensioenschets te raadplegen.

Werkgeverscommunicatie

Voor de werkgevers begon het jaar ook met het nieuws over de wijzigingen in de pensioenregeling. Ook COVID-19 was in 2021 nog een belangrijk onderwerp. Gebruik maken van de betalingsregeling bleef het hele jaar mogelijk.

De werkgever is voor Bpf Foodservice een belangrijke doelgroep. Zoals vastgelegd in het communicatiebeleidsplan speelt de werkgever ook als ambassadeur een belangrijke rol in de communicatie naar deelnemers. Om de werkgever daarbij te faciliteren zijn diverse tools beschikbaar zoals de werkgeverschecklist, de werkgevershandleiding en de informatiekaart met tips en handreikingen rond de belangrijke pensioenmomenten.

Vanaf begin 2021 verwerken werkgevers hun pensioenadministratie via het nieuwe werkgeversportaal Mijn Pensioenadministratie. Aan deze overgang is op de website, in de digitale nieuwsbrieven en via mailalerts aandacht besteed.

In samenwerking met een onderzoeksbureau hebben in 2021 persoonlijke interviews met werkgevers plaatsgevonden. Het doel was de behoefte van werkgevers te peilen en de binding met het pensioenfonds te versterken. Tussentijds zijn de bevindingen besproken. De vervolgacties worden in 2022 opgepakt.

Het pensioenfonds organiseert al een aantal jaren een basiscursus pensioen voor werkgevers die goed wordt gewaardeerd door de deelnemende werkgevers.

Campagne werving bestuurslid

'Met eigen mensen, blijft Bpf Foodservice ons fonds'. Met deze slogan is in april 2021 de campagne gestart om een nieuw bestuurslid te werven namens werkgevers. Met de campagne wilde het pensioenfonds ook een jongere generatie bestuurders aanspreken. De campagne was succesvol en heeft ertoe geleid dat het pensioenfonds twee nieuwe bestuurders uit de sector heeft gevonden.

Nieuw pensioenstelsel

In 2021 was het nieuwe pensioenstelsel opnieuw een belangrijk thema. Het kabinet wil de wet rondom de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ('wet toekomst pensioenen') in werking laten gaan per 1 januari 2023. Dit is een jaar later dan gepland. In september 2021 organiseerde het pensioenfonds een online presentatie over NPS voor werkgevers. Het pensioenfonds stelt een communicatieplan voor de communicatie nieuw pensioenstelsel op. De uitgangspunten uit het communicatiebeleidsplan 2022-2024 vormen daarvoor de basis.

Risicopreferentieonderzoek

In het nieuwe pensioenstelsel krijgen deelnemers zelf meer met beleggen te maken en meer eigen verantwoordelijkheid voor het pensioen. In 2021 heeft Bpf Foodservice de eerste stappen gezet om in 2022 een risicopreferentieonderzoek uit te laten voeren, om meer te weten te komen over hoe de deelnemer staat tegenover het nemen van risico bij beleggen.

Actuariële analyse van het resultaat

In het boekjaar is een resultaat behaald van 170.295 positief, zoals blijkt uit de staat van baten en lasten in bijlage D. Dit resultaat is gebaseerd op het verloop van het vermogen in vergelijking met de ontwikkeling van de TV. Om de verschillende verlies- en winstbronnen die tot dit resultaat hebben geleid inzichtelijk te maken, alsmede ter controle op de uitgevoerde berekeningen, is een actuariële analyse uitgevoerd. Daarbij worden posten uit het verloop van de TV (zie bijlage C) vergeleken met de overeenkomstige posten uit de staat van baten en lasten (zie bijlage D). Dit leidt tot het volgende overzicht: Resultatenbron2021

Resultatenbron

	2021	2020
Beleggingen/marktrente	183.857	-48.646
Premies	-17.635	-9.838
Waardeoverdrachten	-1.593	-383
Kosten	788	540
Uitkeringen	139	131
Kanssystemen	4.864	1.785
Voorwaardelijke toeslagen	0	0
Kortingsbesluit	0	0
Incidentele mutaties	0	0
Wijziging grondslagen	0	49.713
Andere oorzaken	-125	-1.392
Resultaat	170.295	-8.090
Mutatie premie-/toeslagreserve	0	422
Resultaat naar overige gegevens	170.295	-7.668

Kosten pensioenbeheer

Kosten van het pensioenbeheer (inclusief btw) bestaan uit:

	2021	2020	2019
Uitbestedingskosten	3.560	3.090	3.250
Bezoldiging bestuursleden	371	383	418
Overige bestuurskosten (waaronder bestuursadvies en opleidingskosten)	253	240	185
Advies kosten	1.248	1.038	868
Toezichtskosten	237	219	206
Totaal	5.669	4.970	4.927
Aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden	28.603	27.563	27.476
Kosten per deelnemer	198,20	180,31	179,38

kosten per deelnemer (pensioenbeheer).

De vermelde bedragen sluiten aan op de bedragen die zijn vermeld in de jaarrekening. Om de kosten per deelnemer te berekenen is conform de aanbeveling van de Pensioenfederatie het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen dus niet mee in deze berekening.

Toelichting ontwikkeling kosten pensioenbeheer

In 2021 zijn de kosten van pensioenbeheer gestegen ten opzichte van 2020. De kosten van pensioenbeheer per deelnemer worden bepaald door de volgende elementen:

- Omvang van het pensioenfonds: het aantal actieve deelnemers is in 2021 ten opzichte van 2020 toegenomen, het aantal pensioengerechtigden is eveneens toegenomen.
- Serviceniveau: Om tot het gewenste serviceniveau te komen, moet het pensioenfonds kosten maken in de vorm van uitbestedingskosten, bestuurskosten en advieskosten. Het pensioenfonds streeft naar de balans tussen aanvaardbare kosten en een zo goed mogelijk passend serviceniveau;
- Prijs- en beloningsafspraken: Het pensioenfonds tracht de prijzen die het betaalt voor diensten en middelen zo laag mogelijk te houden door het maken van goede prijsafspraken.
- Verplichte kosten: Dit zijn met name de kosten van intern toezicht (raad van toezicht) en externe toezicht (DNB, AFM en Pensioenfederatie).
- Nieuwe wetgeving en ontwikkelingen: nieuwe wetgeving leidt regelmatig tot extra kosten om deze te implementeren. Deze kosten zijn vaak hoog. In 2021 heeft het pensioenfonds een derde sleutelfunctiehouder van buitenaf moeten aanstellen. En de voorbereidingen van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel leidde in 2021 tot hogere advieskosten. Op basis van de Wet waardeoverdracht klein pensioen moesten in 2021 kosten gemaakt worden voor de automatische waardeoverdracht van alle kleine aanspraken die voor, op of na 1 januari 2018 zijn ontstaan. Het bestuur vergelijkt onder meer de ontwikkeling van de kosten pensioenbeheer met een aantal (geselecteerde) bedrijfstakpensioenfondsen die qua omvang van de pensioenvoorziening ongeveer vergelijkbaar zijn (benchmarking). In vergelijking met deze pensioenfondsen zijn de kosten pensioenbeheer van het pensioenfonds gemiddeld. De ambitie van het bestuur is niet om de laagste kosten per deelnemer te hebben, maar om aanvaardbare en uitlegbare kosten te hebben. Daarbij speelt een rol dat een deel van de kosten pensioenbeheer worden veroorzaakt door wettelijke maatregelen en toegenomen regeldruk vanuit de toezichthouders.

Zoals hiervoor is aangegeven bedragen de kosten van het pensioenbeheer volgens de standaardmethode (kosten pensioenbeheer gedeeld door de som van de actieve deelnemers en pensioengerechtigden) in 2021 198,20 per deelnemer.

Deze kosten bevatten alle in 2021 gemaakte kosten voor het beheer van de pensioenen, daarbij ook inbegrepen alle eenmalige kosten en projectkosten. In 2021 zijn de volgende eenmalige en projectkosten gemaakt:

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	5.669
Kosten verwerken stuwmeer kleine waarde-overdrachten	-323
Kosten project Wet Toekomst Pensioenen	-185
Kosten project opsporen onbekende deelnemers	-62
Kosten project onderzoek datakwaliteit	-26
Pensioenuitvoeringskosten excl. éénmalige kosten	5.071
Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (2021: 28.603)	177,31

Zonder de éénmalige- en projectkosten zouden de pensioenuitvoeringskosten op basis van het aantal deelnemers per ultimo 2021 (177,31) ten opzichte van 2020 (180,31) gedaald zijn. Dit kengetal is ook afhankelijk van de som van de actieve deelnemers en pensioengerechtigden per einde jaar. Indien de toename van het aantal deelnemers in 2021 ((18.033 + 10.570) - (17.572+9.991)) buiten beschouwing gelaten wordt, bedragen de pensioenuitvoeringskosten 184,00 per deelnemer.

Voor de komende jaren verwacht het bestuur een toename van de projectkosten, met name die voor de implementatie van de Wet Toekomst Pensioenen en de overgang naar het nieuwe stelsel.

Kosten vermogensbeheer

Het beheersen van de kosten is een belangrijke taak van de BMC. De kostenbeheersing wordt in de eerste plaats vormgegeven door in de investment case voor elke beleggingscategorie stil te staan bij de kosten. Indien de kosten voor een bepaalde categorie hoog zijn, kan dit reden zijn om de categorie als niet-investeerbaar te beoordelen. Vervolgens wordt de kostenbeheersing verder vormgegeven door kritisch te blijven op de kosten van individuele beleggingsfondsen en door te blijven monitoren in de markt wat de kosten zijn voor bepaalde categorieën bij andere partijen.

Kosten van het vermogensbeheer kunnen in twee categorieën worden onderscheiden:

- De eerste categorie betreft de kosten zoals die in de jaarrekening zijn verwerkt, waaronder de beheervergoeding van de vermogensbeheerder(s), het bewaarloon, kosten van advisering bij het vermogensbeheer, kosten accountant betreffende het vermogensbeheer en kosten met betrekking tot de beleggingsadministratie.
- De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening. Daarnaast worden er nog transactiekosten en aan- en verkoopkosten gemaakt.

In onderstaande tabel worden alleen de kosten weergegeven die in de jaarrekening zijn opgenomen (eerste categorie). Dit betreffen kosten die direct door het pensioenfonds betaald zijn. Dit betreft een bedrag van 1.452 (2020: 1.459).

In de jaarrekening worden deze kosten als volgt verantwoord:

	2021	2020
Kosten jaarrekening vermogensbeheer		
Beheerloon	1.157	1.297
Kosten advisering	147	166
Bankkosten	3	5
Beleggingsadministratie Kosten	123	155
huisaccountant	22	22
Teruggaaf BTW	0	-186
Totaal kosten vermogensbeheer	1.452	1.459

De kosten voor beheerloon zijn gedaald naar aanleiding van de lagere beheerfee die is onderhandeld met de aandelenmanager. De kosten voor advisering zijn ook gedaald ten opzichte van 2020. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat er een ALM-studie is uitgevoerd in 2020. De beleggingsadministratiekosten zijn afgenomen doordat er minder in rekening is gebracht door CACEIS, omdat zij enkele maanden gedurende 2021 bepaalde rapportages niet of later hebben geleverd of in een uitgekilde vorm.

	2021	2020
Totale kosten vermogensbeheer		
Jaarrekening	1.452	1.459
Kosten binnen fondsen	1.456	1.372
Transactiekosten	403	2.026
		waarvan 438 regulier en 1.588 incidenteel

De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Dit zijn bijvoorbeeld administratiekosten en kosten voor de custodian van de vermogensbeheerder zelf. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening en zijn in de jaarrekening verrekend in de beleggingsopbrengsten. In 2021 betreft dit een bedrag van 1.456 (2020: 1.372).

Daarnaast worden er nog transactiekosten en aan- en verkoopkosten gemaakt. Deze bedroegen in 2021 403 (2020: 2.026). Deze transactiekosten liggen lager dan in 2020, omdat er in 2020 veel extra transactiekosten zijn gemaakt voor de transitie naar de nieuwe aandelenfondsen en bedrijfsobligatiefondsen. De kosten voor deze transitie waren 1.588. De reguliere transactiekosten waren 438. Hiermee liggen de transactiekosten van 2021 in lijn. De totale kosten voor vermogensbeheer bedroegen in 2021 3.311 (2020: 4.857).

De kosten worden in onderstaande tabel weergegeven als percentage van het totale vermogen.

		2021	2020	2019
Gemiddeld belegd vermogen over 2021	1.953.653			
Kosten vermogensbeheer (in € 1.000 en als % van gem. vermogen)	2.908	0,15%	0,16%	0,19%
Transactiekosten (in € 1.000 en als % van gem. vermogen)	403	0,02%	0,11%	0,02%
Totale kosten vermogensbeheer	3.311	0,17%	0,27%	0,21%

In vergelijking met 2020 zijn de kosten als percentage van het totale vermogen gedaald. Deze daling komt met name voort uit het feit dat er eenmalige hoge transactiekosten zijn gemaakt in 2020. Daarnaast zijn de kosten voor vermogensbeheer ook licht gedaald. Dit heeft te maken met het feit dat er in 2021 over het gehele jaar is geprofiteerd van de kostendaling die gedurende 2020 is doorgevoerd in de aandelenportefeuille.

Bpf Foodservice belegt niet in beleggingsfondsen waarbij sprake is van een (extra) vergoeding aan de vermogensbeheerder voor het genereren van positieve rendementen. Zodoende zijn er geen performance gerelateerde kosten gemaakt.

In onderstaande tabel wordt een verdere opsplitsing weergegeven van alle kosten die Bpf Foodservice maakt in verband met vermogensbeheer. Met deze tabel tracht het pensioenfonds invulling te geven aan de aanbevelingen van de Pensioenfederatie: het relateren van de kosten aan de gekozen beleggingsmix en aan het rendement over een langere termijn.

In de tabel worden de volgende kosten weergegeven: per beleggingscategorie de kosten opgesplitst naar beheerkosten, transactiekosten en overige kosten. Deze kosten zijn ook voor de valuta-afdekking weergegeven. Ten slotte zijn ook de kosten voor de custodian, de accountant, de BMC en de externe adviseur opgenomen in de tabel.

Naast de absolute eurobedragen zijn ook de kosten weergegeven als percentage van het belegd vermogen (AuM) om daarmee de relatieve kosten van de verschillende componenten met elkaar te kunnen vergelijken.

In de tabel worden tevens rendementen weergegeven.

Overzicht kosten vermogensbeheer inclusief advies en ondersteuning												
	Beheerkosten		Transactie- en overige kosten				Totaal		Rendement (5-jrs)			
Assets	%	Trans-	%	Ove-	%	%		%				netto
under	van	actie	van	rige	van	van	van	Netto	Bench-			out
Manag.	€	AuM kosten	AuM kosten	AuM kosten	AuM	Totaal	AuM	Return	mark			perf.
1 Beheerkosten per categorie	1.953.653	1.947,6	0,10%	403,4	0,02%	438,3	0,02%	2.788,8	0,14%			
Robeco-LDI	520.842	503,6	0,10%	48,1	0,01%	32,8	0,01%	584,1	0,11%	6,59%	6,59%	0,00%
Robeco-euro bedrijfsobligaties	244.473	222,2	0,09%	194,8	0,08%	22,2	0,01%	439,2	0,18%	2,11%	1,76%	0,35%
Robeco-global bedrijfsobligaties	244.999	222,6	0,09%	29,2	0,01%	25,7	0,01%	277,6	0,11%	3,71%	2,72%	0,99%
SAREF-hypotheken	222.960	735,8	0,33%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	735,8	0,33%	2,77%	2,77%	0,00%
SSGA-aandelen ontwikkeld	530.934	128,6	0,02%	53,1	0,01%	212,4	0,04%	394,1	0,07%	13,98%	13,58%	0,40%
SSGA-aandelen opkomend	88.399	17,6	0,02%	35,4	0,04%	88,4	0,10%	141,3	0,16%	7,68%	7,86%	-0,18%
LGIM-EMD HC	47.772	47,8	0,10%	28,7	0,06%	19,1	0,04%	95,5	0,20%	1,39%	0,98%	0,41%
LGIM-EMD LC	47.055	47,1	0,10%	14,1	0,03%	37,6	0,08%	98,8	0,21%	-3,89%	-3,63%	-0,26%
Altera vastgoed winkels	6.220	22,4	0,36%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	22,4	0,36%	nb	nb	nb
2 Valuta afdekking	1.953.653	121,5	0,01%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	121,5	0,01%			
3 Kosten bewaarloon	1.953.653	125,3	0,01%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	125,3	0,01%			
4 Kosten accountant	1.953.653	22,2	0,00%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	22,2	0,00%			
5 Kosten BMC	1.953.653	105,6	0,01%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	105,6	0,01%			
6 Advieskosten	1.953.653	147,3	0,01%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	147,3	0,01%			
7 Totaal	1.953.653	2.469,5	0,13%	403,4	0,02%	438,3	0,02%	3.310,7	0,17%	9,34%	9,08%	0,26%

Toelichting bij de tabel:

- De kosten uit de jaarrekening zijn niet direct te herleiden uit bovenstaande tabel. Dit komt omdat een deel van de kosten voor valuta-afdekking in rekening worden gebracht binnen de beleggingsfondsen en een deel via facturen. De 1.452 uit de jaarrekening is dan als volgt na te rekenen:
  - De totale beheerkosten in bovenstaande tabel (2.470)
  - minus de beheerkosten voor SAREF (736), SSGA - aandelen opkomend (18) en Altera vastgoed winkels (22)
  - minus de kosten voor valuta-afdekking binnen de beleggingsfondsen (121)
  - minus de kosten voor de BMC (106)
  - een correctie van kosten over 2020 van LGIM (plus 23) en SSGA (minus 38)
- Op basis van de tabel kan geconcludeerd worden dat de transactiekosten voor een groot deel veroorzaakt worden door de euro bedrijfsobligaties. De transactiekosten zijn op totaal niveau met 0,02% wel relatief laag.
- De overige kosten betreffen kosten van de tweede categorie, zoals administratiekosten en custodiankosten, die binnen de beleggingsfondsen worden afgerekend. Deze kosten zijn met name afhankelijk van het type beleggingen en in mindere mate van de omvang van het beleggingsfonds. Als het totale vermogen van een beleggingsfonds stijgt, zullen de overige kosten als percentage daarvan daarom doorgaans dalen.
- Deze overige kosten zijn doorgaans hoger bij beleggingen uit opkomende markten (EMD en aandelen opkomend).
- Ten opzichte van 2020 zijn de beheerkosten gedaald met 1 basispunt als gevolg van de lagere overeengekomen kosten voor de twee aandelenfondsen, welke gedurende 2020 zijn toegevoegd. In 2020 werd dus nog niet over het gehele jaar geprofiteerd van de kostendaling.

- In de laatste kolommen worden de rendementen weergegeven per categorie over de afgelopen 5 jaar, met uitzondering van EMD. Voor deze fondsen is slechts 2 jaar historie beschikbaar. Deze historie is te kort om een goed oordeel te geven ook de rendementen versus kosten. Daarnaast wordt er pas 3 maanden belegd in het vastgoedfonds. Daarom zijn hiervoor nog geen rendementen opgenomen. Bij EMD LC is wel te zien dat er sprake is van een underperformance van 0,26%. Dit ligt echter in lijn der verwachting, aangezien het bij deze categorie niet mogelijk is om de index volledig te repliceren en de bijbehorende kosten volledig te compenseren met efficiënt portefeuille management.
- Uit de rendementen bij de overige categorieën blijkt dat de kosten ruimschoots goed worden gemaakt door rendement. Daarnaast blijkt ook dat de actieve credit fondsen van Robeco een hoger rendement halen dan de benchmark.
- Bij het aandelen ontwikkelde markten fonds is het rendement ook hoger dan de benchmark. Dit komt omdat er minder belasting wordt betaald over dividenden dan in de benchmark.
- Bij het aandelen opkomende markten fonds is dit niet het geval, waardoor er wel sprake is van een underperformance ten opzichte van de benchmark als gevolg van kosten.

Ook voor de kosten vermogensbeheer vergelijkt het bestuur deze met een groep geselecteerde bedrijfstakpensioenfondsen (benchmarking). Het bestuur constateert op basis van een vergelijking met de gegevens uit 2020 dat de kosten van vermogensbeheer van het pensioenfonds tot de laagste uit deze groep behoren. Voor 2021 zijn deze gegevens niet tijdig voor de vaststelling van het jaarverslag beschikbaar.

Uitbesteding en risicomanagement

Vanuit de missie en visie van het pensioenfonds, namelijk het streven naar de meest passende pensioenregeling ten behoeve van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden heeft het bestuur besloten tot uitbesteding van (veel van) de (kern)activiteiten van het pensioenfonds.

Aan uitbesteding is voor het pensioenfonds een aantal risico's verbonden. Het bestuur heeft daarom beleid vastgesteld voor de beheersing van risico's die samenhangen met uitbesteding van (delen van de) bedrijfsprocessen. Doelstelling van het uitbestedingsbeleid is het waarborgen van continuïteit en constante kwaliteit van de dienstverlening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en monitoring van het uitbestedingsbeleid. De toepassing van het uitbestedingsbeleid en het eerstelijns-*risicomanagement* wordt uitgevoerd door de commissies.

Uitbesteding en evaluatie uitvoering

ISAE-rapportages

Bpf Foodservice heeft het vermogensbeheer en de pensioenuitvoering uitbesteed aan diverse partijen (zie bijlage organisatie pensioenfonds). Van deze uitbestedingspartners ontvangt Bpf Foodservice jaarlijks een ISAE 3402 of een vergelijkbare rapportage. In deze rapportages verantwoorden de dienstverleners zich over consistente en correcte uitvoering van de aan hen uitbestede processen. Ook over de beheersmaatregelen, waaronder begrepen de beheersmaatregelen die ten grondslag liggen aan hun jaarrekening.

Ook in 2021 heeft Bpf Foodservice de ISAE-rapportages van de uitbestedingspartners beoordeeld. De bevindingen over 2020 hebben niet geleid tot materiële opmerkingen bij de uitbestedingspartners van Bpf Foodservice. Er zijn bij de vermogensbeheerders wel enkele aandachtspunten uit de ISAE's naar voren zijn gekomen die in de evaluaties zijn meegenomen. De beoordeling van de ISAE-rapportages van de uitbestedingspartners over 2021 is nog niet afgerond.

DNB-onderzoek onderuitbesteding door de pensioenuitvoeringsorganisatie AZL

DNB heeft in 2020 een onderzoek uitgevoerd naar de mate waarin de pensioenuitvoeringsorganisatie (PUO) AZL het onderuitbestedings-risico beheerst voor haar klanten, waaronder Bpf Foodservice. Dit onderzoek maakt deel uit van de pilot 'PUO-toezicht'. Aangezien pensioenuitvoeringsorganisaties niet rechtstreeks onder het toezicht van DNB vallen, heeft DNB Bpf Foodservice gevraagd of Bpf Foodservice de toegang tot AZL wilde faciliteren.

De uitvoering van het onderzoek is eind 2020 geëvalueerd met zowel AZL als de betrokken pensioenfondsen. Inmiddels heeft DNB in 2021 aan AZL laten weten dat op basis van de door AZL geleverde documenten, alle verbeteracties naar aanleiding van bevindingen voldoende zijn geïmplementeerd.

Evaluaties

In het uitbestedingsbeleid van Bpf Foodservice is een uitgebreide evaluatieprocedure opgenomen. Bpf Foodservice heeft haar pensioenuitvoering sinds 2001 ondergebracht bij uitvoeringsorganisatie AZL. Met AZL worden regelmatig evaluatiegesprekken gevoerd. Eenmaal per jaar wordt een uitgebreide evaluatie gehouden. Een aantal punten uit de evaluatie van 2020 zijn meegenomen in de onderhandelingen voor de verlenging van het contract met AZL vanaf 2022. Eind 2021 is AZL wederom geëvalueerd. Uit deze evaluatie zijn geen grote bijzonderheden naar voren gekomen. Het bestuur volgt de aangekondigde nieuwe strategie van AZL op de voet omdat dit een forse investering in mensen en middelen vergt.

Jaarlijks worden de vermogensbeheerders en de custodian geëvalueerd op alle onderdelen die relevant zijn voor elk van de partijen. Vanwege de belangrijke rol van Robeco en de custodian in de uitvoering van het beleggingsbeleid spelen worden deze partijen standaard uitgebreid geëvalueerd. Voor de overige vermogensbeheerders geldt dat volgens de beleidscyclus eens per twee jaren een uitgebreide evaluatie met gesprek plaatsheeft. In het andere jaar wordt de vermogensbeheerder via een generieke vragenlijst geëvalueerd aangevuld met specifieke, op de betreffende vermogensbeheerder gerichte, vragen.

IORP II

In 2021 is voorgesorteerd op het vertrek van de Boudewijn Heineman als bestuurder en sleutelfunctiehouder risicobeheer per 31 december 2021. In zijn plaats is de heer F. van Rijn benoemd als sleutelfunctiehouder risicobeheer.

Rapportage sleutelfunctiehouder Risicobeheer

De sleutelfunctiehouder risicobeheer heeft in 2021 een faciliterende rol gespeeld bij een uitgebreid risico-assessment dat de commissies en het bestuur hebben uitgevoerd. Dit assessment heeft geleid tot beter inzicht in de risico en risicobeheersing als ook een verbeterd overzicht hiervan. Het heeft tevens bijgedragen aan de wenselijke interactie tussen de commissies en de sleutelfunctie risicobeheer. Daarnaast zijn de uitkomsten uit het assessment de basis voor de rapportage die in 2021 op kwartaalbasis heeft plaatsgevonden door de sleutelfunctiehouder risicobeheer aan het bestuur. Op basis van de rapportage blijkt dat het bestuur in control is geweest en aanvullende beheersing heeft getroffen waar dat nodig bleek. Een voorbeeld hiervan betrof de operationele problemen bij de custodian die voor de BMC hebben geleid tot het treffen van diverse mitigerende maatregelen. De BMC heeft hierbij actief de sleutelfunctiehouder risicobeheer betrokken.

Met betrekking tot de bestuurlijke besluitvorming heeft de sleutelfunctiehouder risicobeheer bij meerdere besluiten een onafhankelijke risico-opinie ingebracht die het bestuur heeft meegewogen in de besluitvorming. Daar waar nodig heeft het bestuur aanvullende actie ondernomen.

Tot slot heeft de sleutelfunctiehouder risicobeheer de totstandkoming van het bij DNB ingediende ERB-rapport gefaciliteerd. Hierin heeft het bestuur een analyse en beoordeling van de risico's van het pensioenfonds en van de werking van het risicobeheer beschreven. Dit heeft daarmee tevens dienstgedaan als evaluatie van het risicomangement. Deze evaluatie heeft tot input geleid voor de risicobeheer jaarplan 2022.

Rapportage actuariële sleutelfunctiehouder

De beroepsregels en voorschriften van het Koninklijk Actuarieel Genootschap zijn richtinggevend bij de werkzaamheden van de actuariële sleutelfunctiehouder. Deze regels en voorschriften hebben betrekking op de werkzaamheden die ten behoeve van de actuariële functie worden uitgevoerd en de scheiding van taken en verantwoordelijkheden als sleutelfunctiehouder en als certificerend actuaaris.

De actuariële sleutelfunctiehouder rapporteert per kwartaal aan het bestuur. De werkzaamheden betreffen elk kwartaal de controle van de Technische Voorziening en bijdragen aan een efficiënt risicobeheer. In de beoordeling van de Technische Voorziening per einde van elk kwartaal wordt specifiek gekeken naar het (maand)proces van de totstandkoming van de Technische Voorziening. Aan de hand van een kasstroombenadering wordt de Technische Voorziening door de actuariële sleutelfunctiehouder geschat en vergeleken met de opgave conform de DNB-maandstaten. Deze kasstroombenadering is gebaseerd op de kasstromen (uitkeringen en premie) zoals vastgesteld bij het laatste jaarwerk per ultimo 2020, waarbij de accountant een assurance-verklaring bij de basisgegevens heeft verstrekt. Wellicht ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat bij deze kasstroombenadering geen rekening wordt gehouden met mutaties zoals ingaande of uitgaande waardeoverdracht, arbeidsongeschiktheid, flexibiliseringsmogelijkheden, overlijden, etc. De Technische Voorziening wordt verder gecontroleerd op basis van de door de actuariële adviseur geleverde kasstromen per einde van elke maand waarin mutaties zijn meegenomen.

Tevens heeft de actuariële sleutelfunctiehouder onderzoek gedaan naar de mate waarin de grondslagen van het pensioenfonds passend zijn, mede gegeven de behaalde resultaten over de afgelopen jaren zoals uit de jaarlijkse technische analyse is af te leiden. Tot slot is gekeken naar de kwaliteit van de gehanteerde basisgegevens.

In 2021 zijn door de actuariële sleutelfunctiehouder geen materiële bevindingen gerapporteerd.

Rapportage sleutelfunctiehouder interne audit

Het jaarplan voor 2021 is risicogebaseerd tot stand gekomen, waarbij binnen de audit universum prioritering aan de uit te voeren audits is toegekend. Hierbij zijn diverse zekerheids-gerelateerde inzichten, waaronder de werkzaamheden van de externe accountant, alsook de audits die uitgevoerd worden bij de externe dienstverlener AZL, meegenomen in de wegging. In 2021 is binnen het thema 'Risicomanagement' onderzocht in welke mate de monitoring en evaluatie van de in opzet geformuleerde beheersmaatregelen doeltreffend is. Hieruit zijn geen materiële tekortkomingen naar voren gekomen. De in de rapportage opgenomen aandachtspunten zijn bij de verdere professionalisering van het risicomanagementsysteem meegenomen. In het kader van 'Compliance' is geëvalueerd of het governance-systeem dat adequate navolging van wet- en regelgeving moet borgen, effectief is. Ten aanzien hiervan zijn enkele aandachtspunten geformuleerd die op korte termijn opgepakt zijn. In het kader van 'Uitbestedingsmanagement' was de doelstelling explicietere inzicht te creëren in de adequaatheid van de opvolging van de in het eigen beleid opgenomen uitgangspunten, gericht op de monitorings- en evaluatiecomponent van het uitbestedingsmanagement. Er zijn geen significante tekortkomingen geconstateerd. De punten ter verfijning van het systeem zijn erkend en doorgevoerd. Tenslotte is een onderzoek op het 'Business Continuity Management' uitgevoerd, waaruit bleek dat de interne maatregelen om continuïteit te borgen, adequaat zijn, maar beleidsmatig explicietere geformuleerd kunnen worden. Ook deze worden op korte termijn opgepakt. Bij AZL zijn door de interne auditfunctie audits uitgevoerd op de onderwerpen 'Cybersecurity', 'DNB IT normenkader', 'Handhaving' en 'Implementatie'. De sleutelfunctiehouder interne audit heeft deze rapportages beoordeeld en monitort de opvolging van de geconstateerde tekortkomingen.

IT-beleid en beheer

Het bestuur van Bpf Foodservice heeft het pensioenbeheer en het vermogensbeheer uitbesteed. Om de beheersing van IT goed te stroomlijnen binnen het bestuur heeft Bpf Foodservice de verantwoordelijkheid voor het IT-beleid ook in het verslagjaar belegd bij het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur werd in 2021 ondersteund door de portefeuillehouder IT. De portefeuillehouder IT borgt in de 2e lijn dat de inrichting van de processen aansluit bij de beheersings-doelstellingen, beleidskaders en sturingsmechanismen in dit IT-beleid.

De P&CC monitort de eerstelijns IT-risico's en incidenten bij de Pensioenuitvoeringsorganisatie, aan de hand van de SLA en niet-financiële risico (NFR)-rapportages en incidentmeldingen. De BMC monitort de eerstelijns IT-risico's en incidenten bij de vermogensbeheerders, aan de hand van de SLA, risico- en compliance-rapportages en incidentmeldingen. De AIC beoordeelt de IT-risico's bij de dienstverleners op het gebied van handhaving en aansluiting. Daarnaast wordt in de jaarlijkse evaluaties met uitbestedingspartners een uitvraag gedaan naar de organisatorische inrichting van IT met duidelijke rollen, verantwoordelijkheden en escalatiepaden. De commissies rapporteren weer terug aan het bestuur.

In het verslagjaar is het IT beleid verder in lijn gebracht met de met de huidige IRM-systematiek. In 2022 is de Commissie Datakwaliteit, Uitbesteding en IT (DUIT) opgericht. Deze commissie is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoering van het beleid met betrekking tot data-kwaliteit, IT-strategie, business continuity en uitbesteding van het pensioenfonds. In 2022 zal de DUIT het IT beleid-herijken.

Btw-plicht

Per 1 januari 2015 is de btw-vrijstelling van Bpf Foodservice komen te vervallen. Dit heeft een flinke kostenstijging tot gevolg gehad. Het pensioenfonds heeft eind november 2017 van de belastingdienst een afwijzing op het bezwaar uit 2016 gekregen waarbij Bpf Foodservice zich, naar het oordeel van de belastingdienst, niet kwalificeert als beleggingsfonds voor haar deelnemers. Begin 2018 heeft het bestuur alsnog, met AZL, een aanvullend bezwaar ingediend. De Belastingdienst heeft eind 2020 uitspraak op het bezwaar gedaan en het bezwaar van AZL ongegrond verklaard.

Het pensioenfonds heeft hierop AZL verzocht om, samen met andere pensioenfondsen, beroep in te stellen tegen de uitspraak van de Belastingdienst en daarmee haar rechten op teruggave van de door AZL in rekening gebrachte btw te borgen. In de beroepsprocedure zal AZL beargumenteren dat het Pensioenfonds kwalificeert als "gemeenschappelijk beleggingsfonds".

Op 3 juni 2021 heeft de rechtbank Noord Nederland een vonnis gewezen over de btw plicht van een bedrijfstakpensioenfonds. De rechtbank heeft bepaald dat een pensioenfonds niet vrijgesteld is van btw. Dit betekent dat een pensioenfonds recht heeft op btw aftrek. Het gevolg van het vonnis is nog onduidelijk. De belastingdienst is namelijk in deze zaak in hoger beroep gegaan. Bovendien volgde de rechtbank in Haarlem de fiscus wel in een rechtszaak over een ondernemingspensioenfonds waarin het op 24 maart 2021 vonnis wees. Tegen dat vonnis is ook nog hoger beroep ingesteld. Het bestuur wacht het verloop van de procedures af.

Integraal risicomanagement

Het pensioenfonds wordt bij de uitvoering van de pensioenregeling op meerdere dimensies geconfronteerd met risico's. Risico's zijn mogelijke gebeurtenissen die van invloed zijn, positief of negatief, op het realiseren van de missie, visie, strategie en doelstellingen van het pensioenfonds.

Het doel van Integraal Risicomanagement (IRM) is om bij te dragen aan de realisatie van de strategische doelstellingen van het pensioenfonds door de daadwerkelijke blootstelling aan risico zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de gewenste blootstelling. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het IRM en verantwoordelijk voor een passende beheersing van alle risico's waarmee het pensioenfonds wordt geconfronteerd.

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de opzet, bestaan en werking van het risicomanagement van het pensioenfonds, bij de belangrijkste thema's rondom IRM in 2021 en –door middel van een vooruitblik– bij hetgeen het pensioenfonds in 2022 wenst te realiseren op het gebied van IRM.

In 2021 was de uitvoering van en toezicht op deze taken toegewezen aan de Governance, Risk & Compliance-commissie.

IRM langs vier bouwstenen

Vanuit zijn verantwoordelijkheid heeft het bestuur –zoals beschreven in de ABTN van het pensioenfonds– het IRM ingericht op basis van de volgende vier bouwstenen: risico-governance, -strategie, -processen en -bewustzijn.

Risico Governance

De basis voor een effectief IRM van het pensioenfonds is een heldere en passende verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De verantwoordelijkheidsverdeling op het gebied van IRM is onder andere vastgelegd in een RACI-tabel. In 2021 is besloten om de sleutelfunctiehouder risicobeheer te gaan insourcen. In het verlengde hiervan is besloten de governance, risk en compliance commissie per 1 januari 2022 op te heffen en in plaats daarvan een klankbordgroep risicobeheer in te stellen. Daarnaast is besloten om eveneens per 1 januari 2022 de commissiestructuur aan te passen waarbij de introductie van de commissie DUIT de grootste wijziging betreft. Naast deze wijzigingen heeft het bestuur in 2021 verder geen reden gezien om de huidige verantwoordelijkheidsverdeling aan te passen.

Risico Strategie

De risico strategie is uitgewerkt in de risicomanagementcyclus. In 2021 heeft met commissies en bestuur herijking plaatsgevonden van de risico-identificatie en -analyse. Hierin zijn de risico's, alsmede de beheersmaatregelen, opnieuw in beeld gebracht, ingeschat en afgezet tegen de risicohouding. Voor de beheersing van deze risico's is het eigenaarschap, conform de risico governance, belegd bij de verschillende commissies van het bestuur.

Stap 1: Missie, visie, strategie en risicohouding

Het bestuur stelt minimaal eens in de drie jaar de missie, visie en strategie vast. Jaarlijks, of eerder als daar aanleiding toe is, toetst het bestuur of deze bijgesteld moeten worden. In 2021 zag het bestuur geen reden om de missie, visie, strategie of risicohouding bij te stellen.

Stap 2: Doelstellingen en risicobereidheid

De risicohouding en de risicobereidheid vormen samen het (gewenste) risicoprofiel van het pensioenfonds. Dit risicoprofiel is vastgelegd in het IRM-beleid van het pensioenfonds en zal in 2022, via een iteratief proces dat samenloopt met de uitgevoerde risicobeoordeling van de niet-financiële risico's, worden aangepast dan wel nader worden uitgewerkt.

Risico processen

Stap 3: Identificeren en benoemen van risico's

Het bestuur definieert risico's als mogelijke gebeurtenissen die het realiseren van de missie, visie, strategie en doelstellingen in de weg kunnen staan. In de eerste helft van 2021 heeft een nieuwe beoordeling van de niet-financiële risico's plaatsgevonden. Hiermee is een procesgerichte indeling van de risico's tot stand gebracht met als doel om bij te dragen aan een optimaal inzicht in en een goede beheersing van de verschillende risico's.

Stap 4: Wegen van risico's

Na identificatie van de risico's zijn inschattingen gemaakt van de bijbehorende kans en impact die te verwachten zijn als er geen beheersmaatregelen worden ingezet. De combinatie van de scores op 'kans' en 'impact' levert het zogenoemde 'bruto risico' op. Het wegen en beoordelen van risico's vindt ook plaats bij besluitvorming, onder meer door in het besluitvormingsproces een onafhankelijke risico-opinie op te nemen.

Stap 5: Beheersmaatregelen en netto risico's

Het bestuur heeft meerdere opties ('risicostategieën') om met risico's om te gaan: accepteren (geen extra maatregelen), vermijden, overdragen en beheersen (maatregelen om kans en/of impact te beperken). De keuze voor een bepaalde risicostategie bepaalt het bestuur op basis van de hoogte van het bruto risico ten opzichte van de risicobereidheid en de kosten van de risicostategie. De verwachte invloed van de gekozen risicostategie en bijbehorende beheersmaatregel(en) is vastgesteld als onderdeel van de beoordeling van het risico en resulteert in het ingeschatte 'netto risico'. Eén van de acties van de in 2021 uitgevoerde beoordeling van de risico's was om de beheersmaatregelen beter inzichtelijk te krijgen. Uit het assessment volgt een overzicht van de risicobeheersing ('opzet').

Stap 6: Borgen van de beheersmaatregelen in de organisatie

In deze stap borgt het bestuur dat de gekozen en gedocumenteerde beheersmaatregelen daadwerkelijk zijn ingericht ('bestaan') en dat deze ook effectief werken ('werking'). Daarvoor wijst het bestuur het eigenaarschap van de beheersmaatregelen toe aan commissies of uitbestedingspartners. In 2022 worden vervolgstappen gezet in de gestructureerde aantoonbaarheid van de werking van de maatregelen.

Stap 7: Informeren en communiceren.

Ter verdere vergroting van het draagvlak voor het IRM, draagt het bestuur het beleid en de uitkomsten daarvan uit naar de diverse belanghebbenden.

Stap 8: Monitoren en evaluatie van het gehele proces en reflectie Monitoring (bewaking).

Periodiek wordt een evaluatie van het IRM-proces uitgevoerd. Als uitkomst van de evaluatie wordt vastgesteld of het IRM-beleid moet worden bijgesteld. Het pensioenfonds is daarnaast verplicht ten minste driejaarlijks een Eigen Risico Beoordeling (ERB) uit te voeren en de resultaten hiervan schriftelijk vast te leggen. De ERB, die een samenhang kent met de periodieke evaluatie, is voor het eerst in 2021 door het bestuur uitgevoerd. Deze ERB, en de evaluatie van het risicobeheer, leidt tot input voor actualisering van het IRM-beleid dat in 2022 is gepland.

In 2021 heeft, na de beoordeling van de risico's, aanpassing van de IRM-rapportage plaatsgevonden. Hiermee is een proces ontstaan waarmee op kwartaalbasis vanuit de sleutelfunctie risicobeheer wordt gerapporteerd aan het bestuur over de (financiële en niet-financiële) risico's en de beheersing hiervan. Deze rapportage is onder andere gebaseerd op de rapportages van uitbestedingspartners, het incidentenregister en de monitoring van de risico's en beheersmaatregelen vanuit de bestuurlijke commissies.

Risico Bewustzijn

De laatste bouwsteen is risicobewustzijn, ofwel 'het in de genen hebben' van het IRM. Er is een werkwijze ingericht om met een praktische vertaling van het IRM-beleid de eerstelijns commissies bewust te houden van hun rol in de risico governance. Het bestuur bespreekt, gekoppeld aan de bestuursbesluiten, structureel risico's en de beheersing daarvan en is daarmee van mening dat het bewustzijn voldoende aanwezig is. De versterking van het bewustzijn is in 2021 voortgezet en komt onder meer tot uitdrukking in de besluitvorming en de rol van risico's daarin, inclusief een onafhankelijke risico-opinie daarbij.

Financiële en niet-financiële risico's

De volgende tabel geeft een globaal overzicht van de financiële en niet financiële risicocategorieën die het pensioenfonds identificeert. Hierin zijn de hoofdcategorieën weergegeven die in het risicoraamwerk van het pensioenfonds verder zijn uitgewerkt.

Financiële risico's	Tevens
Matching/-renterisico (S1)	<p>Pensioenfondsen kennen doorgaans een langere looptijd voor hun verplichtingen dan voor hun bezittingen. Daardoor ontstaat een renterisico. Bij een rentedaling nemen de verplichtingen meer toe in waarde dan de bezittingen.</p> <p>Het pensioenfonds is gevoelig voor wijzigingen in de rente, doordat de rentegevoeligheid van de beleggingen en de rentegevoeligheid van de verplichtingen niet gelijk zijn (de zogenaamde duration mismatch). Voor langere looptijden wordt voor bezittingen en verplichtingen een andere rente gehanteerd.</p> <p>Status: Het renterisico wordt door het pensioenfonds dynamisch afgedekt. Gedurende 2021 was de dynamische afdekking 50%. Bij het meten van de renteafdekking wordt de rentegevoeligheid van credits slechts voor 50% meegeteld, omdat dit type beleggingen meer risico kent, waardoor het een minder goed instrument is voor de renteafdekking.</p>
Marktrisico, zakelijke waarden (S2)	<p>De waarde van aandelen fluctueert. Een pensioenfonds dat in zakelijke waarden belegt, loopt hierdoor risico. Het pensioenfonds loopt het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) wijzigingen in waarde plaatsvinden.</p> <p>Onderdeel van de investment beliefs van het pensioenfonds is het spreiden van risico's. Door deze diversificatie wordt het marktrisico verminderd.</p> <p>Status: De allocatie naar aandelen is gelijk gebleven op 30%. Het beleid is in overeenstemming met de risicobereidheid van de deelnemers.</p>
Valutarisico (S3)	<p>Valutarisico bestaat bij beleggingen in vreemde valuta. De kans dat de wisselkoers van vreemde valuta verslechtert ten opzichte van de euro betekent een risico voor een pensioenfonds omdat de verplichtingen in euro zijn. Dit risico ontstaat zowel bij directe beleggingen in vreemde valuta, als bij beleggingen in beleggingsfondsen die gewaardeerd zijn in vreemde valuta.</p> <p>Het pensioenfonds belegt in buitenlandse waardepapieren, waardoor het pensioenfonds gevoelig is voor koersschommelingen van de betreffende valuta ten opzichte van de euro.</p> <p>Status: Bpf Foodservice dekte in 2021 het valutarisico in de beleggingsportefeuille voor 100% af binnen de matchingportefeuille. Er vindt geen afdekking plaats van het valutarisico binnen de returnportefeuille.</p>
Marktrisico, grondstoffen (S4)	<p>Pensioenfondsen die beleggen in grondstoffen (commodities) lopen het risico dat de waarde van deze beleggingen daalt.</p> <p>Het pensioenfonds loopt het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waarde-wijzigingen plaatsvinden.</p> <p>Status: Bpf Foodservice belegt niet in grondstoffen.</p>

Financiële risico's	Tevens
Kredietrisico (S5)	<p>Het kredietrisico toont het effect van de kredietwaardigheid van een partij waar het pensioenfonds zaken mee doet. Hoe groot het kredietrisico is, blijkt uit de zogeheten credit spread. Deze spread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid, risicovrij, door het pensioenfonds wordt ontvangen. Een andere indicator van kredietrisico is de 'credit rating' die kredietbeoordelaars aan landen en bedrijven toekennen.</p> <p>Het pensioenfonds loopt het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissementen, betalingsonmacht of kredietverslechtering van tegenpartijen.</p> <p>Status: Alvorens investeringen gedaan worden in kredietgevoelige beleggingen wordt de belegging gecontroleerd op haar rating.</p> <p>Bpf Foodservice heeft voor het matchinggedeelte van de portefeuille gekozen voor een combinatie van swaps en staatsobligaties van hoge kwaliteit en credits met grotendeels een 'investment grade' credit rating (BBB of hoger).</p> <p>Binnen de returnportefeuille wordt belegd in staatsobligaties uit opkomende landen.</p>
Verzekeringstechnisch risico (S6)	<p>Het risico dat het pensioenfonds loopt met zijn deelnemers op het gebied van sterfte en arbeidsongeschiktheid. Het pensioenfonds staat bloot aan verzekeringstechnische risico's. Voornamelijk is dit het financiële risico door sterfte. De feitelijke sterfte van deelnemers is hoger of lager dan verwacht en de gemiddelde levensduur van deelnemers is lager dan of overtreft de verwachtingen. De sterftetrend wordt meegenomen bij de bepaling van de voorziening voor risico van het pensioenfonds. Het verzekeringstechnisch risico omvat ook het risico van negatief resultaat op de actuariële grondslagen waarmee de pensioenpremie en de technische voorziening worden bepaald. De belangrijkste actuariële risico's zijn het langlevensrisico, het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico.</p> <p>Status: Bpf Foodservice heeft de verzekeringstechnische risico's niet herverzekerd.</p> <p>Het bestuur beoordeelt periodiek, op basis van de resultaten op overlijden en arbeidsongeschiktheid, in hoeverre er een noodzaak is tot herverzekering van de deze risico's. Op basis hiervan zijn deze risico's op dit moment niet herverzekerd.</p> <p>Bpf Foodservice houdt rekening met de actuele sterftekansen en levensverwachting van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden door het gebruik van de overlevingstafels van het Actuarieel Genootschap. Aan de sterftekansen die ten grondslag liggen aan de overlevingstafels worden fondsspecifieke correctiefactoren toegepast.</p> <p>Het bestuur zal van jaar tot jaar de gebruikte overlevingstafels monitoren. De overlevingstafels en de fondsspecifieke correctiefactoren zijn voor het laatst eind 2021 aangepast.</p>

Financiële risico's	Tevens
Liquiditeitsrisico (S7)	<p>Een liquiditeitstekort kan er toe leiden dat het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico wordt beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende liquiditeiten aan te houden.</p> <p>Het risico voor het pensioenfonds dat er onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn om op korte termijn aan de verplichtingen te kunnen voldoen en/ of het verlies dat kan ontstaan doordat beleggingen niet snel verkocht kunnen worden.</p> <p>Status: Bpf Foodservice belegt voor een klein deel in minder liquide beleggingen. Het grootste gedeelte van de beleggingsportefeuille is echter liquide. Dit geldt voor zowel de beleggingen in aandelen als vastrentende waarden. Het liquiditeitsrisico is hierdoor beperkt.</p>
Concentratierisico (S8)	<p>Blootstelling (of exposure) van grote posities naar dezelfde risicobronnen vormen een concentratierisico. Concentratierisico bij het pensioenfonds kan optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een sterke sector gebonden portefeuille van leningen kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen.</p> <p>Als aandelen in dezelfde sector worden aangehouden, is sprake van een cumulatief concentratierisico. Om te bepalen welke posities onder concentratierisico naar tegenpartijen vallen, worden per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur bij elkaar opgeteld.</p> <p>Status: Het pensioenfonds wil het concentratierisico zo veel mogelijk beperken, maar realiseert zich dat hier grenzen aan zijn. Het voornaamste doel van de Balansmanagementcommissie is om te voorkomen dat er een te grote exposure is naar één tegenpartij. Daarnaast wordt ook gestreefd naar spreiding over beleggingscategorieën, regio's en sectoren. Het pensioenfonds gaat met concentratierisico om door de beleggingsportefeuille te spreiden over diverse beleggingscategorieën met elk een verschillende risicorendementsverhouding.</p> <p>Over spreiding in geografische gebieden en sectoren wordt door de vermogensbeheerders gerapporteerd. Daarnaast wordt door de vermogensbeheerders de correlatie in portefeuille gecontroleerd en wordt bij de introductie van nieuwe beleggingstitels de invloed hiervan op het concentratierisico in ogenschouw genomen. Tot slot rapporteren de vermogensbeheerders over de grootste belangen in de portefeuille. De Balansmanagementcommissie monitort de rapportages en grijpt indien nodig in.</p>
Beheerrisico beleggingen (S10)	<p>Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Volgens het standaardmodel dient in beginsel alleen een buffer voor actief beheer risico becijferd te worden voor aandelen indien de tracking error van de aandelenbeleggingen groter is dan 1%. De tracking error meet in hoeverre de aandelenmanager zich actief positioneert ten opzichte van de gekozen benchmark.</p> <p>Status: Het in aandelen belegd vermogen van Bpf Foodservice wordt belegd in passief beheerde aandelenfondsen waarvan de tracking error ten opzichte van de index laag is.</p>

Niet-financiële risico's	Belangrijke beheersmaatregelen, niet limitatief
Vermogensbeheerproces <ul style="list-style-type: none"> – Kwaliteit – Continuïteit – IT – Integriteit 	<ul style="list-style-type: none"> – Voor de uitbestede processen geldt het uitbestedingsbeleid en zijn afspraken vastgelegd in overeenkomst en SLA. De afspraken bevatten ook de eisen op het gebied van IT en integriteit zoals in beleid van het pensioenfonds zijn vastgelegd. – De interne governance is ingericht om de integere en beheerste bedrijfsvoering ook in besluitvorming door het bestuur te waarborgen – Periodieke performance-, risico- en incidentenrapportages stellen het pensioenfonds in staat om te monitoren en evalueren – Het pensioenfonds vraagt zekerheid van uitbestedingspartijen in de vorm van ISAE- en gelijkwaardige rapportages
Pensioenbeheerproces <ul style="list-style-type: none"> – Kwaliteit – Continuïteit – IT – Integriteit 	<ul style="list-style-type: none"> – Voor de uitbestede processen geldt het uitbestedingsbeleid en zijn afspraken vastgelegd in overeenkomst en SLA. De afspraken bevatten ook de eisen op het gebied van IT en integriteit zoals in beleid van het pensioenfonds zijn vastgelegd. – De interne governance is ingericht om de integere en beheerste bedrijfsvoering ook in besluitvorming door het bestuur te waarborgen – Periodieke performance-, risico- en incidentenrapportages stellen het pensioenfonds in staat om te monitoren en evalueren – Het pensioenfonds vraagt zekerheid van uitbestedingspartijen in de vorm van ISAE- en gelijkwaardige rapportages
Interne processen <ul style="list-style-type: none"> – Kwaliteit en continuïteit bestuur en bestuursondersteuning – IT – Integriteit – Juridisch 	<ul style="list-style-type: none"> – Voor de uitbestede processen (bestuursondersteuning) geldt het uitbestedingsbeleid en zijn afspraken vastgelegd in overeenkomst en SLA. De interne governance is ingericht om de integere en beheerste bedrijfsvoering ook in besluitvorming door het bestuur te waarborgen. Eisen op het gebied van deskundigheid, IT en integriteit zijn vastgelegd in plannen en in beleid dat periodiek wordt geëvalueerd.
Strategisch <ul style="list-style-type: none"> – Draagvlak – Afhankelijkheid – Verandervermogen – Beeldvorming – ESG 	<ul style="list-style-type: none"> – Stakeholdermanagement vanuit het bestuur, dat door diverse adviseurs wordt ondersteund – Communicatiebeleid – De inrichting (en pariteit) van het bestuur

Vooruitblik 2022

Governance

Per 1 februari 2022 is, na het goedkeuringsbesluit DNB, de nieuwe voorzitter werkgevers Gijs Flaming door het bestuur benoemd.

Premie, opbouw en premiebeleid

Het bestuur heeft ook in 2021 samen met cao-partners onderzoek gedaan naar de premie en het opbouwpercentage voor 2022. Voor 2022 hebben sociale partners besloten, net als eerdere jaren, de pensioenpremie niet te verhogen. Het bestuur heeft -in het kader van evenwichtige belangenafweging, besloten als gevolg van het feit dat het opbouwpercentage van 1,29% niet te financieren was met de huidige premie om het premiebeleid, te wijzigen van een voortschrijdend gemiddelde rentetermijnstructuur van 36 maanden in een voortschrijdende gemiddelde rentetermijnstructuur van 84 maanden. Door een toezegging van sociale partners om de premie per 2023 te verhogen én de wijziging in het premiebeleid van het pensioenfonds is het toch mogelijk voor het bestuur om in 2022 de pensioenregeling, geënt op een opbouw van 1,29%, uit te voeren tegen de premie van 25,7%.

COVID-19

Het bestuur heeft besloten, nu de overheidsmaatregelen in de afgelopen periode eerst versoepeld en vervolgens gestopt zijn, de coulancregeling voor premiebetaling te beëindigen.

De verwachting van het bestuur is dat in 2022, nu de pandemie op de terugtocht lijkt te zijn, de gevolgen van de covid-crisis voor een deel van de ondernemers in de branche pas goed zichtbaar wordt. De hoop van het bestuur is dat bedrijven in zwaar weer, door het opengaan van de sector, zich kunnen herstellen. Het pensioenfonds monitort de premie-inning op de gebruikelijke wijze op basis van het incassobeleid, zij het tot nadere orde, op maandbasis in plaats van op kwartaalbasis.

Oorlog in Oekraïne

De wereld was COVID-19 nog aan het verwerken toen Rusland Oekraïne binnenviel. Dat had direct effect op de financiële beurzen. Natuurlijk zijn mensenlevens belangrijker dan pensioenbeleggingen, maar toch moet het pensioenfonds ook goed kijken naar de gevolgen van de oorlog voor het pensioen van de deelnemers.

In verband met het conflict tussen Rusland en Oekraïne zijn internationale sancties opgelegd aan Rusland en in toenemende mate aan Belarus. Op grond van deze sanctiemaatregelen worden onder meer transacties met de Russische Centrale Bank verboden en zijn bepaalde Russische banken van SWIFT afgesloten, wat transacties met deze banken onmogelijk maakt.

Het pensioenfonds voldoet aan de sanctiewetgeving doordat hierover contractuele afspraken zijn gemaakt met uitvoerders, de uitvoerders hierover periodiek rapporteren en het pensioenfonds monitort of de gemaakte afspraken worden nageleefd.

De sancties hebben tot op heden geen betrekking op beleggingen die men reeds in portefeuille heeft. Wel is het zo dat de markt voor Russische aandelen en obligaties momenteel stilligt, wat handel op dit moment bemoeilijkt zo niet onmogelijk maakt. Per 23 februari 2022, de dag voor de Russische inval in Oekraïne, was de totale exposure naar Rusland ongeveer 0,35%. Het bestuur is in overleg met de vermogensbeheerders over hoe het best om te gaan met de beleggingen in Russische bedrijven en Russisch staatspapier die het pensioenfonds nog in portefeuille heeft. Eventuele verkoop moet, wat het pensioenfonds betreft, met beleid plaatsvinden.

De kans op een cyberaanval is vanwege de oorlog toegenomen. Daarom is de beveiliging van de systemen verder opgevoerd. Tot slot houdt het bestuur de komende tijd veel aandacht voor de gevolgen van deze oorlog op het pensioenfonds.

Nieuw Pensioenstelsel

Bestuur en sociale partners hebben in 2022 zich gezamenlijk gecommitteerd aan- in plaats van de eerdere plannen om over te gaan naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2024 – de beoogde transitiedatum op 1 januari 2025. De datum van 1 januari 2024 werd als te ambitieus en te risicovol beoordeeld. De transitie per 1 januari 2024 is alleen haalbaar als de besluitvorming in een hoog tempo verloopt. Ook mag er nergens in het proces van besluitvorming, toetsing bij DNB en in de uitvoering vertraging ontstaan. Dit alles tegen de achtergrond dat besluitvorming dan (gedeeltelijk) eerder plaatsvindt dan de wet wordt ingevoerd. Het uitstellen van de beoogde transitiedatum met een jaar naar 1 januari 2025 leidt er toe dat partijen circa een half jaar extra de tijd hebben en verlaagt

daarmee de (tijds)druk. Het bestuur heeft een risicoanalyse gemaakt van financiële en niet-financiële consequenties van het uitstellen van de transitiedatum. Ook externe aspecten als voortgang en beschikbaar komen van finale (lagere) wetgeving, de planning en capaciteit van uitbestedingspartijen (met name pensioenuitvoerder) zijn hierin meegenomen.

Deep dive onderzoek door DNB

DNB heeft eind 2021 een zogenaamd deep dive onderzoek naar de beheersing van beleggingsrisico's van het pensioenfonds gehouden. Een deep dive is een diepgaand onderzoek dat bestaat uit het door DNB bestuderen van opgevraagde documentatie. Begin 2022 heeft DNB het pensioenfonds geïnformeerd over haar bevindingen in het deep dive onderzoek naar de beheersing van de beleggingsrisico's. Er zijn geen tekortkomingen of bevindingen naar voren gekomen, die het pensioenfonds terstond of binnen een bepaalde termijn moet gaan oplossen. Ook zal er geen vervolgonderzoek komen. De aandachtspunten geven het pensioenfonds geen zorgen; het beleid is op orde. De opvolging van de aandachtspunten die in het rapport zijn opgenomen zullen verder met de toezichthouder worden afgestemd.

Effect van de aanpassing van de UFR op de dekkingsgraad.

De technische voorzieningen zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2020 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. De Nederlandsche Bank heeft toegelicht dat de rentetermijnstructuur de komende jaren in vier stappen wordt gewijzigd. Een wijziging die is gevolgd uit het advies van de Commissie Parameters. Tezamen met het effect van de verwachte daling van het tienjaars voortschrijdende gemiddelde van de rente zal een verhogend effect op de technische voorzieningen ontstaan wat een drukkend effect op de dekkingsgraad heeft. De eerste stap voor aanpassing van UFR heeft in 2021 plaatsgevonden.

Ondanks dat de nieuwe UFR-methode formeel gezien nog niet van kracht is per einde 2020, zijn de effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters opgenomen in de volgende tabel.

	Huidig 75% UFR/ 25% nUFR	DNB RTS 50% UFR/ 50% nUFR (methodiek 2022)	DNB RTS 100% nUFR (vanaf 2024)
Technische voorziening (risico fonds)	1.775.378	1.802.264	1.860.113
Dekkingsgraad (totaal fonds)	114,4%	112,7%	109,2%

Het verslag van het bestuur is vastgesteld te Utrecht op 19 mei 2022

Het bestuur

Nico Passchier
(werknemersvoorzitter)

Gijs Flaming
(werkgeversvoorzitter)

Iris Blankers

Bert Kok

Ivo Krikke
(aspirant bestuurslid)

René van den Broek

Marcel Meems
(aspirant bestuurslid)

Jessica Matelski

Jaarrekening

Balans per 31 december

De bedragen in de jaarrekening zijn afgerond op duizend euro tenzij anders aangegeven en deze balans is opgesteld na resultaatbestemming.

Activa	2021	2020
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Vastgoed	25.415	0
Zakelijke waarden	634.921	659.181
Vastrentende waarden	1.362.745	1.295.954
Derivaten	0	0
	2.023.081	1.955.135
Beleggingen voor risico deelnemers [2]	0	0
Vorderingen en overlopende activa [3]	4.729	4.685
Liquide middelen [4]	5.289	7.248
Totaal activa	2.033.099	1.967.068

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2021	2020
Reserves [5]		
Vrije reserve	-1.895	-169.385
Premietoelagreserve	0	0
Reserve solvabiliteitsrisico's	258.372	255.567
	256.477	86.182
Technische voorzieningen [6]		
Voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening	1.775.378	1.879.965
Voorziening voor risico deelnemers [7]	0	0
Kortlopende schulden en overlopende passiva [8]	1.244	921
Totaal passiva	2.033.099	1.967.068

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

	2021	2020
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds [9]		
Directe beleggingsopbrengsten	8.476	7.384
Indirecte beleggingsopbrengsten	36.855	224.154
Kosten van vermogensbeheer	-1.452	-1.459
	43.879	230.079
Bijdragen van werkgevers en werknemers [10]	78.214	78.091
Saldo van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten [11]	-29.750	51
Pensioenuitkeringen [12]	-20.957	-19.600
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening [13]		
Inkoop backservice- en comingservice aanspraken	-87.293	-79.464
Toevoeging in verband met kosten	-2.241	-1.599
Overgenomen pensioenverplichtingen	-9.008	-4.824
Benodigde inresttoevoeging (1 jaars-rente)	10.256	5.327
Uitkeringen	21.096	19.731
Overgedragen pensioenverplichtingen	37.165	4.390
Vrijgevallen voor kosten	591	434
Resultaat op kanssystemen	4.864	1.785
Wijziging rentetermijnstructuur	174.949	-284.052
Wijziging UFR-methodiek	-45.227	0
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	0	49.713
Inkoop Flexioenregeling	0	-209
Correcties en overige mutaties	-565	-2.839
	104.587	-291.607
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [14]	-5.669	-4.970
Overige baten en lasten [15]	-9	-134
Saldo van baten en lasten	170.295	-8.090

[.] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2021	2020
Bestemming van het saldo		
Vrije reserve	167.490	-40.183
Reserve solvabiliteitsrisico's	2.805	32.515
Premietoelagreserve	0	-422
	170.295	-8.090

Kasstroomoverzicht

	2021	2020
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	78.262	78.196
Overgenomen pensioenverplichtingen	9.619	5.371
Overige	20	7
	87.901	83.574
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-20.923	-19.564
Overgedragen pensioenverplichtingen	-39.352	-5.359
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-5.391	-5.494
	-65.666	-30.417
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	8.476	7.384
Verkopen en aflossingen beleggingen	193.215	1.210.627
Overige	-85	-440
	201.606	1.217.571
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-224.305	-1.270.693
Kosten van vermogensbeheer	-1.495	-1.540
	-225.800	-1.272.233
Mutatie geldmiddelen	-1.959	-1.505
Saldo geldmiddelen 1 januari	7.248	8.753
Saldo geldmiddelen 31 december	5.289	7.248

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het fonds heeft ten doel, overeenkomstig de bepalingen in de statuten en de reglementen, werknemers en gewezen werknemers in de foodservice en groothandel in levensmiddelen, alsmede de na te laten betrekkingen van de werknemers en de overige belanghebbenden, te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden.

Statutair is Bpf Foodservice gevestigd in Heerlen. Voor de feitelijke vestigingsplaats en de contactgegevens wordt verwezen naar pagina 1 van dit jaarverslag. Bpf Foodservice is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41151419.

De jaarrekening is opgesteld per 31 december 2021.

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

De jaarrekening 2021 is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Waardering

Algemene grondslagen

Overige activa en passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden overige activa en passiva gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten). Voor vorderingen wordt rekening gehouden met een aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Stelselwijzigingen

In 2021 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2021 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld en indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het fonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen.

Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta zijn omgerekend naar Euro tegen de ultimo jaar geldende koersen. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in buitenlandse valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Aandelen, aandelen vastgoedmaatschappijen en overige beleggingen

De ter beurze genoteerde aandelen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. De niet ter beurze genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, waarbij de onderliggende waarden weer marktwaarden zijn.

Obligaties en obligatiefondsen

De obligaties zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. De niet ter beurse genoteerde vastrentende fondsen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijn de intrinsieke waarde, waarbij de onderliggende waarden weer marktwaarden zijn.

Leningen op schuldbekentenis

De leningen op schuldbekentenis zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde. Onder actuele waarde (marktwaarde) wordt in dit verband verstaan de contante waarde van de toekomstige kasstromen op basis van het effectieve rendement ultimo het verslagjaar van overeenkomstige leningen, rekening houdend met de mogelijkheid van vervroegde aflossing.

Derivaten

De derivaten zijn gewaardeerd tegen de reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van waarderingmodellen. Er wordt gebruik gemaakt van algemeen gangbare waarderingmodellen.

Overige beleggingen

Beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers (marktwaarde). Niet-beursgenoteerde (indirecte) beleggingen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde, waarbij de onderliggende waarden weer marktwaarden zijn.

Vorderingen en schulden inzake beleggingen

Er is voor gekozen om de vorderingen en schulden inzake beleggingen in de balans op te nemen onder de vorderingen en schulden en niet onder de beleggingen.

Beleggingen voor risico deelnemers

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor risico van het fonds worden aangehouden.

Vrije reserve

Alle middelen worden, voor zover niet benodigd voor de volstorting van de reserve solvabiliteitsrisico's, de premietoelagreserve en de reserve premie-egalisatie prepensioenen, toegevoegd c.q. onttrokken aan de vrije reserve.

Premietoelagreserve

De premietoelagreserve is per 31 december 2015 gevormd. Per 31 december 2015 is de toelagenreserve (die onderdeel uitmaakt van de Vrije reserve) overgedragen aan de premietoelagreserve. De premietoelagreserve kan aangewend worden om de feitelijke premie aan te vullen indien en voor zover de feitelijke premie in enig jaar lager is dan de gedempte kostendekkende premie. Daarnaast kan uit deze reserve een aanvullende toelag verleend worden aan de actieve deelnemers. Dit is echter alleen mogelijk als de reserve naar verwachting niet nodig is om in toekomstige jaren een premietekort op te vangen.

Bovendien is bij aanvullende toelagverlening vanuit de premietoelagreserve de wet- en regelgeving ten aanzien van toekomstbestendig indexeren van toepassing. De premietoelagreserve wordt vanaf 2016 gevoed door het positieve verschil tussen de feitelijke premie en de gedempte kostendekkende premie. Tevens wordt intrest aan deze reserve toegevoegd op basis van het behaalde beleggingsrendement. Als het fonds vanwege de financiële positie een korting moet doorvoeren, dan wordt deze reserve gebruikt om de korting te voorkomen (voor zover mogelijk). De premietoelagreserve wordt buiten beschouwing gelaten bij de bepaling van de dekkingsgraad.

Reserve solvabiliteitsrisico's

De reserve solvabiliteitsrisico's dient als buffer om een terugval in de waarde van de beleggingen te kunnen opvangen. Deze reserve is gelijk aan het vereist eigen vermogen zoals jaarlijks bepaald in de solvabiliteitstoets.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfond's

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

De voorziening is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Intrest: Rentetermijnstructuur ultimo 2021 zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

Rentetoevoeging: Onder het FTK is de rentetoevoeging gelijk aan de 1-jaars rente. Op basis van de DNB rentetermijnstructuur primo 2021 is deze rente gelijk aan -0,533% (2020: -0,324%).

Sterfte: Prognosetafel AG2020 (startjaar 2022) met fondsspecifieke ervaringssterfte voor zowel mannen als vrouwen.

Gehuwdheid: Bij de vaststelling van de voorziening voor het latente partnerpensioen van de niet-gepensioneerden wordt uitgegaan van het onbepaalde partnersysteem met leeftijdsafhankelijke partnerfrequenties tot de pensioendatum. Bij het partnerpensioen dat is uitgeruild of opgebouwd wordt daarbij tevens rekening gehouden met de uitruilmogelijkheid op pensioenleeftijd (met uitzondering van het partnerpensioen ten behoeve van ex-partners). Bij de vaststelling van de voorziening voor het latente partnerpensioen van de gepensioneerden wordt uitgegaan van het bepaalde partnersysteem.

Uitkeringen: De uitkeringen worden continu betaalbaar verondersteld. Leeftijden: Leeftijden worden in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld.

Leeftijdsverschil: Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Kosten: In de voorziening pensioenverplichtingen is een kostenvoorziening begrepen van 2,8% van de netto voorziening (2020: 2,8%).

Schadereserve: Voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt in de waardering van de schadereserve rekening gehouden met een onvoorwaardelijke toekomstige stijging van de pensioengrondslag van 2,3% per jaar.

Resultaatbepaling

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de aandelen wordt hieronder verstaan het bruto-dividend verminderd met de kosten. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen vastgoedmaatschappijen, aandelen, obligaties, leningen op schuldbekentenissen en hypotheek;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden de administratiekosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen.

Premiebijdragen (van werknemers en werkgevers)

Onder premiebijdragen van werknemers en werkgevers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten

De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de bestuurders van het fonds en de aangesloten werkgevers.

Transacties met bestuurders

De leden van het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan ontvangen vacatievergoedingen, verblijfkosten en reiskostenvergoedingen. Er zijn geen leningen verstrekt aan noch zijn er vorderingen op bestuurders. Er hebben geen overige transacties plaatsgevonden met bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Tussen het fonds en cao-partijen is een uitvoeringsreglement gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd ten aanzien van de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de pensioenregeling.

Toelichting op de balans per 31 december

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2020	Aankopen/ Verstrek- kingen	Verkopen (af)lossingen	Gerealiseerde koers- verschillen	Niet- gerealiseerde koers- verschillen	Stand ultimo 2021
Vastgoed						
Vastgoed	0	25.000	0	0	415	25.415
Zakelijke waarden						
Aandelen	659.181	0	-177.441	17.690	135.491	634.921
Vastrentende waarden						
Obligaties	1.295.954	199.306	-15.775	-316	-116.424	1.362.745
Derivaten						
FX contracten	0	0	0	0	0	0
Totaal beleggingen voor risico fonds	1.955.135	224.306	-193.216	17.374	19.482	2.023.081
Waarvan onder de passiva gepresenteerd						
FX contracten	0					0
Beleggingen aan activa-zijde balans	1.955.135					2.023.081

Er wordt niet belegd in de aangesloten ondernemingen.

Aansluiting beleggingen ten behoeve van de risicoparagraaf:

Categorie	Stand	Liquide	Overlopende	Te vorderen	Overlopende	Toepassen	Stand
	ultimo				aan- en		
	2021	middelen	intrest	dividend	verkopen	Look	risico-
				(belasting)	beleggingen	Through	paragraaf
Vastgoed	25.415	0	0	0	0	17258	42.673
Zakelijke waarden	634.921	0	0	2.181	0	-22.132	614.970
Vastrentende waarden	1.362.745	0	0	0	0	-56.804	1.305.941
Derivaten	0	0	0	0	0	0	0
	2.023.081	0	0	2.181	0	-61.678	1.963.584
Liquide middelen	0	134	0	0	0	61.678	61.812
	2.023.081	134	0	2.181	0	0	2.025.396

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt. ¹⁾

Level 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Level 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Level 4: Andere geschikte methode. ²⁾

	Level 1	Level 2	Level 3	Level 4	Stand ultimo 2021
Vastgoed	0	0	0	25.415	25.415
Aandelen	634.921	0	0	0	634.921
Vastrentende waarden	1.126.959	0	0	235.786	1.362.745
Derivaten	0	0	0	0	0
Liquide middelen	134	0	0	0	134
Totaal belegd vermogen	1.762.014	0	0	261.201	2.023.215

	Level 1	Level 2	Level 3	Level 4	Stand ultimo 2020
Aandelen	659.181	0	0	0	659.181
Vastrentende waarden	1.095.551	0	0	200.403	1.295.954
Derivaten	0	0	0	0	0
Liquide middelen	1.919	0	0	0	1.919
Totaal belegd vermogen	1.756.651	0	0	200.403	1.957.054

1) Incl. Bloomberg NAV of Telekurs NAV.

2) Een financieel instrument dat middels een andere geschikte methode is gewaardeerd is het Hypotheekfonds dat geen direct waarneembare marktnotering heeft in een actieve markt. De waarde van dit financiële instrument wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgaven van de desbetreffende fondsmanagers.

	2021	2020
[2] Beleggingen voor risico deelnemers		
Stand per 1 januari	0	171
Aankopen	0	0
Verkopen	0	-165
Resultaten	0	-6
Stand per 31 december	0	0
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Premies	1.756	1.813
Terugvorderbare dividendbelasting	2.181	2.096
Beleggingen:		
– Te vorderen beheervergoedingen	782	688
Overige vorderingen	10	88
Totaal vorderingen en overlopende activa	4.729	4.685
De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar. Ultimo 2021 bedraagt de voorziening dubieuze debiteuren 1.653.		
[4] Liquide middelen		
ING Bank N.V.	5.155	5.329
Cash beleggingen	134	1.919
Totaal liquide middelen	5.289	7.248
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.		
Bij ING Bank N.V. heeft het fonds een kredietfaciliteit van 1,0 miljoen ter beschikking. In 2021 heeft het fonds hiervan geen gebruik gemaakt.		

Passiva	2021		2020	
[5] Reserves				
Vrije reserve				
Stand per 1 januari	-169.385		-129.202	
Saldobestemming boekjaar	167.490		-40.183	
Stand per 31 december	-1.895		-169.385	
Premietoelagreserve				
Stand per 1 januari	0		422	
Saldobestemming boekjaar	0		-422	
Stand per 31 december	0		0	
Reserve solvabiliteitsrisico's				
Stand per 1 januari	255.567		223.052	
Saldobestemming boekjaar	2.805		32.515	
Stand per 31 december	258.372		255.567	
Totaal eigen vermogen	256.477		86.182	
Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt	79.219	104,5%	84.128	104,5%
Het vereist eigen vermogen bedraagt	258.372	114,6%	255.567	113,6%
Pensioenvermogen	2.031.855		1.966.147	
Totale technische voorzieningen	1.775.378		1.879.965	
De dekkingsgraad is		114,4%		104,6%
De beleidsdekkingsgraad is		110,0%		99,9%
De dekkingsgraad is vastgesteld als het totaal vermogen (minus de Premietoelagreserve) gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening plus de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.				

Technische voorzieningen**[6] Voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening**

De voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening

is als volgt opgebouwd:

- Actieve deelnemers	812.432	865.272
- Gewezen deelnemers	621.926	673.976
- Pensioengerechtigden	324.146	327.542
- Voorziening langdurig zieken	10.798	9.232
- Voorziening a.g.v. correctie opbouwpercentage schadereserve naar 1,6%	6.076	3.943

Totale voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening**Voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening**

Stand per 1 januari	1.879.965	1.588.358
Inkoop backservice- en comingservice aanspraken	87.293	79.464
Toevoeging in verband met kosten	2.241	1.599
Overgenomen pensioenverplichtingen	9.008	4.824
Benodigde intresttoevoeging (1 jaars-rente)	-10.256	-5.327
Uitkeringen	-21.096	-19.731
Overgedragen pensioenverplichtingen	-37.165	-4.390
Vrijgevallen voor kosten	-591	-434
Resultaat op kanssystemen	-4.864	-1.785
Wijziging rentetermijnstructuur	-174.949	284.052
Wijziging UFR-methodiek	45.227	0
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	0	-49.713
Inkoop Flexioenregeling	0	209
Overige mutaties	565	2.839

Stand per 31 december

1.775.378	1.879.965
------------------	------------------

[7] Voorziening voor risico deelnemers

Stand per 1 januari	0	171
Mutatie boekjaar	0	-171

Stand per 31 december

0	0
----------	----------

	2021	2020
[8] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Administratiekosten	188	0
Accountantskosten	31	31
Actuariskosten	104	70
Loonheffing en sociale premies	429	390
Verschuldigde beheerfee	245	194
Vooruitontvangen waardeoverdrachten	17	0
Vooruitontvangen bedragen	74	74
Terugontvangen uitkeringen	8	4
Overige	148	158
	1.244	921

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan een jaar.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

BPF Foodservice heeft meerjarige overeenkomsten afgesloten met AZL inzake de pensioen- en deelnemersadministratie en de financiële administratie, en met Caceis inzake de beleggingsadministratie en rol als custodian. Deze overeenkomsten hebben een looptijd korter dan 5 jaar. De kosten hiervoor waren in lijn met voorgaande jaren.

Gebeurtenissen na balansdatum

UFR

De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2021 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. Sinds 30 september 2012 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze werd in eerste instantie gebaseerd op de door verzekeraars gehanteerde UFR van 4,2%, echter sinds juli 2015 op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters op 12 juni 2019, wordt deze methode aangepast. De belangrijkste wijziging is dat bij de toegroei naar de UFR meer gewicht wordt gegeven aan de marktrente. Daarnaast vindt toegroei naar de UFR vanaf een later moment plaats, pas vanaf looptijd 30 in plaats van vanaf looptijd 20. DNB heeft aangekondigd om de toegroei naar de nieuwe gewichten geleidelijk te implementeren vanaf 1 januari 2021. Deze toegroei wordt in vier gelijke stappen doorgevoerd. Het effect op de dekkingsgraden zal dus de komende jaren geleidelijk optreden. De effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters zijn opgenomen in de volgende tabel.

	Huidig 75% UFR / 25% nUFR	DNB RTS 50% UFR / 50% nUFR (methodiek 2022)	DNB RTS 100% nUFR (vanaf 2024)
Technische voorziening (risico fonds)	1.775.378	1.802.264	1.860.113
Dekkingsgraad (totaal fonds)	114,4%	112,7%	109,2%

Oorlog in Oekraïne

Sinds eind februari 2022 is er een oorlog gaande in Oekraïne. Er is sprake van een grote humanitaire ramp. De oorlog heeft daarnaast ook gevolgen voor de economie en de financiële markten. De oorlog en de daardoor opgelegde sancties aan Rusland hebben directe gevolgen voor de voedsel- en energiemarkten en zullen mogelijk voor een toenemende inflatie zorgen. Het fonds houdt de situatie en de eventuele gevolgen goed in de gaten.

In verband met het conflict tussen Rusland en Oekraïne zijn internationale sancties opgelegd aan Rusland en in toenemende mate aan Belarus. Op grond van deze sanctiemaatregelen worden onder meer transacties met de Russische Centrale Bank verboden en zijn bepaalde Russische banken van SWIFT afgesloten, wat transacties met deze banken onmogelijk maakt. Het pensioenfonds voldoet aan de sanctiewetgeving doordat hierover contractuele afspraken zijn gemaakt met uitvoerders, de uitvoerders hierover periodiek rapporteren en het pensioenfonds monitort of de gemaakte afspraken worden nageleefd.

De sancties hebben echter tot op heden geen betrekking op beleggingen die men reeds in portefeuille heeft. Wel is het zo dat de markt voor Russische aandelen en obligaties momenteel stilligt, wat handel op dit moment bemoeilijkt zo niet onmogelijk maakt.

Per 23 februari 2022, de dag voor de Russische inval in Oekraïne, was de totale exposure naar Rusland ongeveer 0,35%.

Portefeuille exposure naar Rusland en Oekraïne

	Strategisch	Oekraïne	Rusland
matching			
ldi	28,0%	0,0%	0,0%
bedrijfs euro	12,7%	0,0%	0,0%
bedrijfs global	12,7%	0,0%	0,0%
hypotheken	11,7%	0,0%	0,0%
return			
aandelen ontwikkeld	24,5%	0,0%	0,0%
aandelen opkomend	4,4%	0,0%	2,6%
EMD HC	2,5%	2,6%	3,6%
EMD LC	2,5%	0,0%	6,0%
Vastgoed	1,2%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	0,06%	0,35%

Het bestuur heeft een voorkeur voor het vooralsnog aanhouden van de stukken door de beleggingsfondsen. Ze zijn afgewaardeerd op (bijna) nul en zijn binnenkort geen onderdeel meer van de index. Op korte termijn kan niets worden afgestoten omdat de markten zijn gesloten. In principe is het beleid van het fonds om de index te volgen. Dit zal betekenen dat Russische beleggingen verkocht worden zodra dit mogelijk is. Echter als vermogensbeheerders overgaan tot verkoop van deze stukken, kan het zijn dat dit Rusland zou ondersteunen in plaats van tegenwerken, aangezien de beleggingsstukken dan goedkoop door de Russen zelf kunnen worden opgekocht. Daarom is het bestuur geen voorstander van het van de hand doen van beleggingsstukken tegen elk aannemelijk bod. Wel moet benadrukt worden dat Bpf Foodservice zelf niet kan besluiten over deze handeling, aangezien Bpf Foodservice in beleggingsfondsen belegt. Besloten is daarom om de vermogensbeheerders te monitoren op hun visie en stellingen over deze delicate kwestie en daarover in gesprek te gaan. Eventuele verkoop moet wat het pensioenfonds betreft met beleid plaatsvinden.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De leden van het bestuur, de Raad van Toezicht en het verantwoordingsorgaan van Bpf Foodservice hebben in 2021 vacatievergoedingen, verblijfkosten en reiskostenvergoedingen ontvangen. In totaliteit bedroegen deze bezoldigingen € 473.000 (2020: € 473.000). Overige bestuurskosten (waaronder bestuursadvies en opleidingskosten) bedroegen in 2021 € 143.000 (2020: € 175.000).

Betaalde vergoedingen bestuur, RvT en/of VO	2021	2020
Bestuursvergoedingen	371	383
Vergoedingen RvT	70	57
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	32	33
Totaal	473	473

Personeel

Gedurende het boekjaar 2021 had Bpf Foodservice een personeelslid in dienst.

Baten en lasten	2021	2020
[9] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen		
Directe beleggingsopbrengsten		
Vastgoed	328	0
Vastrentende waarden	4.235	3.758
Beheervergoedingen institutionele fondsen	3.983	3.637
Subtotaal	8.546	7.395
Liquide middelen	-94	-77
Bijdragen van werkgevers en werknemers	25	67
Overige	-1	-1
Totaal directe beleggingsopbrengsten	8.476	7.384
Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde resultaten</i>		
- Zakelijke waarden	17.690	-51.346
- Vastrentende waarden	-316	54.466
- Derivaten	0	-4.004
- Overige valutaresultaten	-1	35
	17.373	-849

	2021	2020
<i>Ongerealiseerde resultaten</i>		
- Vastgoed	415	0
- Zakelijke waarden	135.491	110.502
- Vastrentende waarden	-116.424	115.213
- Derivaten	0	-712
	19.482	225.003
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	36.855	224.154
Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon	-1.157	-1.297
Kosten advisering	-147	-166
Bankkosten	-3	-5
Beleggingsadministratie	-145	-177
Teruggaaf BTW	0	186
Totaal kosten vermogensbeheer	-1.452	-1.459
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	43.879	230.079
[10] Bijdragen van werkgevers en werknemers		
Diverse pensioenregelingen werkgever	51.843	50.867
Diverse pensioenregelingen werknemer	25.922	25.434
Bijdragen met betrekking tot eerdere boekjaren	400	1.089
Inkoopsommen	49	701
	78.214	78.091
De premiebijdragen van werkgevers en werknemers, bedragen in totaliteit 25,7% (2020: 25,7%) van de pensioengrondslag. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.		
Kostendeekkende premie o.b.v. nFTK	106.789	96.949
Gedempte kostendeekkende premie	63.616	63.123
Feitelijke premie	77.765	76.301
Interne kostendeekkende premie	76.520	75.496

	2021	2020
De feitelijke premie is als volgt samengesteld:		
– diverse pensioenregelingen werkgever	51.843	50.867
– diverse pensioenregelingen werknemer	25.922	25.434
	77.765	76.301
De kostendeekkende premie o.b.v. (n)FTK is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	89.534	81.063
– in premie begrepen bedrag voor kosten	5.078	4.356
– benodigde solvabiliteitsopslag	12.177	11.350
	106.789	96.949
De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	51.530	51.391
– in premie begrepen bedrag voor kosten	5.078	4.536
– benodigde solvabiliteitsopslag	7.008	7.196
	63.616	63.123
De interne kostendeekkende premie inclusief premiedekkingsgraadeis is als volgt samengesteld:		
– actuarieel benodigd	68.300	65.879
– in premie begrepen bedrag voor kosten	5.078	4.536
– benodigde solvabiliteitsopslag	3.142	3.031
– premie dekkingsgraadeis	0	2.050
	76.520	75.496
De toetspremie, de premie waaraan de feitelijke premie wordt getoetst, is gelijk aan het maximum van de gedempte kostendeekkende premie en de interne kostendeekkende premie en is voor 2021 daarmee gelijk aan 76.520. De feitelijke premie van 77.765 is hoger dan de toetspremie.		

	2021	2020
[11] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	9.619	5.371
Overgedragen pensioenverplichtingen	-39.369	-5.320
	-29.750	51
[12] Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen en prepensioen	-15.545	-14.462
Partnerpensioen	-3.594	-3.448
Wezenpensioen	-76	-86
Afkoopsommen	-1.742	-1.604
	-20.957	-19.600
[13] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening		
Inkoop backservice- en comingservice aanspraken	-87.293	-79.464
Toevoeging in verband met kosten	-2.241	-1.599
Overgenomen pensioenverplichtingen	-9.008	-4.824
Benodigde intresttoevoeging (1 jaars-rente)	10.256	5.327
Uitkeringen	21.096	19.731
Overgedragen pensioenverplichtingen	37.165	4.390
Vrijgevallen voor kosten	591	434
Resultaat op kanssystemen	4.864	1.785
Wijziging rentetermijnstructuur	174.949	-284.052
Wijziging UFR-methodiek	45.227	0
Wijziging actuariële grondslagen en/of methoden	0	49.713
Inkoop Flexioenregeling	0	-209
Correcties en overige mutaties	-565	-2.839
	104.587	-291.607

	2021	2020
[14] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-3.368	-2.897
Bestuursondersteuning	-837	-754
Accountant (controle jaarrekening)	-62	-63
Accountant (andere controle diensten)	-2	-4
Adviserend actuaris	-409	-280
Certificerend actuaris	-25	-25
De Nederlandsche Bank	-90	-86
Bezoldiging bestuursleden	-371	-383
Overige bestuurskosten (waaronder bestuursadvies en opleidingskosten)	-143	-175
Verantwoordingsorgaan	-32	-33
Raad van Toezicht	-70	-57
Vergaderkosten	-5	-13
Contibutie Pensioenfederatie	-32	-30
Salariskosten	-105	-105
Overige kosten	-118	-65
Totaal pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-5.669	-4.970
[15] Overige baten en lasten		
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren regulier	33	-44
Diversen	-42	-90
Totaal overige baten en lasten	-9	-134
Saldo van baten en lasten	170.295	-8.090
	2021	2020
Actuariële analyse van het saldo		
Beleggingsopbrengsten	183.857	-48.646
Bijdragen	-17.635	-9.838
Waardeoverdrachten	-1.593	-383
Uitkeringen	139	131
Kanssystemen	4.864	1.785
Wijziging grondslagen	0	49.713
Kosten	788	540
Andere oorzaken	-125	-1.392
	170.295	-8.090

Risicoparaagraaf

(in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparaagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2021 van 114,6% en ultimo 2020 van 113,6%. Hierbij dient opgemerkt te worden dat ten opzichte van vorig boekjaar de procentuele buffer van de afzonderlijke risicomponenten anders wordt getoond. De veronderstelde positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, aandelen- en vastgoedrisico en kredietrisico wordt vanaf dit boekjaar bij deze afzonderlijke risico's meegenomen. Daarnaast wordt rekening gehouden met het gegeven dat niet alle risico's zich tegelijk zullen manifesteren (diversificatie). Vorig boekjaar werden deze effecten gezamenlijk onder het diversificatie-effect verantwoord. Door deze aangepaste rubricering te hanteren wordt de relatieve bijdrage van de afzonderlijke risicomponenten aan de totale vereiste dekkingsgraad zuiverder en beter inzichtelijk.

	2021		2020	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	30.257	1,0	9.032	0,3
Zakelijke waarden risico (S2)	167.923	5,6	176.484	5,7
Valutarisico (S3)	114.847	3,8	99.460	3,2
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	65.172	2,2	73.106	2,4
Verzekeringstechnisch risico (S6)	60.160	2,0	64.377	2,1
Diversificatie-effect	-179.987		-166.892	
Vereist eigen vermogen	258.372	14,6	255.567	13,6
Aanwezige dekkingsgraad		114,4%		104,6%
Beleidsdekkingsgraad		110,0%		99,9%
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,5%		104,5%
Vereiste dekkingsgraad (strategische verdeling)		114,6%		113,6%
Vereiste dekkingsgraad (feitelijke verdeling)		116,2%		116,7%

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. In de berekening van de beleidsdekkingsgraad is rekening gehouden met de aangepaste definitie van de becijfering van de dekkingsgraad. Zoals aangegeven dient de dekkingsgraad becijferd te worden door rekening te houden met het totale vermogen en de totale technische voorziening. In boekjaar 2020 was de beleidsdekkingsgraad van 99,9% leidend. De beleidsdekkingsgraad van 2021 bedraagt 110,0%.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor de beleggingen dan voor de looptijd van de pensioenverplichtingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 19,49

Duratie van de pensioenverplichtingen 25,52

Voor de vaststelling van het renterisico bij het vereist eigen vermogen worden de kasstromen van de rentegevoelige beleggingen afgezet tegen de kasstromen van de voorziening pensioenverplichtingen. Vervolgens worden beide kasstromen afgezet tegen door DNB bepaalde renteschokken die per looptijd verschillen. Op basis van deze renteschokken kan de impact op de technische voorziening en de impact op alle rentegevoelige beleggingen worden berekend. Overeenkomstig kan een afdekkingspercentage worden berekend. Rentegevoeligheid is één van de belangrijkste factoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie van de portefeuille.

Het fonds kent een feitelijke renteafdekking ten behoeve van de vaststelling van het renterisico van 52,6%. Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen op basis van de strategische verdeling wordt een strategische renteafdekking voor de vaststelling van het renterisico van 50% gehanteerd.

Zakelijke waarden risico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en alternatieve beleggingen in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën van markten en beleggingen. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende aandelen categorieën getoond:

	2021						2020					
	Excl.		Derivaten		Incl.		Excl.		Derivaten		Incl.	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Verdeling zakelijke waarden per categorie:												
Ontwikkelde markten (Mature markets)	542.535	88,2	0	0,0	542.535	88,2	556.817	87,8	2.476	100,0	559.293	87,8
Opkomende markten (Emerging markets)	72.435	11,8	0	0,0	72.435	11,8	77.387	12,2	0	0,0	77.387	12,2
Totaal zakelijke waarden	614.970	100,0	0	0,0	614.970	100,0	634.204	100,0	2.476	100,0	636.680	100,0

Valutarisico

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke risico's als gevolg van valutakoersontwikkelingen komen daarom alleen bij de beleggingen tot uitdrukking. Zonder afdekking van het valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

Het valutarisico wordt berekend aan de hand van een scenario waarbij wordt uitgegaan van een waardedaling van de beleggingen in vreemde valuta van 20%. Het valutarisico is het totale negatieve effect op de waarde van alle beleggingen als gevolg van dit scenario.

	2021				2020			
	Voor valuta-afdekking		Na valuta-afdekking		Voor valuta-afdekking		Na valuta-afdekking	
	€	%	€	%	€	%	€	%
Zakelijke waarden naar valuta								
Euro	50.243	8,2	215.060	34,7	53.439	8,4	194.366	30,5
Amerikaanse dollar	372.338	60,5	228.268	36,9	378.156	59,6	254.779	40,0
Australische dollar	10.430	1,7	10.096	1,6	11.592	1,8	11.565	1,8
Canadese dollar	17.661	2,9	17.803	2,9	17.639	2,8	18.145	2,8
Britse pound sterling	21.388	3,5	4.705	0,8	23.304	3,7	7.827	1,2
Hongkongse dollar	22.855	3,7	22.855	3,7	25.515	4,0	25.515	4,0
Japanezen yen	33.724	5,5	33.724	5,4	43.012	6,8	43.012	6,8
Singaporese dollar	1.552	0,3	1.552	0,3	1.438	0,2	1.439	0,2
Zwitserse franc	16.339	2,7	16.460	2,7	17.031	2,7	17.037	2,7
Zweedse kroon	5.622	0,9	5.621	0,9	5.754	0,9	5.756	0,9
Deense kroon	4.175	0,7	4.175	0,7	4.403	0,7	4.403	0,7
Noorse kroon	1.021	0,2	1.021	0,2	1.045	0,2	1.045	0,2
Overige	57.622	9,4	57.735	9,3	51.876	8,2	51.791	8,1
Totaal zakelijke waarden	614.970	100,0	619.075	100,0	634.204	100,0	636.680	100,0
Totale beleggingen naar valuta								
Euro	1.177.902	58,2	1.342.719	66,4	1.116.618	57,1	1.257.545	64,3
Amerikaanse dollar	579.127	28,6	435.057	21,5	562.925	28,8	439.548	22,5
Australische dollar	11.616	0,6	11.282	0,6	12.793	0,7	12.766	0,7
Canadese dollar	17.904	0,9	18.046	0,9	17.918	0,9	18.425	0,9
Britse pound sterling	38.251	1,9	21.568	1,1	39.951	2,0	24.473	1,3
Hongkongse dollar	24.609	1,2	24.609	1,2	27.497	1,4	27.497	1,4
Japanezen yen	39.270	1,9	35.415	1,8	45.149	2,3	45.149	2,3
Singaporese dollar	1.813	0,1	1.813	0,1	1.883	0,1	1.884	0,1
Zwitserse franc	16.470	0,8	16.591	0,8	17.395	0,9	17.401	0,9
Zweedse kroon	5.791	0,3	5.790	0,3	5.944	0,3	5.946	0,3
Deense kroon	4.184	0,2	4.184	0,2	4.415	0,2	4.415	0,2
Noorse kroon	1.036	0,1	1.036	0,1	1.063	0,1	1.063	0,1
Overig	104.991	5,2	105.105	5,3	101.028	5,2	100.942	5,3
Totale beleggingen (exclusief cash in de vastrentende waarden)	2.022.964	100,0	2.023.215	100,0	1.954.579	100,0	1.957.054	100,0

Kredietrisico

Voornamelijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	314.186	24,1	414.278	34,0
AA	56.069	4,3	118.340	9,7
A	143.539	11,0	139.162	11,4
BBB	253.696	19,4	265.015	21,7
Lager dan BBB	95.212	7,3	81.205	6,7
Geen rating	443.239	33,9	201.512	16,5
Totaal vastrentende waarden (exclusief kortlopende vorderingen op banken)	1.305.941	100,0	1.219.512	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	243.894	18,7	298.649	24,5
Resterende looptijd 1 <> 5 jaar	368.386	28,2	263.480	21,6
Resterende looptijd >= 5 jaar	693.661	53,1	657.383	53,9
Totaal vastrentende waarden (exclusief kortlopende vorderingen op banken)	1.305.941	100,0	1.219.512	100,0

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevensrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen.

Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd

	2021		2020	
	€	%	€	%
Zakelijke waarden				
<i>Verdeling zakelijke waarden per regio:</i>				
Europa	61.150	9,9	119.671	18,9
Europa niet EU	41.492	6,7	0	0,0
Noord-Amerika	385.991	62,8	369.604	58,3
Midden- en Zuid-Amerika	3.375	0,5	6.525	1,0
Azië	46.011	7,5	65.939	10,4
Oceanië	69.425	11,3	63.752	10,1
Overige	7.526	1,2	8.713	1,4
Totaal zakelijke waarden (inclusief opties)	614.970	100,0	634.204	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden (voor look-through):				
State Street Global Advisors	634.921	100,0	659.181	100,0
<i>Verdeling zakelijke waarden per sector (na look-through):</i>				
Beleggingsfondsen	614.970	100,0	634.204	100,0

	2021						2020					
	Excl.		Derivaten		Incl.		Excl.		Derivaten		Incl.	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
Verdeling vastrentende waarden per soort:												
Staatsobligaties, niet index-linked	604.979	46,3	0	0,0	604.979	46,3	577.455	47,4	0	0	577.455	47,4
Bedrijfsobligaties/Credits	465.177	35,6	0	0,0	465.177	35,6	441.654	36,2	0	0	441.654	36,2
Hypotheken	235.785	18,1	0	0,0	235.785	18,1	200.403	16,4	0	0	200.403	16,4
Kortlopende vorderingen op banken	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0,0
Totaal vastrentende waarden	1.305.941	100,0	0	0,0	1.305.941	100,0	1.219.512	100,0	0	0,0	1.219.512	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
Vastrentende waarden				
<i>Verdeling vastrentende waarden per regio:</i>				
Europa	994.525	76,2	770.184	63,2
Europa niet EU	51.211	3,9	0	0,0
Noord-Amerika	160.414	12,3	155.468	12,7
Midden- en Zuid-Amerika	29.132	2,2	30.253	2,5
Azië	26.745	2,0	23.330	1,9
Oceanië	16.817	1,3	19.506	1,6
Overige	27.097	2,1	220.771	18,1
Totaal vastrentende waarden (exclusief kortlopende vorderingen op banken, inclusief derivaten)	1.305.941	100,0	1.219.512	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden.				
RobecoSAM Euro SDG Credits Fund	250.179	18,4	239.461	18,5
Robeco Capital Growth Funds	251.859	18,5	240.439	18,6
Robeco Institutional Solutions Fund	528.549	38,8	521.282	40,2
Particulier hypotheekfonds	235.785	17,3	200.403	15,5

Er zijn geen beleggingen uitgeleend. Er is geen collateral ontvangen of gestort.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het zowel het feitelijk actief beheer risico als voor het strategisch actief beheer risico van 0 (0,0%).

De jaarrekening is vastgesteld te Utrecht, 19 mei 2022

Het bestuur

Nico Passchier
(werknemersvoorzitter)

Gijs Flaming
(werkgeversvoorzitter)

Iris Blankers

Bert Kok

Ivo Krikke
(aspirant bestuurslid)

René van den Broek

Marcel Meems
(aspirant bestuurslid)

Jessica Matelski

Overige gegevens

Statutaire bepalingen resultaatbestemming

Volgens artikel 16 van de statuten dient de jaarrekening een zodanig inzicht te geven, dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent de grootte, de samenstelling en de aanwending van het vermogen, alsmede omtrent het behaalde resultaat. Conform de ABTN (Financieel kader) dienen de jaarresultaten te worden toegevoegd aan de reserves.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen te Heerlen is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 7.500.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 500.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materieële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel gezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Amsterdam, 19 mei 2022

drs. J.J.M. Tol AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen per 31 december 2021 en van het saldo van baten en lasten over 2021, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen ('de Stichting' of 'het fonds') te Heerlen gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2021;
- 2 de staat van baten en lasten over 2021;
- 3 het kasstroomoverzicht over 2021; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet naleven wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 10 miljoen
- 0,5% van het pensioenvermogen

Continuïteit, Fraude & Noclar

- Continuïteit: geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd
- Fraude en niet naleven wet- en regelgeving (Noclar): risico op het doorbreken interne beheersing door het bestuur

Kernpunten

- Waardering van beleggingen voor risico pensioenfonds
- Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening

Oordeel

Goedkeurend

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 10 miljoen (2020: EUR 9,5 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen per 31 december 2021 (0,5%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur en de raad van toezicht afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 500 duizend rapporteren aan het bestuur en

de raad van toezicht alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan CACEIS Bank, Netherlands Branch (hierna: CACEIS). De pensioenadministratie is uitbesteed aan AZL N.V. (hierna: AZL).

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door CACEIS en informatie over de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen, pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door AZL.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van AZL, zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (Standaard 3402 type II-) rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen en het bespreken van de beheersomgeving bij de dienstverlener met vertegenwoordigers van de dienstverlener. Op basis daarvan evalueren wij, en bespreken wij met de andere onafhankelijke accountant, de in de Standaard 3402-rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2021 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan AZL.

Wij hebben eigen gegevensgerichte analyses ten aanzien van premiebijdragen en pensioenuitkeringen uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben door middel van mutaties in de pensioenadministratie, premiebijdragen en pensioenuitkeringen aan de hand van brondocumentatie bij de dienstverlener onderzocht.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants. CACEIS heeft op grond van de overeenkomst met de Stichting aan een onafhankelijke accountant opdracht gegeven de informatie inzake beleggingen ten behoeve van de jaarrekening van de Stichting te controleren.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel bij de jaarrekening zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controlewerkzaamheden van deze accountant. In dit kader hebben wij de accountant schriftelijke instructies gegeven omtrent de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden. De accountant heeft, op onze instructie, de controle uitgevoerd met een materialiteit van EUR 9,5 miljoen en daarbij ook bijzondere aandacht besteed aan het hierna genoemde kernpunt van onze controle voor de waardering van beleggingen voor risico pensioenfondsen.

De accountant heeft zijn bevindingen aan ons gerapporteerd. Wij hebben de rapportage geëvalueerd, de bevindingen met de accountant besproken, het controledossier van de accountant beoordeeld en aanvullende eigen controlewerkzaamheden uitgevoerd waaronder de aansluiting van de vermogensbeheerrapportage met de financiële administratie en de jaarrekening.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemergegevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de voorziening pensioenverplichtingen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen verkregen.

Controleaanpak continuïteit – geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd

Zoals toegelicht op pagina 15 van het jaarverslag, heeft het bestuur in maart 2022 een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank. In het herstelplan heeft het bestuur uitgewerkt hoe het de beleidsdekkingsgraad van de Stichting binnen de wettelijk gestelde termijnen weer op het vereiste niveau wil brengen. Indien de Stichting alle beschikbare sturingsmiddelen heeft ingezet en de beleidsdekkingsgraad van de Stichting desondanks naar verwachting niet binnen de gestelde termijn voldoet aan het vereiste niveau, zal de Stichting de pensioenaanspraken en pensioenrechten moeten korten. Hierdoor wordt de continuïteit van de Stichting te allen tijde gewaarborgd.

Onze procedures omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben;
- overwegen of actuariële ontwikkelingen (inclusief de voorzienbare trend in overlevingskansen) en de ontwikkelingen op financiële markten (inclusief ontwikkeling in de rentetermijnstructuur) aanleiding geven tot significante continuïteitsrisico's;
- analyse van de ontwikkeling van de financiële positie van de Stichting gedurende het boekjaar ten opzichte van wettelijke solvabiliteits-eisen en ten opzichte van voorgaand boekjaar op indicatoren die kunnen duiden op significante continuïteitsrisico's en het evalueren van de toelichting in de jaarrekening hieromtrent;
- het kennisnemen van het herstelplan dat is ingediend bij De Nederlandsche Bank en evalueren of het herstelplan alle relevante elementen en consistent is met onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole;

- het kennismaken van de toelichting ten aanzien van de realisatie van het herstelplan zoals opgenomen op pagina 15 van het jaarverslag, en van de toelichting ten aanzien van de financiële positie van de Stichting zoals opgenomen op pagina 71 van de jaarrekening, en het vaststellen dat deze toelichtingen adequaat zijn.

De resultaten van onze procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

Controleaanpak ten aanzien van risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving

In het bestuursverslag, onder andere in de paragraaf 'Integraal risicomanagement', beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de beheersing van risico's, inclusief risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de Stichting en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van het risicomanagement van de Stichting met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Dit betreft tevens de interne beheersmaatregelen die aanwezig zijn bij de externe dienstverleners van de Stichting (zie paragraaf 'Reikwijdte van de controle').

Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de Code pensioenfondsen en de toepassing van de Stichting hiervan om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het bestuur en de raad van toezicht. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- evaluatie van nevenfuncties van bestuursleden, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten.
- evaluatie van correspondentie met regelgevende en toezichthoudende instanties (inclusief DNB en AFM).
- evalueren van onderzoeksrapporten inzake aanwijzingen over mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de Stichting van toepassing is en hebben de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- Pensioenwet;
- Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf 2000);
- Besluit Financieel toetsingskader pensioenfondsen (Bftp);
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);

- Sanctiewetgeving.

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording als niet relevant gezien de aard van de opbrengsten en aangezien de mogelijkheden tot het materieel beïnvloeden van de opbrengstverantwoording beperkt zijn.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het bestuur (een verondersteld risico)

Risico:

- Het bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals schattingen gerelateerd aan de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en de waardering van de beleggingen.

Controleaanpak:

- We hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar passend geacht, de werking getoetst van de interne beheersingsmaatregelen die het frauderisico dienen te mitigeren, inclusief de interne beheersingsmaatregelen die aanwezig zijn bij de dienstverleners waaraan de Stichting bedrijfsprocessen heeft uitbesteed.
- Wij hebben een analyse uitgevoerd om te identificeren of er sprake is van (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico. De uitkomst van deze evaluatie is dat wij geen (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico hebben geïdentificeerd.
- Wij hebben significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur met betrekking tot de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening en de waardering van de beleggingen voor risico pensioenfonds geëvalueerd. Voor een omschrijving van onze werkzaamheden hieromtrent, verwijzen wij naar de kernpunten met betrekking tot de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening en de waardering van beleggingen voor risico pensioenfonds.
- We hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, zoals het aansluiten van (willekeurig) geselecteerde items als onderdeel van de administratieve basisgegevens van de Stichting op onderliggende brondocumenten, en het aansluiten van (willekeurig) geselecteerde kostenboekingen (zowel vermogensbeheerkosten als pensioenuitvoeringskosten) op onderliggende brondocumentatie, zoals facturen.

Onze procedures om in te spelen op geïdentificeerde risico's op fraude, hebben niet geleid tot een kernpunt van de controle.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het bestuur en aan de raad van toezicht.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij aan het bestuur en de raad van toezicht gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken. In onze controle en bij de bepaling en evaluatie van onze kernpunten hebben wij rekening gehouden met de potentiële effecten van COVID-19 op de Stichting en de jaarrekening. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing of uitbreiding van onze kernpunten.

Waardering van beleggingen voor risico pensioenfonds

Omschrijving

De beleggingen voor risico pensioenfonds (hierna: 'de beleggingen') vormen een significante post op de balans van de Stichting. De beleggingen van de Stichting bedragen circa 99% van het balanstotaal. Alle beleggingen dienen conform de Pensioenwet te worden gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). Uit noot 1 bij de toelichting op de jaarrekening blijkt dat voor EUR 1.762 miljoen (87%) van de beleggingen van de Stichting de waardering gebaseerd is op marktnoteringen en dat voor EUR 261 miljoen (13%) van de beleggingen van de Stichting de waardering gebaseerd is op andere geschikte waarderingmethoden. Het bepalen van de marktwaarde voor deze laatste beleggingscategorie is complex(er) en bevat subjectieve schattingselementen.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen. Gezien de invloed hiervan op de waardering van de beleggingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de (beleids)dekkingsgraad vormde de waardering van de beleggingen een kernpunt van onze controle.

In de paragraaf 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' en in de toelichting op de jaarrekening in noot 1 geeft de Stichting de gehanteerde waarderinggrondslagen weer en zijn de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor de waardering van de beleggingen uiteengezet. Het evalueren van de waarderinggrondslagen en het vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormden onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

De accountant van CACEIS heeft zijn bevindingen met betrekking tot zijn controle op de vermogensrapportage aan ons gerapporteerd. Wij hebben de rapportage geëvalueerd, de bevindingen met de accountant besproken en, wanneer nodig geacht, een dossierreview op het controledossier van de accountant verricht. Wij hebben vastgesteld dat de gecontroleerde vermogensbeheerrapportage aansluit met de financiële administratie en de jaarrekening.

Onze observatie

Wij hebben geconstateerd dat de gehanteerde waarderinggrondslagen en gehanteerde waarderingmethodieken voor de beleggingen in overeenstemming zijn met de geldende verslaggevingsregels en geschikt zijn om te kunnen komen tot een marktwaarde van de beleggingen.

Wij vinden dat de waardering van de beleggingen in de jaarrekening op aanvaardbare wijze is bepaald. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de beleggingen is toereikend.

Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening

Omschrijving

De voorziening pensioenverplichtingen eigen rekening (hierna: 'de voorziening pensioenverplichtingen') is een significante post op de balans van de Stichting die wordt gewaardeerd op reële waarde (marktwaarde). De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt met gebruikmaking van de rentetermijnstructuur ultimo boekjaar zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariel deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormt de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen een kernpunt van onze controle.

Het bestuur heeft in de paragraaf 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen. In de risicoparagraaf is onder het renterisico de gevoeligheid van de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor schattingen uiteengezet.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding ervan afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen aanpak, de attentiepunten en de uitkomsten.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaris. Wij hebben de actuariële verklaring zoals opgenomen in de overige gegevens en de werkzaamheden van de certificerend actuaris geëvalueerd.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij gebruikgemaakt van een eigen actuaris. Tevens hebben wij de waarderingsgrondslagen en de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd.

Onze observatie

Wij vinden dat de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen in de jaarrekening op aanvaardbare wijze is bepaald. De toelichting op de samenstelling en het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen is toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is het bestuur, onder toezicht van de raad van toezicht, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van de genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur en de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Utrecht, 19 mei 2022

KPMG Accountants N.V.

W. Kevelam RA

Bijlagen

Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2020	17.572	41.626	9.991	69.189
Mutaties door:				
Nieuwe toetredingen	4.766	0	0	4.766
Ontslag met premievrije aanspraak	-4.356	4.356	0	0
Waardeoverdracht	0	-11.805	0	-11.805
Ingang pensioen	-105	-790	1.100	205
Overlijden	-25	-217	-326	-568
Afkoop	0	-372	-183	-555
Andere oorzaken	181	-751	-12	-582
Mutaties per saldo	461	-9.579	579	-8.539
Stand per 31 december 2021	18.033	32.047	10.570	60.650

Specificatie pensioengerechtigden

	2021	2020
Ouderdomspensioen	8.799	8.234
Partnerpensioen	1.711	1.695
Wezenpensioen	60	62
Totaal	10.570	9.991

*) Waarvan deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling

Organisatie van het pensioenfonds

Bestuur

Het bestuur van Bpf Foodservice is verantwoordelijk voor de gang van zaken bij en de organisatie van het pensioenfonds. Het bestuur van Bpf Foodservice is paritair samengesteld en bestaat uit acht personen. Daarvan zijn vier bestuurders van werkgeverszijde, drie van werknemerszijde en een vertegenwoordiger namens pensioengerechtigden. In het verslagjaar zijn Ivo Krikke en Marcel Meems benoemd als aspirant bestuurslid van werkgeverszijde.

In het verslagjaar was Nico Passchier werknemersvoorzitter en fungerend voorzitter met Bert Kok als plaatsvervangend werknemersvoorzitter. In 2021 was de functie van werkgeversvoorzitter beschikbaar. Tot zijn overlijden heeft Gerard Wegh deze functie als plaatsvervangend werkgeversvoorzitter waargenomen. Vanaf dat moment heeft Gijs Flameling het plaatsvervangend voorzitterschap werkgevers ingevuld.

Bestuurscommissies

Het bestuur van Bpf Foodservice werd in het verslagjaar ondersteund door de volgende commissies:

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestond in het verslagjaar uit de plaatsvervangend werkgeversvoorzitter en de werknemersvoorzitter en een bestuurslid. Het dagelijks bestuur is belast met het uitvoeren van het dagelijks beleid. In het verslagjaar bestond het dagelijks bestuur uit Nico Passchier, werknemersvoorzitter en Gerard Wegh tot zijn overlijden als plaatsvervangend voorzitter werkgevers en Gijs Flameling. Daarna heeft Gijs Flameling de functie plaatsvervangend voorzitter werkgevers overgenomen.

Aansluitings- en incassocommissie

Deze commissie voert samen met AZL het aansluitings- en incassobeleid uit en adviseert het bestuur over individuele werkgeversdossiers. De commissie bestond in het verslagjaar uit drie bestuursleden Gerard Wegh, tot zijn overlijden, Bert Kok en Gijs Flameling en werd met raad ter zijde gestaan door de adviseur van deze commissie Jelle Griffioen.

Balansmanagementcommissie

De belangrijkste taken van de Balansmanagementcommissie bestaan uit het adviseren van het bestuur over het beleggingsbeleid en draagt zorg voor de uitvoering van dat beleid en het monitoren van de activiteiten van de vermogensbeheerders. Tevens is de BMC verantwoordelijk voor het ESG-beleid. Daarnaast behandelt de commissie (beleids)onderwerpen zoals het premie- en indexatiebeleid. De commissie bestond in het verslagjaar uit drie bestuursleden Bert Kok, Jessica Matelski en Iris Blankers. René van den Broek was toevoerder bij deze commissie. De commissie wordt bijgestaan door een externe beleggingsadviseur.

Pensioen & Communicatiecommissie

De Pensioen & Communicatiecommissie is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoering van het communicatie- en pensioenbeleid van het pensioenfonds en formuleert beleidsvoorstellen voor aanpassing van het communicatie- en pensioenbeleid ter besluitvorming door het bestuur.

De commissie bestond in het verslagjaar uit drie bestuursleden (Nico Passchier, Jessica Matelski, Gerard Wegh tot zijn overlijden en daarna René van den Broek) en wordt bijgestaan door een communicatieadviseur.

Governance Risk en Compliance Commissie

De Governance Risk en Compliance Commissie is een tweedelijns commissie en is verantwoordelijk voor de inrichting van de governance, het risicoraamwerk en het beheer van het risicomanagementbeleid. De GRCC adviseert over de uitvoering van de integrale risicomanagementwerkzaamheden door de eerstelijnscommissies. En zorgt voor risicomanagementrapportages.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer treedt altijd op als voorzitter van de GRCC. De GRCC wordt bijgestaan door een adviseur riskmanagement.

De commissie bestond in het verslagjaar uit twee bestuursleden (Boudewijn Heineman, René van den Broek) en een toevoerder (Bert Kok, tot 1 juni en Iris Blankers vanaf 1 juni 2021).

Commissie Overleg Sociale Partners

Deze commissie bestond in het verslagjaar uit vertegenwoordigers namens het bestuur, de heren Nico Passchier en Boudewijn Heineman en sociale partners. De commissie vergadert in de regel vier maal per jaar. De commissie heeft tot taak de afstemming tussen Bpf Foodservice en sociale partners soepel te laten verlopen.

Commissie indeling 2022

Met het beoogde benoemen van twee nieuwe bestuursleden in 2022 heeft het bestuur de organisatiestructuur opnieuw bekeken en besproken.

Voor een optimale inzet van ieders kwaliteiten, de overgang naar een Nieuw Pensioenstelsel en de speerpunten van DNB is besloten om de P&CC te splitsen in twee commissies, de Communicatiecommissie (CC) en de Pensioencommissie (PC). De pensioencommissie zal zich bezig houden met de pensioenregeling en – uitvoering, het eerstelijns-ricicomanagement daarbij en de beleidsvoorbereiding. Daarnaast is gezien het belang van datakwaliteit, uitbesteding naar partijen en IT-veranderingen in het kader van het nieuwe stelsel een nieuwe commissie geformeerd: de commissie datakwaliteit, uitbesteding en IT-strategie (DUIIT) zal zich bezighouden met beleidsvoorbereiding op het gebied van datakwaliteit en uitbesteding. Bijzondere aandacht wil de commissie schenken aan IT-onderwerpen op strategisch niveau om meer inzicht te krijgen in de IT-strategie, de IT-weerbaarheid en wendbaarheid van de uitbestedingspartners om zo eerder mogelijke risico's voor het pensioenfonds daarin te ontdekken.

Met het vertrek van Boudewijn Heineman per 1 januari 2022 is de sleutelfunctie risicobeheer (SFH) vacant gekomen. De heer F. van Rijn is aangesteld om per 1 januari 2022 deze sleutelfunctie uit te oefenen. Met een klankbordgroep r risicobeheer wordt gewaarborgd dat de sleutelfunctie deze functie met goede informatiebronnen kan invullen. De overige commissies zijn ongewijzigd.

Nevenfuncties

Bestuur

(Neven)functies 2021

Bert Kok

- Nvt

Boudewijn Heineman

- Adviseur Heineman Advies

Nico Passchier

- Bestuurder Bpf Banden en Wielen
- Vereffenaar Bpf Tandtechniek
- Bestuurder NN CDC Pensioenfonds

René van den Broek

- Eigenaar ActWise (consultancy en opleidingen)
- Docent pensioenopleidingen bij SPO
- Docent AVANS deeltijd (HBO)

Jessica Matelski

- Lid Visitatie commissie Stichting Sportfondsen Pensioenfonds
- Lid RvT Pensioenfonds Campina
- Lid Visitatiecommissie Pensioenfonds Brocacef
- Lid RvT Pensioenfonds Pon
- Lid Auditcommissie Bpf Meubel
- Lid RvT Pensioenfonds Geveke
- Lid RvT Pensioenfonds Gazelle
- Bestuurder Stichting IKEA Pensioenfonds (vanaf 11 mei 2021)
- Lid commissie vermogensbeheer Pensioenfederatie

Iris Blankers

- Bestuurder Pensioenfonds Medewerkers Apotheken
- Bestuurder Pensioenfonds TNO (tot 31 januari 2021)
- Voorzitter OR en Manager TNO (tot 31 januari 2021)
- Lid CNV klankbordgroep NPS
- Lid benoemingscommissie Pensioenfederatie

Gijs Flaming (tot 1 februari 2021 aspirant bestuurslid)

- Projectmanager beleggingen SPH

Boudewijn Heineman was in 2021 deelnemer in de regeling.

Raad van toezicht

Het intern toezicht van Bpf Foodservice wordt uitgeoefend door een raad van toezicht. De taken en bevoegdheden van dit orgaan evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van Bpf Foodservice en het reglement raad van toezicht.

Vanaf 1 juli 2021 maakt Arjen van Amerongen als voorzitter deel uit van de raad van toezicht.

Voor een samenvatting van het rapport van de raad van toezicht wordt verwezen naar pagina 107.

(Neven)functies 2021

Antoinetta Eikenboom

- Expert beleidsadviseur bestuursadvisering PGGM (tot 1 juli 2021)
- Manager juridische zaken/ bestuurssecretaris Stichting Pensioenfonds IBM Nederland (vanaf 1 juli 2021)
- Lid Raad van Toezicht Bpf MITT

Jeroen Hilbrands (tot 1 juli 2021)

- Voorzitter Bpf Waterbouw
- Bestuurder Vakantiefonds Waterbouw in liquidatie (tot 1 oktober 2021-liquidatie)
- Statutaire directie Fondsenbeheer Waterbouw in liquidatie (tot 1 juni 2021-liquidatie)
- Partner FLOXX Solutions and Valuations
- Bestuurder Jeugdfonds Sport & Cultuur Noord-Holland (tot 1 maart 2021)
- Lid Raad van Toezicht van Stichting Pensioenfonds Delta Lloyd
- Lid visitatiecommissie St. Pensioenfonds Huntsman Rozenburg

Evelien van Hilten

- Investment Manager bij Philips Pensioenfonds (tot 1 september 2021)
- Hoofd portfolio management DMFCO (vanaf 1 september 2021)
- Bestuurslid PCI Stichting Catharina
- Penningmeester Stichting cultuurreizen Sint Martinus
- Lid Vestigingsraad Helicon Eindhoven (tot 1 juli 2021)

Arjen van Amerongen (vanaf 1 juli 2021)

- Sleutelfunctiehouder Risicobeheer Pensioenfonds STIPP
- Bestuurder Pensioenfonds ABN AMRO
- Bestuurder, tevens Sleutelfunctiehouder interne audit Pensioenfonds Slagers
- Lid visitatiecommissie pensioenfonds Henkel
- Lid visitatiecommissie Pensioenfonds St. Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium
- Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Nederlandse Groothandel
- Lid interne adviescommissie SPO
- Lid commissie van Beroep Pensioenfonds SBZ (tot 1 november 2021)

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld dat voldoet aan de Pensioenwet. De taken en bevoegdheden van dit orgaan evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van Bpf Foodservice en het reglement van het verantwoordingsorgaan. De samenstelling van het verantwoordingsorgaan is in het verslagjaar niet gewijzigd. Voor het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2021 wordt verwezen naar pagina 111.

(Neven)functies 2021

Herman Klinge

- ZZP HHK adviezen
- Lid Belanghebbendenorgaan CB APF Kring Sligro
- Oproepchauffeur autovervoer Consolid (Autoreset)
- Voorzitter Stichting Vrienden van Durghorst en Rosariumhorst
- Reserve lid Kascommissie KBO Noord-Holland

Nely van der Horst-van der Stege

- Commissaris Rabobank Vaart en Vechtstreek
- Lid cliëntenraad Isala ziekenhuis
- Scriba PKN Hasselt

Marie-Louise van der Wegen

- Senior adviseur bedrijfsvoering Ministerie van Binnenlandse Zaken
- Docent SPO-pensioenopleidingen
- Lid Verantwoordingsorgaan ABP

Peter Niemantsverdriet

- Lid VO Bpf Banden en Wielen
- Lid cao-commissie CNV
- Voorzitter V.O.G.D.

De volgende leden zijn tevens gepensioneerd deelnemer aan de regeling: Herman Klinge en Peter Niemantsverdriet.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie

De pensioen- en deelnemersadministratie, de financiële administratie en de jaarverslaglegging zijn uitbesteed aan AZL.

Vermogensbeheer

De vastrentende waardenportefeuille is voor een deel ondergebracht bij Robeco Institutional Asset Management. Daarnaast participeert Bpf Foodservice in een hypotheekfonds van SAREF. De aandelenportefeuille wordt beheerd door SSGA. Altera is beheerder van de niet-beursgenoteerd vastgoedportefeuille. Legal & General Investment Management (LGIM) is aangesteld als beheerder voor de portefeuille van voor staatsobligaties uit opkomende landen (ofwel EMD) geselecteerd. CACEIS is als custodian van Bpf Foodservice aangesteld.

Handhaving

Het bestuur heeft handhaving van de verplichtstelling uitbesteed aan AZL in samenwerking met DLA Piper voor juridische advisering.

Advisering en certificering

Het bestuur heeft de bestuursadvies en -ondersteuning uitbesteed aan AZL. In het verslagjaar zijn de adviserende actuariële werkzaamheden uitgevoerd door Willis Towers Watson en de adviserende werkzaamheden op het gebied van vermogensbeheer door Sprenkels & Verschuren.

De adviseur op het gebied van risicobeheer is Willis Towers Watson. De controle van de jaarrekening is toevertrouwd aan KPMG. De actuariële certificering is belegd bij Triple A.

Sleutelfunctiehouders

Actuariële functie: als actuariële sleutelfunctiehouder is de heer J. Tol van Triple A benoemd.

Risicobeheerfunctie: als sleutelfunctiehouder risicobeheer is de heer B. Heineman benoemd.

Audit functie: als sleutelfunctiehouder interne audit is de heer R. Verweij van InAudit benoemd.

Compliance

De heer R. Mersch van GBA Accountants en Adviseurs is aangesteld als externe compliance officer. De compliance officer is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode.

Privacy verantwoordelijke

Het pensioenfonds heeft een privacy-verantwoordelijke aangesteld. De privacy-verantwoordelijke ziet toe op de naleving van de wettelijke regels en beleid ten aanzien van de bescherming van persoonsgegevens. Tot zijn overlijden was Gerard Wegh de privacy-verantwoordelijke. Sindsdien vervult René van de Broek deze functie.

Verslag Raad van Toezicht

Verantwoording Intern Toezicht 2021

De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht (RvT) worden bepaald door wet- en regelgeving en hetgeen is opgenomen in de statuten en reglementen van het pensioenfonds. Per 1 juli 2021 is Arjen van Amerongen toetreden tot de RvT, als opvolger van voorzitter Jeroen Hilbrands. Wij danken de heer Hilbrands voor zijn langdurige inzet en bevlogen invulling van de functie.

De wereldwijde covid-pandemie had ook in 2021 nog grote impact op de volksgezondheid en de wereldeconomie, juist ook weer voor delen van de “Food” sector en vanzelfsprekend het pensioenfonds zelf. De in 2020 door het bestuur ingezette maatregelen kregen daarom een vervolg in 2021. De RvT heeft een (blijvend) goede indruk van de wijze waarop het bestuur dit heeft aangepakt en de ontwikkelingen monitort.

De financiële positie van het fonds is in 2021 sterk verbeterd, met name dankzij gestegen aandelenkoersen en gestegen rente. Terwijl de covid-pandemie ‘uit lijkt te doven’, werd de wereld eind februari 2022 geraakt door de inval van Rusland in Oekraïne. Uiteraard zijn hier de benodigde maatregelen op grond van de sanctiewetgeving genomen, onder andere voor de beleggingsportefeuille. Ook is de beveiliging van de pensioensystemen tegen cyberaanvallen verder opgevoerd. De RvT waardeert de transparante manier waarop het fonds over de Oekraïne-crisis met de diverse stakeholders heeft gecommuniceerd.

Ook in 2021 hebben diverse onderwerpen op de agenda van het bestuur en de RvT gestaan. De vanuit IORP II voortvloeiende sleutelfuncties hebben naar tevredenheid gewerkt. Aandachtspunt is nog betere afstemming met de RvT en tussen sleutelfunctiehouders onderling. Hierover zijn voor 2022 goede afspraken gemaakt.

De RvT constateert met genoegen dat de werking van het integraal risicomanagement in 2021 verder vorm heeft gekregen. In 2021 heeft een zorgvuldige overdracht plaatsgevonden bij de wisseling van sleutelfunctiehouder risicobeheer.

Het Nieuwe PensioenStelsel (NPS) krijgt blijvend veel aandacht van het bestuur. Recent is in goed overleg met sociale partners besloten om de implementatiedatum met een jaar op te schuiven naar 1 januari 2025. Deze keuze is genomen als gevolg van vertraagde wetgeving, de behoefte aan zorgvuldige besluitvorming en doorontwikkeling van de benodigde pensioenadministratiesystemen. Ondanks de verschuiving van de ingangsdatum voor NPS, blijft het monitoren van het commitment van de pensioenuitvoeringsorganisatie op het tijdig klaar hebben staan van een aangepast administratiesysteem, cruciaal.

In 2021 werd het fonds getroffen door het zeer trieste bericht dat plaatsvervangend werkgeversvoorzitter Gerard Wegh onverwacht kwam te overlijden. Zijn rol werd overgenomen door Gijs Flaming, die per 1 januari 2022 werkgeversvoorzitter is geworden. Daarnaast zijn eind 2021 twee bestuursleden afgetreden en zijn twee aspirant-bestuursleden toegevoegd. De zoektocht van het bestuur naar deze twee aspirant-bestuursleden vanuit de werkgeversgeleding met duidelijke binding met de sector heeft daarbij zijn vruchten afgeworpen. Hiermee heeft het bestuur zijn zienswijze bij de vervulling van vacatures met succes invulling gegeven.

In 2021 heeft de evaluatie van het beloningsbeleid plaatsgevonden. Hoewel het beloningssysteem nog kan winnen aan transparantie en reductie van complexiteit, heeft de RvT goedkeuring verleend wetende dat het bestuur hier in 2022 opvolging aan wil geven.

Namens de Raad van Toezicht:

Arjen van Amerongen (voorzitter)
Antoinetta Eikenboom
Evelien van Hilten

19 mei 2022

Reactie bestuur op verantwoording raad van toezicht 2021

Het bestuur is de Raad van Toezicht (RvT) zeer erkentelijk voor het positieve algemene oordeel over 2021.

In 2021 is de nodige wendbaarheid van het bestuur vereist geweest vanwege allereerst het overlijden van de plaatsvervangend voorzitter van het bestuur en ook het bijzondere (COVID -19)-jaar. Het bestuur heeft met veel inzet en aandacht de gevolgen van de pandemie voor het pensioenfonds en de betrokken sector gevolgd en tijdig maatregelen genomen.

Daarnaast heeft het bestuur veel inspanningen verricht om de binding met de sector te vergroten door regelmatig overleg met sociale partners en het aanstellen van bestuurders uit de sector.

Met de wisseling van het voorzitterschap, waarbij het bestuur zijn dank aan de gewaardeerde inzet van de heer Jeroen Hilbrands, scheidend voorzitter van de RvT, heeft uitgesproken is in beide gremia geïnvesteerd in de dialoog tussen de nieuwe (plaatsvervangend) voorzitters.

Ook de komende jaren zullen van het bestuur én de RvT de nodige wendbaarheid vereisen in het kader van de ontwikkelingen naar het nieuwe pensioenstelsel (NPS). Het bestuur kijkt uit naar een constructieve dialoog en samenwerking met de RvT om een zorgvuldige transitie voor de deelnemers te waarborgen.

De rapportage van de RvT met de aanbevelingen is met het bestuur besproken. Het bestuur kan zich vinden in de zienswijze van de Raad van Toezicht dat veel zaken op orde zijn en het bestuur adequaat reageert op interne en externe ontwikkelingen. Het bestuur reageert graag op de aanbevelingen van de RvT.

Aanbevelingen Raad van Toezicht

De aanbevelingen van de Raad van Toezicht over het boekjaar 2020 zijn nagenoeg allemaal opgevolgd. Als opvolging niet gewenst of mogelijk was zijn deze aanbevelingen met een toelichting voor de Raad van Toezicht voorzien en besproken. De aanbevelingen over het boekjaar 2021 worden ook op deze wijze door het bestuur behandeld. In deze reactie gaat het bestuur in op enkele aanbevelingen van de Raad van Toezicht en de acties die vanuit het bestuur daarop worden ondernomen.

Vergroot de ESG-kennis en voer een fundamentele discussie over ESG-waarden in het bestuur

In 2021 is het MVB-beleid geëvalueerd, daarin zijn de ontwikkelingen van ESG-waarden meegenomen en ook onderdeel gemaakt van de beleggingsbeginselen. Het bestuur is zich bewust van het belang van het thema en de snelle ontwikkelingen in dit domein. In 2022 zal opnieuw een studiedag worden gewijd aan ESG en kan verder invulling worden gegeven aan een discussie over dit onderwerp in het bestuur. Het bestuur ziet dit als een continu proces en kijkt met aandacht stapsgewijs naar invulling van ESG binnen het beleggingsbeleid.

Klimaatrisico's als lange termijn risico concretiseren en monitoren

Het bestuur neemt met zorg kennis van de ontwikkelingen op klimaatgebied in alle delen van de wereld en realiseert zich dat het pensioenfonds via haar keuze in beleggingen of beleggingsfondsen een bijdrage kan leveren om deze risico's op de lange termijn te beheersen. Vermogensbeheerders zijn begin 2022 gevraagd om inzicht te geven welke uitsluitingen in de verschillende portefeuilles van toepassing zijn. Het bestuur vergaart hiermee inzicht in de huidige uitsluitingen bij de verschillende beleggingsfondsen en vermogensbeheerders. Op deze wijze kunnen door het bestuur meer fundamentele keuzes worden gemaakt, passend binnen het strategisch beleggingsbeleid, ook naar aanleiding van de discussie over ESG-waarden.

Samenwerking

Het bestuur kijkt terug op een bewogen jaar voor beide gremia waarin op persoonlijk vlak het nodige is gebeurd en gevraagd. Het bestuur dankt de Raad van Toezicht voor haar inzet en betrokkenheid. De wisselingen in het bestuur en in de Raad van Toezicht hebben de nodige inspanningen van beide kanten gevraagd om tot een goede samenwerking te komen. De dialoog tussen bestuur en Raad van Toezicht heeft al tot goede resultaten geleid. Het bestuur kijkt uit naar een wederom plezierige samenwerking in het lopende jaar.

Verslag Verantwoordingsorgaan

Oordeel van het verantwoordingsorgaan over het handelen en het gevoerde beleid van het bestuur in 2021

Inleiding

Het verantwoordingsorgaan geeft, conform artikel 115a van de Pensioenwet, een oordeel over het handelen van het bestuur over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Het verantwoordingsorgaan maakt daarbij gebruik van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatiebronnen, waaronder de bevindingen van de raad van toezicht.

Samenstelling verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit vier leden;

- Eén vertegenwoordiger namens de werkgevers: mevrouw Van der Horst (voorzitter even jaren).
- Eén vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden: de heer Klinge (voorzitter oneven jaren).
- Twee vertegenwoordigers namens de deelnemers: mevrouw Van der Wegen en de heer Niemantsverdriet.

Vergaderingen Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan ontvangt na elke bestuursvergadering de relevante stukken en notulen teneinde advies uit te brengen dan wel een oordeel te kunnen vormen over het door het bestuur gevoerde beleid.

In 2021 is het verantwoordingsorgaan voor zes vergaderingen bijeengekomen. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan met de pensioen- en communicatiecommissie en het dagelijks bestuur overleg gevoerd. Het verantwoordingsorgaan is bij het overleg met het bestuur voor het jaarverslag over 2020 uitgenodigd. Het jaarlijks overleg met het bestuur heeft in december plaatsgevonden. Ook zijn in het afgelopen jaar de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan vier keer bij elkaar gekomen. Twee van deze bijeenkomsten waren kennissessies met het onderwerp NPS. In een derde bijeenkomst heeft de raad van toezicht de jaarlijkse verantwoording aan het verantwoordingsorgaan afgelegd. De vierde bijeenkomst met de raad van toezicht was de jaarlijkse reguliere bijeenkomst met een vooruitblik naar het volgende jaar.

Verder heeft het verantwoordingsorgaan de jaarlijkse kennissessie over vermogensbeheer bijgewoond. Deze sessie werd door de voorzitter van de balansmanagementcommissie verzorgd en had als onderwerp de actualisatie van het beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen en de toekomstvisie van het bestuur over dit onderwerp.

In oktober 2021 heeft het verantwoordingsorgaan samen met het bestuur en de raad van toezicht de vervolg-training boardroom dynamics gevolgd. Deze was reeds in 2020 gepland maar kon toen in verband met COVID-19 niet doorgaan.

Adviezen verantwoordingsorgaan

In het verslagjaar heeft het bestuur het verantwoordingsorgaan, conform het reglement en de Pensioenwet, in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over:

- de klachten- en geschillenregeling van het fonds
- een mandaat inzake de beëindiging van een vrijwillige aansluiting
- de bindende voordracht van een lid van de raad van toezicht
- de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten van de premie per 1 januari 2022
- evaluatie beloningsbeleid.

Algemeen oordeel en speerpunten

Het verantwoordingsorgaan kan in zijn algemeenheid instemmen met de gemaakte beleidskeuzes van het bestuur in het afgelopen jaar en oordeelt positief over het handelen van het bestuur en het gevoerde beleid. Het verantwoordingsorgaan is van oordeel dat het bestuur in algemene zin voor een integere, verantwoorde en evenwichtige bedrijfsvoering zorgt. Het verantwoordingsorgaan is voorts van oordeel dat het bestuur in staat is om voor de belanghebbenden van het pensioenfonds de juiste en evenwichtig afgewogen besluiten te nemen.

Het verantwoordingsorgaan was erg aangedaan door het onverwachte overlijden van onze gewaardeerde plaatsvervangend bestuursvoorzitter Gerard Wegh. Wij gedenken hem en de waardevolle initiatieven die hij heeft genomen voor het pensioenfonds.

Ook 2021 werd in grote mate beheerst door COVID -19. Het verantwoordingsorgaan is verheugd dat het bestuur de coulantmaatregelen bij de inning van de premie bij werkgevers ook in het verslagjaar grotendeels heeft laten voortduren. Dat heeft de ondernemers in de branche zeker enige lucht gegeven. Desondanks maakt het verantwoordingsorgaan zich grote zorgen over de gevolgen van de maatregelen van de overheid op de ondernemingen van onze branche.

In 2021 is door het bestuur gestart met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2025. Het verantwoordingsorgaan is door middel van kennissessies door het bestuur bijgepraat over de nieuwe wet- en regelgeving. Het verantwoordingsorgaan waardeert deze kennissessies, die ook worden gehouden met de raad van toezicht en sociale partners.

Na de verlaging van het opbouwpercentage van 1,6% naar 1,41% per 1 januari 2020 is - nadat sociale partners geen overeenstemming konden bereiken over een verhoging van de pensioenpremie - het opbouwpercentage verder verlaagd naar 1,29% per 1 januari 2021. Voor 2022 hebben sociale partners besloten wederom de pensioenpremie niet te verhogen. Door een toezegging van sociale partners om de premie per 2023 te verhogen én een wijziging in het premiebeleid van het fonds is het toch mogelijk voor het bestuur om in 2022 de pensioenregeling, geënt op een opbouw van 1,29%, uit te voeren tegen de premie van 25,7%. Het verantwoordingsorgaan heeft hierop een positief advies uitgebracht maar houdt de vinger aan de pols voor wat betreft de premie en de opbouw in de komende jaren.

Gelukkig heeft het fonds niet hoeven korten op de ingegane pensioenen. De verlaging van de pensioenopbouw in combinatie met het jarenlang niet kunnen indexeren van de pensioenaanspraken baart het verantwoordingsorgaan echter nog steeds zorgen. De hoogte van de dekkingsgraad, ten tijde van het schrijven van het verslag, geeft het verantwoordingsorgaan echter goede hoop op een indexatie van de pensioenaanspraken per 1 januari 2023. Dit is wel mede afhankelijk van de besluiten die het bestuur en sociale partners moeten maken met het oog op de overgang naar een nieuw pensioenstelsel.

Een onderwerp dat zeer de belangstelling heeft van het verantwoordingsorgaan is het maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). In 2018 heeft Bpf Foodservice een eerste MVB-beleid vastgesteld. In de navolgende periode heeft het fonds dit beleid geïmplementeerd door onder meer het overzetten van (bepaalde) beleggingen naar ESG-varianten, de ESG-factoren en ESG-risico's mee te wegen in de keuze voor nieuwe vermogensbeheerders en het monitoren van de ESG-performance middels periodieke ESG-rapportages. Mede vanwege externe ontwikkelingen zoals de SFDR-verordening, taxonomie-verordening en het IMVB-convenant is in 2021 het MVB-beleid herijkt. Hierin is een peiling onder het bestuur en de deelnemers meegenomen. Het MVB-beleid is onderwerp geweest van de studiedag van het verantwoordingsorgaan die begin 2022 heeft plaatsgevonden. Het verantwoordingsorgaan is tevreden met het nieuwe beleid, maar verwacht in de toekomst van het bestuur dat zij een stevige ambitie rond verantwoord beleggen uitspreken.

Tenslotte heeft het verantwoordingsorgaan de ontwikkelingen op het gebied van de governance van het fonds gevolgd. Goed pensioenfondsbestuur en de betrokkenheid van alle belanghebbenden (werknemers, pensioengerechtigden en werkgevers) bij het fonds zijn essentieel voor het pensioenfonds. Na het overlijden van Gerard Wegh en in verband met het vertrek van

Boudewijn Heineman per 1 januari 2022 zijn er twee aspirant- bestuursleden aangesteld. Beiden zijn werkzaam in de Foodservicesector. Hiermee is de bezetting van het bestuur weer op orde en is ook de kennis van de bedrijfstak binnen het pensioenfondsbestuur weer op niveau. Een andere governance ontwikkelingen is de benoeming van Gijs Flaming als plaatsvervangend voorzitter halverwege het jaar. Inmiddels is Gijs Flaming begin 2022 benoemd als werkgeversvoorzitter.

Bij de raad van toezicht is Jeroen Hilbrands halverwege het jaar afgetreden. Een afvaardiging van het verantwoordingsorgaan heeft zitting gehad in de selectiecommissie voor de invulling van deze vacature. Arjen van Amerongen is –met een bindend advies door het verantwoordingsorgaan aan het bestuur– per 1 juli 2021 benoemd als lid en voorzitter.

Het verantwoordingsorgaan bedankt Boudewijn Heineman en Jeroen Hilbrands voor de prettige samenwerking en hun jarenlange inzet in het fonds.

Tenslotte wil het verantwoordingsorgaan de oorlog in Oekraïne niet onvermeld laten. Het verantwoordingsorgaan is geschokt door de inval van Rusland in Oekraïne. Ons medeleven gaat uit naar alle mensen die door het oorlogsgeweld getroffen worden. Naast het niet te beschrijven menselijk leed, zorgt de oorlog voor onrust op de financiële markten. Op het moment van schrijven van dit verslag zijn de financiële gevolgen voor Bpf Foodservice zeer beperkt. Het verantwoordingsorgaan wordt door het bestuur op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en de mogelijke financiële lange termijn effecten.

Reactie verslag raad van toezicht

De raad van toezicht heeft op 21 april 2022 verantwoording afgelegd aan het verantwoordingsorgaan, aan de hand van haar jaarlijkse rapportage. De raad van toezicht heeft in deze bijeenkomst naar tevredenheid aanvullende vragen van het verantwoordingsorgaan beantwoord.

Het verantwoordingsorgaan is blij met de kritische houding van de raad van toezicht ten aanzien van het ESG-beleid van het pensioenfonds omdat dit, ook naar de mening van het verantwoordingsorgaan, een onderwerp is van continue aandacht en doorontwikkeling.

De raad van toezicht adviseert het bestuur de belangenafweging ten aanzien van de wijziging van het premiebeleid in 2021 samenvattend vast te leggen omdat momenteel de onderdelen van deze afweging in verschillende beleidsstukken is opgenomen. Dit advies kan het verantwoordingsorgaan onderschrijven. In zijn algemeenheid pleit het verantwoordingsorgaan ervoor om speciale aandacht te besteden aan de kwaliteit van de verslaggeving door het bestuur ten aanzien van de evenwichtige belangenafweging, zeker gelet op de keuzes die gemaakt moeten worden in de aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel.

Tot slot

Het verantwoordingsorgaan waardeert de inzet van het bestuur en de raad van toezicht. De onderlinge samenwerking tussen bestuur, raad van toezicht en verantwoordingsorgaan vindt plaats in een open sfeer en met een constructieve houding. Het verantwoordingsorgaan ziet de samenwerking voor het komende jaar met vertrouwen tegemoet.

Nely van der Horst (voorzitter)
Herman Klinge
Marie-Louise van der Wegen
Peter Niemantsverdriet

19 mei 2022

Reactie bestuur op oordeel verantwoordingsorgaan over gevoerd beleid in 2021

Het bestuur heeft met genoegen kennis genomen van het oordeel dat het verantwoordingsorgaan in zijn algemeenheid kan instemmen met de gemaakte beleidskeuzes van het bestuur in het afgelopen jaar en positief is over het handelen van het bestuur en het gevoerde beleid.

Het bestuur herkent de zorgen en onderschrijft de opmerking van het verantwoordingsorgaan over het opbouwpercentage in de pensioenregeling. De komende tijd acht het bestuur het evenals het verantwoordingsorgaan van groot belang om verder uitvoering te geven aan het vastgestelde MVB-beleid. In het kader van NPS ziet het bestuur dat het verantwoordingsorgaan zich voorbereidt op de belangrijke taak van een oordeel over het evenwichtig invaren door, onder andere, het volgen van opleidingen. Het bestuur waardeert deze inspanningen zeer van het verantwoordingsorgaan.

De implementatie van het NPS heeft in 2021 wederom veel aandacht gehad van het bestuur, maar zeker ook - elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheid - van sociale partners, het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht. Ook volgend jaar zal deze samenwerking noodzakelijk zijn om de transitie in 2025 tot een goed einde te brengen. Het bestuur heeft hier alle vertrouwen in.

Het bestuur bedankt het verantwoordingsorgaan voor de kritische en constructieve bijdrage aan de overleggen met het bestuur en de betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan bij het pensioenfonds. Het bestuur kijkt uit naar de samenwerking in het komende jaar.